

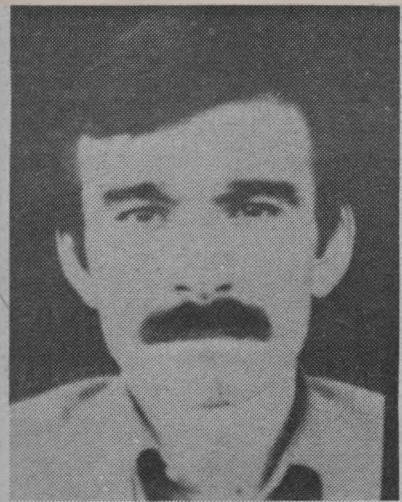
SERXWEBÛN

HİC BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

Sayı: 8 / AĞUSTOS 1982 / 2. DM

Sömürgeci zindanlardaki Bağımsızlık ve Özgürlük savaşçıları ÖLÜM ORUCUNDA!

İçerinde PKK-MK üyeleri Mehmet Hayri Durmuş ve Kemal Pir'in de bulunduğu çok sayıda savaş esiri Diyarbakır zindanlarındaki baskı, işkence ve katliamlar ile faşist mahkemeleri protesto etmek amacıyla 15 Temmuzdan bu yana ölüm orucuna başlamış bulunmaktadır.

Kemal PIR

Temmuz ayı başlarında devam eden PKK Urfa grubunun son duruşmasında sözalan Kemal Pir, tutuklulara aralıksız işkence yapıldığını, bu işkencelerde bugüne kadar partili ve partisiz yüzlerce insanın katledildiğini, sürekli belirtildiği halde mahkemelerin bunlara göz yumduğunu üstelik kısıtlı savunma haklarının da elerinden tümden alınmaya çalıştığını belirterek, insanlık dışı uygulamaları protesto etmek amacıyla 15 Temmuzdan itibaren ölüm orucuna gideceklerini sömürgeci mahkemelerde de duydurdu.

15 Temmuzdan itibaren başlayan direniş, büyük bir kararlılıkla devam ederken, cunta yetkilileri ve faşist cezaevi yönetimi arasında da büyük korku ve tedirginleşme yola çıktı.

Aldığı tüm önlemlere rağmen Diyarbakır zindanlarında 21 Mart'ta sergilediği vahşetin ülke sınırları

Devamı S : 19'da

Lübnan işgalinin yolaçtığı gelişmeler, emperyalist ve siyonist komplonun içbünyüsü

İsrail'in Lübnan'ı işgal eylemi sürerken ortaya çıkan siyasi ve diplomatik gelişmeler, işgalin amacının baslangıçta İsrail siyonistleri tarafından ifade edildiğinin aksine çok daha geniş boyutları kapsadığını, işgal eylemiyle bir bütün olarak emperyalizmin yeni Ortadoğu politikasının uygulamaya konulduğunu ve bu politikanın her alana yansıtılmasına cağırdığını tüm çiplaklıyla sergilemektedir. Olayı bu kapsamında ele alınmayan bir yaklaşım işgalin neden Beyrut kapılarına dayanıp kaldığına, başta ABD olmak üzere emperyalistlerin neden Filistinlilere yurt aramaya başladıklarını, yıllarca Filistin sorunu etrafında politika yürütürken birçok Arap devletinin neden duruma daha çok seyirci kaldıklarını ve Lübnan içinde zaman zaman Falanist milislerle, bazı söyle solcu yurtsever hareket temsilcilerini ulaşmaya iten etkenlerin neler olduğunu izah edemeyecektir.

İşgal sonrası gelişmeler bu harketin, -daha önceki yazılmışda belirttiğimiz gibi- çok daha önceden planlandığını; emperyalistlerin kendi aralarında, bölge ve Arap gericiliğiyle, başta sömürgeci faşist Türk yönetimi olmak üzere bölge ve Arap gericiliğinin kendi içlerinde yürüttükleri yoğun pazarlıklara davandığını, bugün tüm bu güçlerin su veya bu şekilde, fakat tam bir işbirliği içinde olayı saptadıkları sonuçlara doğru göstermek konusundaki çabalarından açıkça anlaşılmaktadır.

Emperyalizmin 1980'lere doğru, özellikle İran halk hareketi ve Afganistan devrimiyle aleyhine hızlı bir biçimde bozulan Ortadoğu'daki dengeyi yeniden ve daha gerici olarak, bağımsız askeri örgütlenmesi başta olmak üzere her alandaki örgütlenmesi ile yalnızca kendisi için değil, bölgedeki tüm halk güçleri açısından, emperyalizm ve bölge gericiliğine karşı mücadelelerinde önemli olanaklar ve her alanda gelişime imkânı sağlayan Filistin Ulusal Kurtuluş güçleriyle, yurtsever devrimci hareketler açısından bir üs olma özelliği gösterdiğinden Lübnan'daki siyili durumu zorunlu gördüğünü bilinmektedir. Gerek Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi, gerekse Lübnan'da yaşanan durumun emperyalizm açısından önemi, stratejik-coğrafik konumunu ve petrol kaynakları nedeniyle çıkarlarının hayatı önemde bağlı olduğu bu alanda bölge devrim güçlerini sürekli beslemesinden ve sahip olduğu askeri ya da herhangi bir güçten çok, devrim güçleriyle, karşı-devrim güçlerinin Ortadoğu'daki mücadeleleri ortamında doğan objektif bir duruma, bir dengeye dayanmasından kaynaklanmaktadır. Bir başka deyişle, İsrail işgaline kadar emperyalizm açısından sorun, bölgedeki durumu kendi lehine çevirmek doğrultusunda girişeceği bir müdafalenin ardından sözünü edecek bu alandaki birçok gelişmeli karşılaşabilecek tedbir ve çözümlere sahip olup olmaması veya kendisini buna hazır hissedip etmemesi durumu idi. Ancak bilindiği gibi dünyanın her yanında yükselmekte olan sosyal ve ulusal kurtuluş mücadeleleri ve emperyalist sistemin bizzat kendisinden kaynaklanan ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımların had safhaya varması nedeniyle ABD emperyalistlerinin son yıllarda baslattığı aktif saldırı politikası, akıltır ki en başta emperyalizmin ala-

Türkiye ve Kürdistan'da son siyasal gelişmeler

Kendi tekellesmesini hızlandırmak ve devrimci-demokratik halkın muhalefetini bastırabilme için, Türk burjuvazisi tarafından geliştirilen 12 Mart 1971 fasist darbesi, süreç içinde orta ve küçük-burjuvaziyi tam aulamela iflasa götürmemesi gibi daha birçok nedenden sonra, verini sivil, siyasal iktidara bıraktı. 1973'te CHP-MSP koalisyonu ile tekellesmesini devam ettirirken, ciddi siyasal bunalımlara neden olmamak için orta sınıf ve tabakaların kısmını de olsa kendilerini ayakta bırakacak bir tarzda, ekonomik alanda pazarlanmalarına müdahale etmedi. Ancak özellikle 70'li yılların başlarından itibaren, tekellesmenin son hızı ile devam ettirerek, zirveye ulaşmaktan başka çıkar yol yoktu. Nitekim, AP ve İttifakçı güçleri ile kurulan II. MC iktidarı, bugünkü Türk faşist diktatörlüğünün ekonomik, sivili, askeri vb. temellerini daha da güçlendirdi.

1980'lere gelindiğinde tekeli Türk burjuvazisi, tekellesmenin öndeği engelleri kaldırınmak için, içte siyasal iktidarı tehdit eden Türkiye devrimci-demokratik ha-

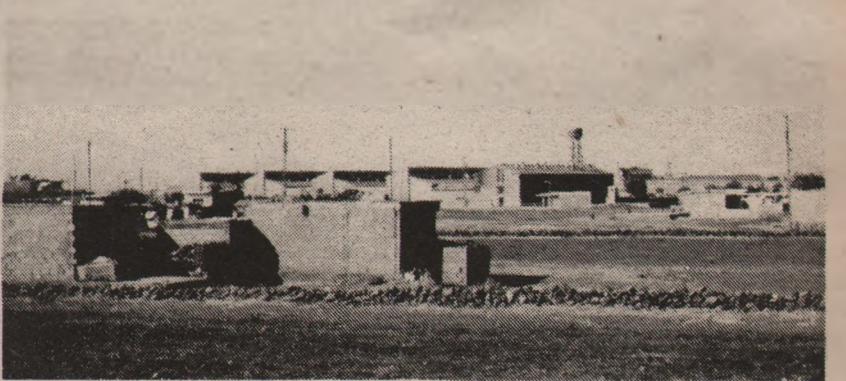
reketiyle, Kürdistan modern Ulu-

lerde görüldüğü gibi, iflasa götürülerken; işçi sınıfının ücretlerini doldurarak, muazzam oranda sermaye birikimi sağlanmıştır. Böylece, burjuvazisinin kıyasıyla bir rekabetle tekellesmesi, proletaremanın kendisi için sınıf olma sürecini hızlandırtıp, homojenleştirici menfaatini de yoğunlaştırdı. Çünkü orta ve küçük-burjuvaziyi iflasa gittiği, oranda proletarya ya yaklaşımlı da hızlandı. Ve tekeli Türk burjuvazı tek başına kaldı. Tekelleseme kendi iç dinamizm ile vatıma vönlik ekonomik temelde değil de, vurgunculuk temelinde sağlandıracı için, ortaya çıkan issızlık özümserenedi. Sömürgeci-faşist düzenin artık kendini üretmemesiğinin verdiği hinc ve öfkeyle; gün geçtikçe yoğunlaşan anti-tekelci; anti-faşist; anti-ömürgeci halkın netleşmesinin üzerinde, en azıne zor nequamaya başladı.

Emperyalist-kapitalist sistemin, özellikle ABD emperyalizminin desteği içinde Türk faşist yönetim; Türkiye ve Kürdistan'da idam, işkence, katliamlar ve

Devamı S : 18'de

21 Mart'ta katledilen Bağımsızlık ve Özgürlük savaşçılarından DÖRDÜNÜN DAHA KİMLİKLERİ BELİRLİNDİ

Diyarbakır Askeri Cezaevi

Sömürgeci-faşist cuntanın 21 Mart 1982 günü Diyarbakır Askeri Cezaevinde giriştiği katliamda şehit düşen bağımsızlık ve özgürlük savaşçılarından dört kişinin daha kimlikleri belirlendi. Kimlikleri belirlenenler arasında Cemal ZENGİN (Hilvanlı), Mehmet DİREKÇİ (Siverekli) ile soyisimleri tesbit edilemeyen Şaban (Urfalı) ve Mehmet Ali (Çermikli) adlarındaki PKK'lı savaş esirleri bulunmaktadır. Böylece 21 Mart katliamında şehit düşen PKK'lı savaş esirlerinden kimlikleri kesin tesbit edilenlerin sayısı daha önceki sayılarımızda isimlerini verdiklerimizle birlikte 10'nu bulmaktadır.

Gazetemizin 6. sayısında, cenazelerin Mayıs ayında verilmiş olmasına rağmen, ölenlerin büyük çoğunluğunun 21 Mart katliamında şehit edilni olabileceklerini belirtmiştık. Serxwebün'a

gelen son haberlerle bu durum kesinlik kazandı.

Aldığımız bu haberlere göre katliam şöyle gerçekleştiriliyor: PKK-MK üyesi Mazlum DOĞAN zindanlarında direnişi örgütlediği işkenceler ile ilgili bilgileri dışarıya sızdırıp yayınlattığı gerekçesiyle aralıksız işkenceler altında tutulduğu tek kişilik hücrende 21 Mart Newroz günü bir mum yakıp pencereye koymaktan sonra, yüksek sesle, zindanlardaki direnişin ve Newroz'un anlam ve önemini içeren bir konuşmayı yapıyor. Ayyuka çıkardıkları baskı ve zulümle sömürgeci zindanları birer "uslanma yuvaları" haline getirmeye çalışan faşist cuntanın elikanlı maşaları bu direniş sırasında çığına dönerken, Mazlum DOĞAN'ı yoğun bir işkenceye a-

Devamı S : 19'da

Devamı S : 19'da

Devamı S : 19'da

Bir PKK sempatizanının gördüğü işkenceler ve kaldığı cezaevindeki dumru ilgili olarak gazetemize göndermiş olduğu yazıyı aynen yayınlıyoruz.

Tutuklannı gözaltına alındığım süre içinde bana ve yanındaki diğer devrimcilere yapılan insanlık dışı işkenceler ile vine tutuklu bulunduğum süre içinde 9. Kolorduya bağlı Erzurum askeri hapishanesindeki tüm devrimcilere, gerek fili ve gerekse psikolojik olarak yapılan gerçekten dehset verici, insanı utandıran, o şartlarda devrimcilik yapmaktan başka bir alternatif bırakmayan o pis, içgündürici ve vahsi işkence ve uygulamaları dar bir çerçeveye içinde de olsa açıklamaya çalışacağım.

Gözaltına alındığım ilk gün Kars 1. şubede soruşturulmama başlandı. Sordukları sorular PKK üyesi olup olmadığı ve bu doğrultuda örgütSEL çalışmalar yürütüp, yürütmediğim biçimindeydi. Ardırdına yağıdrıdkları sorulara bir türlü olumlu cevap alamayınca, beni gözü bağlı, cıplak, aç ve süssüz tuttukları bir hücrede 29 gün boyunca falaka, kollardan tavana asma, sırtı binme, tazikli su altında tutma, tuz yedirme, ağıza tabanca davayarak öldürmekle tehdit etme, elektrik irza geçmeye yeltenme, büyük ve saç yolma, kaba dayakla vücutun hassas yerlerine vurma vs. gibi bütün işkence yöntemlerini birer birer uyguladılar. Bu süre içinde vücutumun çeşitli yerleri yara-bere ve çürükler içinde kaldı.

Soruşturumam bittikten sonra gözetime gönderildim. Burda doktora çıktığında çürük içinde kalmış viçuduma rağmen üstün körük bir muayeneden geçirilen doktor, "burda sizleri besleriz, iyileşirsınız" diyerek utanmazca güldü. Tabi sonuçta verdiği ra-

porda her zamanki gibi "sağlamdır" oldu.

Düşünüyorum; ben ki sadece PKK'ye sempati duyan biriydim. Bir sempatizan olarak bana yapılan işkenceler eğer böyleyse, Partizanlara yapılanlar acaba nasıldır?

Sorgulamam boyunca yanındaki diğer devrimcilere yapılan uygulamalara da bizzat tanık oldum. Örneğin işkencede bulunan A.K isimli bir devrimciye istediklerini kabul ettirmek için, 12 vasımdaki kız kardeşini getirip A'nın gözleri önünde soyundurarak işkence ile ırzına geçmeye yeltediler. 12 yaşında ve henüz ilkokulda okuyan bir çocuğu böylesi işkencelere tabi tutmaktan zevk alan insanların nasıl insan olabileceklerini düşünmek gerek.

Yine bu süre içinde aynı şube de gözaltında bulunan dört devrimci işkenceyle katledildi.

Cazeavinde bulunduğu süre icinseyse; cezaevi koşulları o kadar kötü ve elverisizdi ki, basta tüberkiloz olmak üzere benzeri hastalıklara tutulmayan insan vok gibiydi. Sırf bu cezaevinde çeşitli örgütlerde mensup 443 kişi sakat bırakılmıştı. Bunalara bizzat tanık oldum. Bir rahatsızlığından ötürü askeri hastahane nin tutuklu servisine gittiğim zaman, PKK'den S.G'nin tüberkiloz, Y.E'nin kol ve kafasından sakat, Dev-Yoldan A...nin böbrek çürümesi, Acilden K.D'nin bacaklarından sakat olduğunu gördüm. Aynı durumda olan ismini bilmemiğim daha yüzlerce devrimci vardı.

Cazeavindeki devrimci tutuk-

lulara her sabah askeri eğitim yaptırılıyor, buna karşı çıkanlar ise anında korkunç bir işkenceden geçiriliyor. Değerli eşyaları ve paraları gaspetmekse en doğal uygulamaydı. Aşık, süssuzluk, yemek, yatak, banyo ve çamaşır sorunu içler açısından bir durum arzediyordu. Şöyleki; 6 kişi bir tabakta yemek yiyor, ayda bir defa 10 dakikayla sınırlanmış bir banyo yapıyor, beton ve tahtaların üzerinde ve yalnızca bir battaniye ile 3'er kişi yatıyordu.

Cazeavi içinde tam bir ajanlastırma ve yıldırmaya politikası güdülmüştür. Devrimciler, özellikle faşistlerle bir arada tutuluyor, bu da sürekli kavgalara neden oluyordu. Cezaevi yönetimi faşistlerle birlik içinde hareket ediyor, bizzat onları teşvik ederek devrimcilerin üzerine saldırlıyor, ve her olaydan sonra devrimciler mutlaka bir dizi yeni işkencelerden geçiriliyor.

Bu durum karşısında tutuklu devrimciler, faşist cezaevi yönetimi karısı, kendi aralarında biraraya gelerek örgütlenmeye başladılar. İlk örgütlü direniş 1980 yılı içinde oldu. Ve faşist yönetim direnişi kırmak için silaha başvurdu. Direnişe bizzat PKK önderlik ettiğinden olayda özellikle PKK kadro ve taraftarları hedef seçiltiler. Olay sırasında N.G., K.C. ve N.T. adlı arkadaşlar çeşitli yerlerinden yaralandılar.

1981-1982 yılları içinde, devrimcilerin örgütü direnişlerini kırmamın yolunu tutukluları illere ve örgütlerle göre ayırmaktan buldular. 1 No'lu cezaevini Artvin-Dev-Yol grubuna ayrıarak, aynı nolu

cezaevinde bulunan PKK Kars ve Ağrı grubunu 3 Nolu cezaevine taşıdılar. Bu işin içinde faşistler de olduğundan aynı gece kavga başladı. Ve yüzlerce insan yaralandı. İşkenceye alınmayan tutuklu kalmadı. Teyplerin sesi sonuna kadar açılarak işkencede olan tutukluların sesleri megafonlarla tüm cezaevine duyuldu. Bu olay ve işkenceler sırasında PKK'den H.M. A.T., Devrimci Kurtuluş'tan N.K., Dev-Sol'dan ismini hatırlayamadığım bir arkadaş sakat kaldı.

Bu direniş üzerine korkmaya başlayan faşist cezaevi yönetimi devrimciler ile faşistleri birbirinden ayırmak zorunda kaldı. Bu uygulamanın ikinci bir nedenide 1.5 günlük açlık grevi oldu. Siyasetler arasındaki bu örgütlü dayanışma az da olsa baskıyı azalttı.

Bunun üzerine faşist yönetim koğuşları örgütlerle göre ayırmaya başladı. Bu uygulamıyla PKK Kars ve Ağrı grupları biraraya getirildi. Bu dönemde PKK'liler cezaevinde iyi bir örgütlenmeye yaratma çabasına giriştiler. Aynı dönemin mahkemelerde denk gelmesi ise bu çalışmaların daha da yoğunlaşmıştır.

Mahkemeler 3 şubat 1982'de başladı. Bizler Kars PKK grubu olarak topluca mahkemeye çıktıık. Toplamımız 174'ü buluyordu. 96'mız tutuklu, 79'uımız ise tutusuz olarak yargılanmadı.

Mahkeme günü hepimiz kimlik bildiriminde bulunmayarak mahkemeye protesto ettiğimizi belirtti. İsteklerimizin başında, mahkemenin tarafsız davranışması, cezaevindeki baskınların kaldırılması, iddianameyi hazırlayan faşist savcı Yücel İldeniz'in mahkeme heyetinden çıkarılması, siyasi savunma yapan tutuklulara PKK dökümanlarının verilmesi, polis ifadelerinin iddianameden çıkarılması, vb. geliyordu. Bütün arkadaşlar isteklerimiz yerine gelmeyinceye kadar kimlik bildiriminde bulunmayacaklarını be-

lirttiler.

Arkadaşların cesur ve kararlı tutumları karşısında heyet mahkemeyi terketmek zorunda kaldı. Ve mahkeme 7 Ocak gününe erteledi.

7 Ocak günü 3'er grup halinde (toplam 96 kişilik) yeniden mahkemeye zötürildi. Yolda ve mahkeme de yine hep beraber sloganlar attı. Yalnız idamla yargılanmakta olan N.F. ve C.Y adlı kişiler ile rastgele halktan tutuklanmış oldukları Z.D. N.A. ve J.G adlı şahısların dışında, hepiniz istekleriniz yerine gelinceye kadar kimlik bildiriminde bulunmayacağınızı bir kez daha bellirtti. Sonuçta mahkeme heyeti bu şahısların tahliyesine karar veriken, bizim mahkememizi de 17 Mart'a erteledi.

Bizler bu durumu ve hapishane koşullarını protesto etmek amacıyla açlık grevimize başladık. Grev 8 gün sürdü. Diğer siyasetler ise grevi ancak 1.5 gün destekleyebildiler. Bu grev baskınları az da olsa azalttı. Yaşam koşulları biraz daha iyi bir düzeye çıktı. Televizyon, radyo, gazete, dergi, felsefe söyleşisi, çay, havalandırmayı vb. gibi haklarını elde edebildik. Mahkeme heyetinin tutumu eskisiye göre değişti. 17 Mart tarihli mahkeme de 22 kişi tahliye edildi.

Bu mahkemeden sonra PKK, Kars ve Ağrı grubu toplu olarak yeni açılan bir cezaevine alındı. Ayrıca Kars TKP-ML'lilerde yarımına verildiler. Mahkeme tarihi 20 Nisan ertelendi. Bu mahkeme de ben de tahliye edilenler arasında daydım.

Bundan sonraki durumu ve gelişmeleri bileyemiyorum. Ancak içerde kaldığım süre içinde gerek diğer tutuklular, gerekse gardıyan askerler PKK'lı devrimcilerin içerde ve mahkemedede gösterdikleri kararlı tutum ve davranışlarına gerçek bir hayranlık duymaktaydilar.

Bir PKK Sempatizanı

MİDYAT'DA YENİ YILDIRMA TAKTİKLERİ!

Son günlerde Midyat ve çevre köylerine yoğun operasyonlar düzenlenmektedir. Geçen ay Midyat'tan gelerek "Kerburan" nahiyesine yerleşen sömürgeci kolluk kuvvetleri, çevre köylere üst üste baskınlar yapmaktadır. Sömürgeciler, yolu olmayan köylere yol yaptırarak bu baskınları yoğunlaştırmaktadırlar. Örneğin, Dilan köyüne yol yaptırlıktan sonra hemen her hafta bu köy baskılarda ve kadın-erkek ayırmazken tüm halk işkenceden geçirilmektedir. Daha sonra halk "Kerburan" karakoluna götürülerek bir tercuman vasıtıyla sorguya çekiliptekrar işkenceye alınmaktadır. Amaç, halktan zorla silah almaktır.

Birgün B. isminde bir genci "Kerburan" karakolu avlusuna getirip halkın gözü önünde işkence yaptılar ve "senin Çin yapısı bir kaleşinkofun var, git getir" dediler. Fakat genç direnmeye devam ediyordu. Sonunda oğlunu maruz kaldığı dehset verici işkencelere katlanamayan babası, onu kurtarabilmek amacıyla silahlı göz yaşları içinde teslim etti.

Bundan bir kaç ay önce "Derece" köyüne bir baskın düzenleyen sömürgeci kolluk kuvvetleri, "siz 1980'de devrimcilere yardım etmiş, ekmek vermişsiniz" diyecek halkı soyup karlar üzerinde işkenceden geçirildiler. Daha sonra bunların arasından seçikleri beş kişiyi birbirine bağlayarak yakalarının üzerinden cemeyle geçirip kıldılar. Yaralılar, ancak sömürgeci kolluk kuvvetleri köyü terk ettikten uzun bir müddet son-

ra, o da yaya olarak köylüler tarafından Midyat hastanesine kaldırıldılar.

Bu uygulamaların sonra yöre halkında sömürgecilere karşı daha büyük bir kin ve nefret birikmiştir.

Bir Serxwebün Taraftan
MARDİN

MARDİN'DEN BİR MEKTUP

Mektubuma başlamadan önce Serxwebün uğruna mücadele verecek tüm arkadaşlara devrimci selamlarımı iletim.

Arkadaşlar, ben bundan bir süre önce Mardin'e bağlı İdil ilçesine gitmiştim. Gece saat 23.30 dolaylarında birden bire silahlar patlamaya başladı ve bu patlamalar bir saatte yakın sürdü. Silahlar kesilir kesilmez Cizreden gelen askerler ve panzerler İdil'in her tarafını çember içine aldılar ve "Babeke" ile "Berimiye" köylerine baskın düzenlediler. Buna gerekce olarak da tabur karargâhına silahlı baskın düzenlenmesini gösterdiler. Halk yaptığı araştırmada bir saatte yakın süren bu

"tarama"ya rağmen gerek karargâh duvarlarında ve gerekse çevredekilerin duvarlarında hiç bir kurşun izine rastlamayınca, bu eylemin sömürgeciler tarafından düzenlenen bir provakasyon olduğunu anlamakta güçlük çekmedi.

Olayın aslı, nöbetçi yüzbaşının halk üzerinde daha gaddar ve geniş bir baskın uygulamak amacıyla, nöbetçi erlerden havaya ateş etmelerini istemesinden başka bir

şey değildir. Daha sonra yüzbaşı, "tabur basıldı" diyecek "Berime" köyüne baskın düzenledi. Tüm halkı köy meydanına toplayarak işkenceden geçirirdi. Aralarında 80 yaşında bir ihtiyarda olmak üzere bir çok kişi İdil cezaevine götürüp bir ay süresince işkenceden geçirildiler. 80'lik ihtiyarın oruçlu bir haldeyken bu tür uygulamalara maruz kalması ise halkın kin ve nefretini daha çok biledi. Halk açıkça bu olayı lanetleyerek bir gün mutlaka hesap sorulacağını söylemektedi.

Yine orada bulduğum dönemde İdil'e bağlı "Gelikur" ve "Gureza" köylülerini arasında iki gün süren bir çatışma çıktı. Olay sırasında seyirci kalan sömürgeciler, iki gün sonra kolluk kuvvetleriyle bu köyleri bastılar. Ancak tüm köylüler, sömürgeciler kolluk kuvvetlerinin korkusuyla dağa kaçmış olduklarıdan, sömürgeciler, "bunları neden yakalayıp bize teslim etmiyorsunuz" diyecek çevre köyler üzerinde azgın bir baskı ve terör uygulamaya başladılar. Bu arada kaçmayıp "Gelikur" köyünde kalmış olan bir ihtiyarı falakaya yatırdılar. Bu ihtiyar dört ay boyunca yataktan kalkmadı.

Ayrıca "Kurban" nahiyesinde oturmaktak olan .... ve .... isimli yerli ajanlar askeri elbiseler giyerek sömürgecilerle birlikte köyleri basıyorlar. "Eğer biz istersek size birşey yapmazlar" diyecek halktan haraç alıyorlar. Bunun yanında sömürgecilerden de maş alıyorlar.

Tüm yöre halkı bu ajan kişilere ve onlara yön veren sömürgecilerle karşı soñuz bir kin ve nefret duymaktadır.

BIJİ SERXWEBÜN, BİMRE KEDXWARİ!

Bir Serxwebün Taraftan.

Değerli Dostlar!

Biz Karlsruhe ve Çevresi DEVRİMÇİ YOL sempatizanları olarak, Faşist Cuntanın Mart ayı ortalarında Diyarbakır cezaevinde girişmiş olduğu kanlı baskını, MAZLUM DOĞAN gibi yiğit korkusuz devrimcileri anarak ve zaferin en sonunda Halklarımıza Birleşik Direniş Cephesi'nde olağanıyla faşist cuntayı, katliamlarını, işkence ve idamlarını lanetliyoruz... Ve inanıyoruz ki, Türkiye halkları da diğer halklar gibi bu zorlu, dolambaçlı ölüm-kılım mücadelelerinde başarıya ulaşacak ve kendi güçlü kollanya kendi iktidarı kuracaktır.

Öyleyse dostlar... her yıkılan gövdenin arkasından yeni bir sanksi bir hıç yıkılmamış gibi. Sormalı kendi kendine cellat: ne kadar çok bu adamlar, ne kadar yürekli... Düşeceğiz ama yeniden kalkacağımız bizi vuranların yüzlerine tükürmek için. Madem ki, bu kavga asıllar sürse de, çok kısa sürede başarıya ulaşacak o halde yoldaşlarım HİÇ ÖLÜNMİYECEKMIŞ GİBİ YAŞANACAK...

- Gelan ra azadi!

- Kürtistan wê xîlasbîbe ji zîlma netewayî!

- Faşist cuntaya ölüm-Tek yol devrim!

- Yaşasın faşizme karşı halklarımın birleşik direniş cephesi!

Dostça selamlarımızla
Karlsruhe ve çevresi Devrimci Yol sempatizanları

Okuyucu
Mektupları

PKK Adiyaman gurubu davasında da savaş hali hükümleri uygulanıyor!

Sömürgeci-faşist cunta, zindanlardaki PKK'lı savaş esirlerine karşı gelistirdiği özel politika ve uygulamaları hızlandırarak sürdürmektedir.

Bu uygulamaların yeni bir örneği de PKK Adiyaman grubu davasında görüldü. 9 Temmuz 1982 günü yapılan PKK Adiyaman grubu davasında, faşist mahkeme heyeti, duruşmanın bundan sonraki bölmelerinin tutukluların giyaplarında Adana'da yapılmasını karar altına aldı.

Toplam 145 kişinin yargılanıldığı PKK Adiyaman grubu davası, bugüne kadar, 6. Kolordu ve Adana İçel, Maraş, Antep, Adiyaman ve Hatay Sıkıyonetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesince görevlendirilen bir heyet tarafından Adiyaman'da sürdürülmemektedir.

Faşist mahkeme heyetinin en küçük bir neden bile göstermeden aldığı bu yeni kararla PKK davalarının hemen coğunda yaygın olarak başvurulan "savaş hali kurralları" Adiyaman grubu davasında da uygulanmaktadır, tutukluların kısmi savunma hakları da tümde ortadan kaldırılmaktadır.

Elbette faşist cuntanın cellatlarını böyle bir karara iten nedenlerin başında PKK'lı savaş esirlerinin zindanlar ve mahkemelerde göstermiş oldukları yüce direnişler ve Adiyaman halkın bağımsızlık ve özgürlüğe olan büyük tutkusunu gelmektedir. Bu yolla sömürgeci mahkemelerde PKK'lı savaş esirlerinin gürleyen sesi kışımak istenmekte, halkın soylu talepleri boğulmaya çalışmaktadır.

Ama sömürgeci-faşist cuntanın ve cellatlarının bu uygulamada geç kaldıkları açıklar. PKK'lı savaş esirlerinin daha ilk günden başlayarak, yiğitliğin, mertliğinin, cesaretin, Partiye, halka ve mücadeleye duyulan sonsuz inancın merkezi haline getirdikleri sömürgeci mahkemeler ve zindanlarda haykırılan sesleri hertürlü uygulamaya rağmen halkımıza ulaşacak, onlar için güç kaynağını olmaya devam edecektir.

***

Devrimci Kurtuluş Davası 2 İDAMLA SONUÇLANDI

Sömürgeci-faşist cuntanın e-likanlı cellatları askeri savcılara yeni idam kararları almaya devam ediyor.

Adana Sıkıyonetim Komutanlığı 1 No'lú Askeri Mahkemesinde görülen THKP/C Devrimci Kurtuluş örgüt davası iki idam kararıyla sonuçlandı.

Temmuz ayı içinde yapılan THKP/C Devrimci Kurtuluş davasının son duruşmasında faşist mahkeme heyeti, Kenan Doğan ve Mustafa Özdemir adlı devrimcilerin ölüm cezasına çarptırılmıştır. Aynı davada yargılanmakta olan Süleyman Gökçeoğlu'nu da 10 yıl hapis cezasına çarptırdı.

Devrimci tutuklular THKP/C Devrimci Kurtuluş örgütüne üye olmakla suçlanmaktadır.

Peşpeşe aldığı ölüm kararları, giriştiği katliamlar ve işkenceler yoluyla varlığını uzatmaya çalışan cuntadan işlediği bu ağır suçların hesabı sorulacaktır.

ANKARA'DA ÜÇ AYRI DEV-YOL DAVASINA DAHA BAŞLANDI

Ankara'da toplam 41 devrimcinin yargılandığı üç ayrı Dev-Yol davasına daha başlandı.

11-7-1982 günü Ankara Sıkıyonetim Komutanlığı (1) Numaralı askeri mahkemesinde görülen iki ayrı Dev-Yol davasında, içlerinde 6 teğmen ve bir Kara Harb Okulu öğrencisinin de bulunduğu toplam 11 kişinin yargılanmasına başlandı. Askeri savcı tutuklular hakkında 6 aydan 15 yila kadar

değişen çeşitli hapis cezaları istemektedir.

Öte yandan Ankara Sıkıyonetim Komutanlığı (1) Numaralı askeri mahkemesinde açılan bir başka Dev-Yol davasında da 8-15 yıl arasında değişen hapis cezaları istemiyle toplam 30 kişinin daha yargılanmasına başlandı.

Tutuklular Dev-Yol'a üye olmadı suçlanmaktadır.

***

Lübnan'da TKEP üyesi üç devrimci şehit düştü

İsrail siyonistlerinin ABD, bölge gericileri ve sömürgeci-faşist Türkiye cuntasından aldığı destekle Filistin halkına karşı girişikleri imha harekatı sırasında TKEP üyesi 3 devrimci şehit düştü.

Ahmet
Eyüp
AYAR

Gazetemize ulaşan haberlere göre, siyonistlerin Nebatiye ka-

sabası ve Arnon Kalesine yaptıkları yoğun saldırılarda Filistinlilerle birlikte çeşitli halklara mensup yüzlerce insan da şehit düştü. Şehit düşenler arasında Mustafa Çetiner, Ahmet Eyüp Ayar ve İmam Ates adlarındaki TKEP üyesi üç devrimcinin de bulunduğu bildirilmektedir.

TKEP Avrupa taraftarları, olaya ilişkin olarak yayınladıkları bir bildiride, şehit düşenlerden, Mustafa Çetiner'in TKEP asil üyesi, İmam Ates'in yurtdışı Parti eğitim örgütü yönetici komite üyesi, Ahmet Eyüp Ayar'ın ise, Emeğin Birliği dergisi sorumlu müdürü, Genç Emekçiler Birliği kurucu üyesi ve MYK kurulu üyeliklerinde bulunduğu, en son olarak Parti eğitim örgütü yönetici komite üyesi olduğunu açıkladılar.

gelliyorlar. Arkadaşları hayvanlar gibi birbirine bağlı olarak avluya getiriyorlar. Ama yine de ailelerin görüşmelerine müsaade etmiyorlar. Çocuklarını soran aileler oldumu onları da hemen iskenceye alıyorlar.

Mahkeme günleri 2000'den çok tutuklu ailesi kapılara yığılıyor. Askerler silah ve dipçikle onlara saldırıyorlar. Ve 30-40 metre kapidan uzaklaştırıyorlar. Ama aileler direne direne yine kolordunun kapısına dayanıyorlar.

Mahkemeler ilk açıldığında gazeteciler gelmiştir. Coğu yabancı ülkelerden gelmişlerdi. Ama onları içeri bırakmadılar. Diyorlardı "biz bunu kabul etmeyiz". Kimlik kontrolü yapıldığı zaman ben kendim de içeri girdim. Gazetecileri yanlarına çağırırlar, onlarla konuşurlar. Bırakmadılar bile avukatlarla da konuşsunlar. Avukatları tehdit ediyorlardı, diyorlardı ki "biz izin verdigimize onlarla konuşacaksınız, yanlış bizim söylediğimizi onlara söyleyeceksiniz." Gazetecileri de böyle korkuttular, onlara diyorlardı ki "kimseye konuşamazsınız, konuşmak istiyorsanız gelin bizimle konuşun". Daha sonra avukatları ve gazetecileri dışarı çıkardılar.

Kimse arkadaşını, akrabasını, kardeşini veya oğlunu soramıyor. Bırakmıyorlar, soranları da tutukluyorlar. Meselâ M'nin bacısı gelmişti. O'nun ve çocuğunu tutuklayıp işkenceye aldılar. Uzun zaman sonra bırakıltılar.

Evleri uzak olanlar hiç görüşmemiyor. Görüşme günleri geliyorlar ama görüşmemiyorlar. Meselâ Bitlis'ten gelmişse zaten her zaman değil, ancak haftada 15 günde bir gelebiliyor. Onlara bunu anlatıyor ama yine bırakıyorlar.

Zaman zaman cezaevi tuvaletlerini tiyorlar. İçerisi koku pislik doluyor. Tutuklular hastalansın, mikrop kapsınlar diye öyle yapıyorlar. Zaten yemekleri de çok kötü. Tursil bile koyuyorlar yemeklerle.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Karar aşamasına gelen bazı davalar sonuçlandı

Askeri-faşist cuntanın devlet yönetimine çöreklenmesinden bu yana, sömürgeci mahkemelerde ardı ardına açılmaya başlayan çeşitli örgüt davalarının büyük çoğunluğu halâ devam ederken, karar aşamasına gelmiş olanlar dan bazıları sonuçlandı. Sonuçlanan davalar arasında, Dev-Yol

Devamı S : 19'da

Van'da bulunan bir Alman genci TUTUKLANDI

Almanya'da Tageszeitung adlı bir günlük gazetenin verdiği habere göre Van'da bulunan Ralp Raymond Brown adında 29 yaşındaki bir Alman genci 10 Temmuz'dan bu yana Diyarbakır Askeri Cezaevinde tutuklu bulunmaktadır.

10 Temmuz günü tutuklanan Ralp Raymond Brown ile birlikte Kürtlerin ve Ermenilerin tarihini araştırmak üzere Van'a giden bir grup Alman akademî öğrencisi de gözaltına alınmış, ancak bu öğrenciler 11 Temmuz günü yeniden serbest bırakılmışlardır. Üzerinde Kürtlerin tarihi ile ilgili bir kitap bulunan Ralp Raymond Brown ise aynı gün Van'dan Diyarbakır'a götürüllererek askeri cezaevine konulmuştur.

Ralp Raymond Brown'un Kürtlerin ve Ermenilerin tarihini incelediği ve bu konuda öğrenciler bilgi verdiği gereklisiyle tutuklandığı, üzerindeki kitabı da suç unsuru sayıldığı belirtilmektedir.

***

YAKINLARI TUTUKEVİNDE OLAN BİR KÜRT KADINI BASKI VE KATLİAMI ANLATIYOR...

(Baştarafı Geçen Sayıda)

SORU - Mahkeme esnasında avukatlar, mahkemelere giremiyorlar mı? Bu durumda tutukluların savunma imkânları var mıdır?

CEVAP - Hayır, avukatlar mahkemelerde tutukluların savunamıyor. Söz sahibi değilidirler. Mahkemelere dahi giremiyorlar. Bir avukat vardı; Şerafettin Kaya. Bazi tutukluların avukatydı. Onu tutukladılar. Altı ay çok sık işkenceler altında kaldı. Sonra onu bırakıltılar. Artık savunma yapma imkânları kalmadı. Dışarı çıktı. Avukat Hüseyin Yıldırım var. Oldukça olumlu tavırları vardı, tutukluların durumıyla ilgileniyordu. Birgün tutukluların aileleri tanıklarına elbise-falan götürüyorlar. Askerler bu elbiseleri alıp yırtıyorlar. Bunun üzerinde avukat, önemle durdu. Askerlere demiş ki; "Yazıkır, gınahtar, neden bu insanların elbiselerini parçalıydınız?" O'na diyorlar ki; "Senin de canın dayak istiyor. Sen de işkenceyi tatmak istiyorsun." Onu tutuklayıp işkenceye götürüyorlar. Sağ mı, ölü mü bilinmiyor. Avukatları korkutuyorlar. Avukatlar da bu durumlardan çekiniyorlar. Ve bırakıyorlar, avukatlar davalara girsinler. Mahkemedede onlara diyorlar ki; "Oturun yerine, sizin konusma hakkınız yok." Hakimler bırakmıyorlar konuşsunlar. Avukat Erdinç ile Cemşid'in durumu böyledir. Polisler, sivil MİT mensupları, bürolarına gidiyorlar, ve onları tehdit ediyorlar; "eğer siz davalara girerseniz, sizi öldürürüz. Siz davalara girmeyeceksiniz" diye sözler söyleyiyorlar. Bunlar da etkili oluyor. Ayrıca emekli bir albay avukat var. Onun da yanına gidiyorlar. "Sen niye bu davalara giriyoysun, bu davalaların tutuklularının savunmasını niye alıyoysun?" diye tehdit ediyorlar. Tabii tutuklular bunlara bir sürü para varmış. Fakat bunlar da birşey

yapmıyorlar. Bunlar da sessiz kalıyorlar. Arkadaşlar şimdi savunma hakkından yoksundurlar. Savunma avukatları yok. Avukatsız bırakmışlar onları.

SORU - İlk davaların açılması esnasında siz de bazı mahkemelere gidebildiniz. Bu mahkemelerde arkadaşların durumu nasıl?

CEVAP - Mahkemelere iki kez gittim. Dost, akraba, ve birçok kardeşimiz, bâcımız vardı. Tümünün saç kesilmişti. Burun kemiklerinin dışında hiçbir yönleri barizce görülmüyor. Çünkü oldukça zayıflamışlardı, durumları bu yönde kötüdü. O kadar işkenceye maruz kalmışlardı ki, bundan dolayı da tanımadı. Hale gelmişlerdi. Öyle ki; kardeşimizi dahi tanımadık. Bazıları sakat bırakılmış, bâzılarının koltuklarında askerler girmiş halde götürüldüler-getsiriliyorlardı. Onların durumunu tamamen öğrenme, değerlendirmeye imkânımız olmadığından. Kimse kimseyi tanımadı. Çünkü, başımızı kaldırıldığımızda üstümüzde duran asker jopla bize vurarak "doğru durun, önnüze bakın" diyor. Dört kişilik yerde en az sekiz arkadaş oturtuluyordu. Yirmi dört saat konuşmadan, hareket etmeden oturmak zorundaydalar. Konuşma müsadesi dahi yoktu. Bunun için arkadaşlar diyorular ki; "Dışarıya çıkmak istiyoruz" ama askerler arkadaşları konuşular diye onları dövüyorlardı. Ve onlara dışarı çıkma izni vermiyorlardı. Arkadaşlar bu duruma karşı çıkıştılar, hakim ve askerlerden çekinmeden bu durumu protesto edip direniyorlardı. Düşünce ve direnmelerinden vazgeçmiyorlardı. Ufak yaşı arkadaşlarımız vardı. Onlar da direniyorlardı. Ceylanpınarlı 12 yaşında bir arkadaşımız vardı. Hakim kendisine

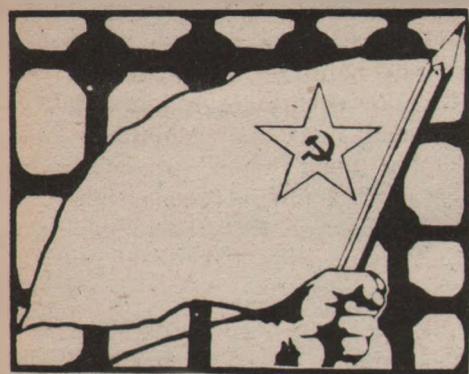
sorarak "sen, niye PKK'lı olmuşsun? Senin bunların içinde ne işin var?" Bu arkadaş ta şöyle cevap verdi: "Ben PKK'nın zafer kazanacağına inanıyorum ve amaçlarım doğruluğunu biliyorum. Bundan dolayı ben bu hareketin içinde, mücadelede yer aldım." Çocuk yaşına rağmen sömürgecilerin cevabını veriyor, onları yargılıyor ve onların oyuna gelmiyorlar.

Meselâ; bazı arkadaşımız var. Yıldırım Merkit, Mazlum Doğan, Kemal Pir, Celalettin Delibas, Mehmet Şener, ve Hayri Durmuş gibi. Bunları zincirle bağlıyorlar.

Bu arkadaşların boyunları ve ayaklarına zincir takılmışlar. Zincirlerle de arkadaşları birbirine bağlamışlar. Öylece mahkemeye getiriliyorlar. Onlardan birisini itlediklerinde diğerleri de birlikte yere düşüyorlar. Böyle ifade veriyorlar. Bu duruma olmalarına rağmen tavırlarından bir şey eksik olmuyor, direniyorlar.

Mahkeme Mazlum Doğan olduğu zaman tutuklular sanki arkalarında koca bir dağ varmış gibi güçlü oluyorlar. Oyle bir güvenle ifadelerini veriyorlar anlatamam. Bunun için MİT mensupları, Mazlum'a açık açık diyorlardı "biz seni öldürürüz." Ve öldürdüler. Çünkü Mazlum grup davalarının hepsine giriyyordu. Arkadaşlara büyük destek ve güç veriyordu. O'nun bunun için öldürdüler.

Bugün PKK'lı tutukluları mahkemeye getirdiklerinde her tarafı tank ve topla sarıyorlar. Helikopterler de yukarıda dolaşıyor. Artık halk tanklar toplar durduğunda, yukarıda da helikopterler dolaştığında kimlerin mahkemeye götürüldüklerini biliyor, anlıyor. Görüşmeli aileleri dipçikle dövüyorlar. Tutukluları mahkemeye götürüp getirdiklerinde aileleriyle onların arasına otobüsler yerleştirerek ailelerin çocuklarını görmesini ve konuşmasını en-

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

**“KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ
MAHKEME TUTANAKLARINDAN TARİHE MALEDİLMİŞTİR”**

DURUŞMA HAKİMİ- Duruşma tehir edildiği belli gün ve saatte. Sıkıyonetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi, Mahkeme Heyeti, İddia Makamı ve tutanakta bir değişiklik olmaksızın mahsus salonda toplandı, oturum açıldı, yoklama yapıldı.

Siirt-Batman Grubu tutuklu sanıklarının hepsinin getirildiği görüldü, serbest olarak yerlerine alındılar.

Tutuksuz sanıklardan hiçbirinin gelmediği görüldü.

Sanık vekillerinden: Avukat Nevzat Helvacı, Hüseyin Yıldırım, Hüseyin Avni Altay ve Süleyman Yeter'in de geldiği görüülerek yerlerine alındılar.

Duruşma Hakimi tarafından Sanık Mehmet Hayri Durmuş çağrıdı:

**SANIK MEHMET HAYRİ DURMUŞ
SORGUSUNDA:**

DURUŞMA HAKİMİ- PKK Örgütünün Merkez Komitesinde görevli olduğunuz aynı zamanda kurucu üye olarak bulundugunuz, 6136 sayılı Kanuna aykırı davranışınız, adam öldürmeye azmettirdiğiniz iddia ediliyor.

SANIK- Ben Kürtistan'da bağımsızlık ve demokrasiye öncülük etmekte olan Partiya Karkeren Kürtistan Örgütünün bir üyesiyim. Başından beri bu hareketin faaliyetlerinde bulunum, daha grup aşamasındayken çalışmalarına katıldım ve partileşme sürecinde yine fiilen çalışmalaraya katıldım, kuruluş toplantısında bulunum.

Daha sonra Partinin Merkez Komitesine seçildim. Partinin Merkez Komitesi üyesiydim, doğrudur.

Diğer iddiaları zaten ilerde ifademi verirken tek tek üzerinde duracağım, izah edeceğim. "Adam öldürmeye azmettirmeye" diye bir iddia var. Bunu şu anda hemen belirteyim, öyle özel bir karar vermişliğim yoktur. Özel olarak bir eylemi azmettirici bir konumum olmamıştır. Bu iddiayı şimdilik hemen reddedeyim.

Ifademe biraz sonra geçeceğim, şu anda iddianame üzerinde biraz durmak istiyorum. Diğer arkadaşlarım gibi ben de iddianamede belirtilmiş olan bazı yanlış noktalara değineceğim. Bunlara degradienten sonra ifademe geçeceğim.

DURUŞMA HAKİMİ- Şimdi, sizden daha önce Mazlum Doğan İddianame üzerinde durdu. O noktalara aynen katılıp katılmadığınızı; yanı fazladan olmasın istiyoruz. Onların dışında...

SANIK- Mümkün olduğu kadar toplayacağım. Konumum gereği ben bazı diğer arkadaşlarımın farklı birtakım açıklamalarda bulunmak durumundayım.

DURUŞMA HAKİMİ- Peki.

SANIK- Daha doğrusu arkadaşlarımın söyleklilerinin çoğuna katılıyorum. Burada yalnız Mazlum Doğan arkadaş değil, başka arkadaşlarım da açıklamalarda bulundular, onların tümünün açıklamalarına katılıyorum; fakat, kendim özellikle o arkadaşların belirtmedikleri veya bilmekleri çeşitli hususlarda, beni tatmin ettiğim için o konularda açıklama yapmak istiyorum.

Onun için, ben de benzer hususlara temas edeceğim; fakat biraz değişik olacak.

DURUŞMA HAKİMİ- Yalnız kısa kesişim.

SANIK- Tamam, mümkün olduğu kadar kısa keseceğim.

Birinci olarak belirteceğim nokta; İddia Makamının veya Mahkemenin bizzat-

hi kendisine yönelik olacaktır. İddia Makamı ve dolayısıyla Mahkeme Hareketimizi yargılarken veya değerlendirirken politik davranışmaktadır, yani hukuki prensiplere bağlı kalmaktan ziyade, politik tavır takınmaktadır. Niçin böyle davranış-

Bunun dışında, sıkıyonetim komutanlıklarının emriyle avukatlarımıza çalıştırılmıştır, defalarca gözaltına alınmışlardır. Avukat Mahmud Bilgili, hareketimizle hiçbir ilişkisi olmadığı halde birkaç defa gözaltına alındı, neticede çalışmamadığı için

savcı iddianamesini söyle yazar, mahkeme söyle karar verir. Bu senin bir kere sorgunun, pozisyonunun dışında olan bir sev. Savcı nasıl yazarsa yazar, sana bir iddianame getirmiş.

SANIK- Sunu belirteyim, ben kendi görüşlerimi söyleyorum.

DURUŞMA HAKİMİ- Hayır, söyleyemezsin, nasıl söylersin? Savcı iddianamesini nasıl yazarsa yazar. Eline gelmiş bir iddianame, iddianame hakkında konuşabilirsins; ama şöyle yazar, böyle yazar; pasıl yazarsa yazar.

SANIK- Kısaca degeçip geçeceğim.

Şimdi dediğim gibi tamamen polis ifadelerine dayandırılmaktadır. Burada yüzlerce arkadaş ve taraftarımız çokça ifade verdi. Yüzlerce insanın ifadesi alındı, ben tanık oldum. Hepsi kendi ifadelerinde işkence altında alınan ifadelerinin iddianameye aynen yansıtıldığını iddia ettiler. Açıktır; polisin soruşturma döneminde almış olduğu ifadeler iddianameye aynen geçirilmiştir.

Bir diğer husus daha var, burada önemli bir delil olarak ortaya koymak istiyorum. Hareketimiz bir çete olarak gösterilmiştir ve Türk Ceza Kanununda çete 168inci maddeyle esas olarak cezalandırılır biçimde bir ifade vardır. Fakat, hareketimiz sevk ve idare edenlerin durumu adeta bu şeyin dışında tutularak, idamla yargılanmaları, daha doğrusu, daha ağır cezalara çarptırımları gereği hususunda ifadeler vardır iddianamede. Hareketimizi sevk ve idare edenlerin 168 nci maddeden yargılanmaları gerekirken, herhangi bir madde gösterilmeksızın, daha doğrusu 450'ye - 4, 5 biçiminde şeyler konuşarak, hareketin sevk ve idare edicileri daha değişik cezalarla cezalandırılır biçimde ifadeler vardır.

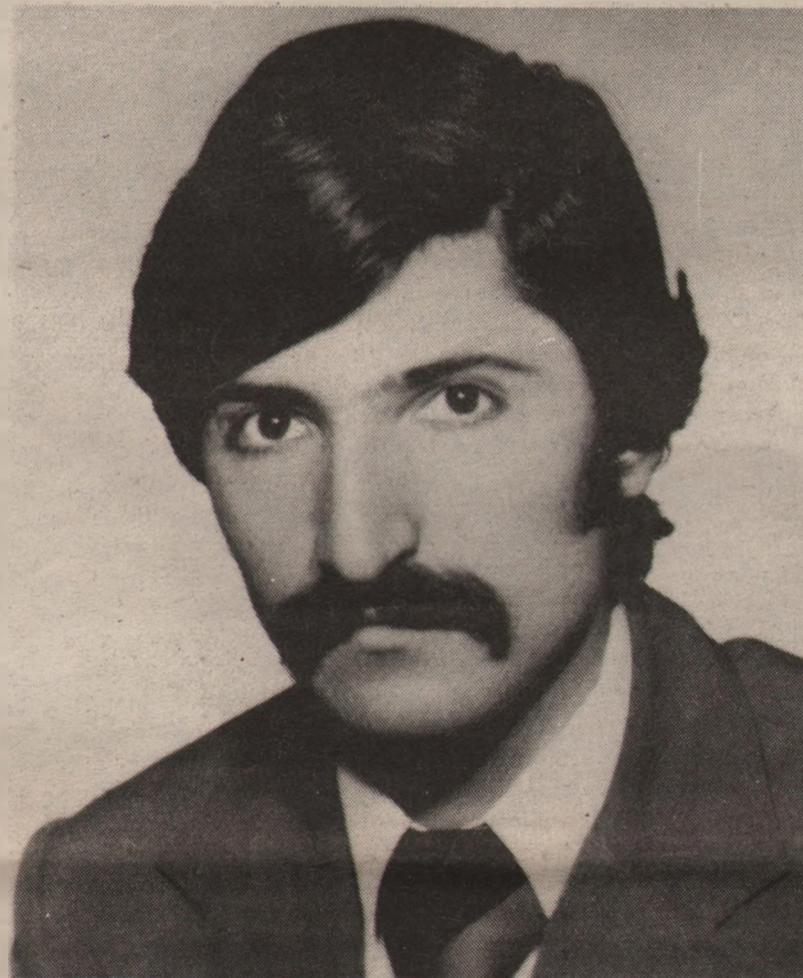
Diğer bir husus, hareketimiz ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Giderek politikleşmiştir. Belli bir programı, tüzüğünü vardır, düşünceleri vardır, ülkeyi değerlendirişi, şuyu buyu vardır. Bunlarla ilgili olarak mahkemenin elinde bir ton belge vardır, kitaplar vardır. Yani, bir geniş çapta ideolojik düşünceler aslında iddianameye yansıtılması gerekirken, bu hususta iddialar adeta çete şeyine uydurulmuştur. Yani, hareketimizin ideolojisini ve programına açıkça iddianamede yer verilmemiştir. Çok basit bir iki cümleyle adeta hareketin siyasi karekteri bir kenara bırakılarak, tamamen bir macera grubu gibi gösterilmek istenmiştir.

İşte bu şeylerden ötüründür diyorum, hareketimizi mahkeme politik olarak değerlendirmektedir; belirtmek istedığım birinci nokta budur.

İkinci olarak üzerinde durmak istedığım husus, arkadaşlarım burada degradienter, ben de bir yönyle biraz üzerinde durmak istiyorum. Çete iddiası vardır, hareketimiz bir çete olduğu iddiası vardır. Bu iddia kesinlikle gülünçtür, bu iddiayı ben de reddediyorum. Merkez Komitesi üyesi olarak ben pek çok şeyi biliyorum, diğer arkadaşlarımın farklı olarak, hareketimizin gelişme sürecini ben iyi biliyorum. Hareketimiz, bir defa, bir milis gücü olarak ortaya çıkmamıştır.

Şu veya bu doğan başında bir silahlı eşiği grubu biçiminde türememiştir. Adam öldürüp de firar eden çeşitli silahlı unsurların bir araya gelip soyguncu, gangster çeteleri biçiminde ortaya çıkmamıştır, böyle bir türeme yoktur.

Mahkeme Heyeti de, daha doğrusu İddia Makamı da şunu çok iyi bilmektedir,

Diyarbakır'daki
sömürgeci
zindanlarda
halen
tutuklu
bulunan
PKK-MK
üyesi
M. Hayri
DURMUŞ.

dığını, bazı delillerle ortaya koymak istiyorum. Bir defa Mahkeme malum, bir özel mahkemedir. Bunu hepimiz biliyoruz. Özel mahkemelerin diğer mahkemelerden ayrılan bir yanı vardır ki, en temel farkı, özel mahkemeler kuruldukları dönemlerde mevcut yönetimin politikasını aynen uygularlar veya o politikayı yargı organlarında icra ederler.

DURUŞMA HAKİMİ- Bu, senin kanaatin.

SANIK- Evet, elbette benim kanaatim, kendi düşüncelerimi izah ediyorum.

O halde, devletin bize yönelik politikası nedir? Mahkeme bizi bu açıdan değerlendiriceğine göre, devletin politikasına bakmak gereklidir. Devlet, daha doğrusu mevcut yönetim hareketimiz hakkındaki düşüncelerini açıkça beyan etmekte, gizlememektedir: imha ve dağıtma, yok etme biçiminde bir politika izlemektedir.

Sıkıyonetim komutanlıklarının bildirilerinde bu açıklık. "Devletin bütünlüğüne yönelen hareketler yok edilecektir" biçiminde ifadeler kullanılmaktadır. Haliyle, devlet bu politikasını sonuca vardırmak için çeşitli araçlara başvurmaktadır. Bu araçlardan bir tanesi de yargı organıdır, yani mahkemelerdir. Mahkemeler esas olarak cezaevlerinde tutuklu bulunan yüzlerce parti, militan ve taraftarını pasifize etmek için karar verme aşamasına gelmiş durumdadır.

Bir defa şunu belirtmeden geçemeyeceğim, bugün yargı önüne çıkarılmakta olan yüzlerce parti militanı, parti kadrosu ve taraftarı her türlü savunma olanaklarından asında mahrum bırakılmıştır. Adli müşavirliklere defalarca mürazaatlarda bulunulduğu halde, bu konuda gerekli kolaylıklar gösterilmemiştir, kitaplar, kanunlar, yasalar talep edilmiştir, malzemeler, materyaller talep edilmiştir, bu konuda adli müşavirlik kolaylık göstermemiştir.

Hukuk alanında fazla bilgi yoktur; ama bildiğim bazı şeyler vardır. Bir defa İddia Makamı kendi iddianamesini hazırlarken kişi hakkında çeşitli araştırmalarda bulunur, soruşturma ifadelerinden başka çeşitli incelemelerde bulunur.

DURUŞMA HAKİMİ- Şimdi genel hususlara, savcının iddianamesini nasıl yazdığını, yazacağını sen öğretecek değilisin.

SANIK- Tabii, bu hususta ben düşüncelerimi vurguluyorum.

DURUŞMA HAKİMİ- Hayır, düşüncelerini vurgulamakta da yarar yoktur. Sorulama yapıyoruz, daha sonra savunma safasında bu hususa değinirsin. Yani,

elindeki belgelerden, verilmiş ifadelerden, itiraflardan açıktır. bilgisi vardır ve nitekim hareketimiz önce ideolojik olarak ortaya çıkmıştır.

1970'lerden sonra -ki biraz sonra ben daha detaylı olarak bu hususlara deşineceğim, izah edeceğim- hareketimiz ideolojik olarak ortaya çıkmıştır. Marksizm-Leninizm kavranmıştır, ülke koşullarına indirgenmiştir, Kürdistan toplumunun yapısı değerlendirilmiştir. Bu senelerce, daha doğrusu aylarca tartışma konusu edilmiştir, bu hususta seminerler verilmiştir. Daha sonra bir dizi toplantılar vardır. Bu toplantılarla Hareketin durumu, ülkenin durumu, devrim meseleleri tartışılmıştır ve bilahare, yani son senelerde aslında hareket giderek silahlı mücadeleyi de vermek durumunda kalmıştır. Çeşitli şiddet olayları gelişmiştir ve hareketimiz bir yandan kendi örgütlenmesini geliştirip yayarken, politiklesirken, örgütlenirken öte yandan kendisini korumak için kadrolarını korumak için özellikle o aşamada çeşitli silahlı eylemlere de girişmiştir. O konuda da tedbirler almıştır ve hareket etrafında silahlı birimler oluşmuştur; onu inkâr etmiyoruz. Silahlı gruplar oluşmuştur. Eylemler konulmuştur, ama ön plana olan hareketimizin ideolojik olarak gelişmesidir, hareketimizin politik olarak gelişmesidir, örgütlenmesidir; esas olan budur. Yani diğer şeyler talidir. Çatışmalar, hareketin silahlı yanının gelişmesi, silahlı birimlerin oluşması ikinci planda kalmaktadır. Birinci planda olan hareketin ideolojik çalışmasıdır, örgütlenmesidir. Bilahare partileşilmistir Hareketimiz partidir, "Partiya Karkeren Kürdistan"dır adı. Apoculuk ve UKO'culuk suçlamaları yersizdir. Halk arasında konuşulsalar bile bu konuda İddia Makamının aslında İddianamede bu şekilde bizi isimlendirmesi, bunu ön plana çıkarması yine kasıtlıdır.

Üçüncü deşineceğim husus silahlı propaganda meselesiştir. -arkadaşlarım deşindi- ben de bir iki hususa deşinmek istiyorum.

Dün Mazlum arkadaşın da ifade ettiği gibi hareketimiz devrimci zoru ilke olarak benimsemektedir. Bu ilke aslında Marksizme, Leninizme ters düşmez. Daha doğrusu şöyle ifade edeyim, Marksizm-Leninizm mutlaka her yerde ve her zaman şiddet uygulanır, her şey şiddetle halledilir biçiminde bir anlaysım şecline sahip değildir. Marksizm-Leninizm'de böyle bir katı tutum yoktur. Mümkün olduğu kadar barışçı koşullara girilmesi ve bu tür yöntemlerin uygulanması tercih edilir, ama sosyal devrimlerin bizzatılığine bakıldığından bu devrimlerin hemen hemen tümünde kan döküldüğü, kanlı çarışmaların olduğu ve devrimlerin böyle gerçekleştiği, çekişmeli, çatışmalı mücadeleler sonunda gerçekleştiği de bir gerçekdir. Gerek sınıfsal devrimlerin, gerekse ulusal kurtuluş hareketlerinin uzun yıllar silahlı mücadelelerle sonuçlandığı, zaferle ulaşlığı bir gerçekdir.

Bu gerçeği bilen bizler elbette Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş hareketini örgütlerken silahlı mücadeleyi ve devrimci zoru reddecek değiliz ve bunu reddedenleri şiddetle eleştiriyoruz; bunu açıkça belirtelim, silahlı mücadeleyi Kürdistan'da reddeden, bu tür bir mücadelenin gereksizliğine ve reformlarla başarıya gidilebileceğine inananları biz teslimiyetçilikle, pasiflikle suçlamaktayız. Esas olarak reformlarla sonuca gidilemeyeceğini, bir ulusal kurtuluş hareketinin ancak güçlü bir örgütlenme, güçlü bir cepheleşme ve bilahare, uzun dönemde yürütülecek bir silahlı mücadele ile gerçekleştireceğini, zafere ulaşılabilcecini belirtiyoruz; bu bizim bir ilkemizdir.

Ama şu şeye katılıyoruz, biz silahlı çatışmaya girerken ve bu yönde eylemler geliştirirken propaganda olsun diye yapmadık. Silahlı propaganda ilkesinin aslında Marksizm-Leninizm'de detaylı olarak yeri yoktur. Bu çeşitli devrim grupları ve hareketleri tarafından ülkelerinin koşullarına uygun bir tarzda geliştirilmiş bir tezdir.

Esas şudur, saldırı biçiminde şiddet

olarak değerlendirilebilir. Halbuki Hareketimiz şimdiye kadar hedeflerine saldırısı önemsiş değildir, yani propaganda olsun diye iddianamede iddia edildiği gibi halkın heyecana kapsınsın, hareketin etrafında yeralsa veya gençlik silahlanaşa alıssın, bu şekilde ayaklanmanın zemini olussun, devlet taciz edilip halkın üzerine saldırtılsın biçimindeki anlayıştan hareket edilmemiştir. Yani eylemler veya silahlı olarak şimdiye kadar yürütülen mücadele bu şeyler olusun diye değil -izah edeceğim- gereklikler olduğu için, gerek duyulduğu için başvurulmuştur.

Hareketimiz daha ortaya çıktıgı dönemde itibaren boy hedefi olmuştu. Şu nu burada belirtmek istiyorum. Cumhuriyet dönemi boyunca da bunu açıkça görmekteyiz, ülkemizin kaderini derinden değiştirecek, temelinden değiştirecek çeşitli girişimler çok kanlı bir şekilde bastırılmıştır veya bu tür bir gelişmeye müsaade edilmemiştir. İmha edilmesi için, yok edilmesi için her türlü çabaya başvurulmuştur. Bizim Hareketimiz de esas olarak ülkenin kaderini temelden değiştirmeye aday olduğu için hatta ortaya çıktıgı tarihlerden itibaren aslında devletin ve devletin istihbarat örgütleriyle birlikte çalıştığını iddia ettiğimiz çeşitli ajan örgütlerin, provatör grupların hatta yerli feudal-kompradorlara bağlı çeşitli milis güçlerinin boy hedefi olmuştur. Bunların çoğu Hareketimizin kadrolarına yönelik komplolara girişmişlerdir. Örneğin, Antep'te Haki Karer'in öldürülmesi olayında olduğu gibi, buna benzer daha birçok komplot sözkonusudur.

Uzun süre Hareketimiz bu komplolara karşı nasıl tavır takınacağını düşünmiş ve neticede acil olarak tedbir alınması gerektiğini inanmıştır. Hareketimiz kendi kadrolarını, kendi örgütsel yapısını muhafaza etmek için herşeyden önce bunu yapabilmek için bazı tedbirler almıştır, silahlanmıştır ve bu şekilde bazı silahlı gruplar oluşturmuştur, eylemler koymustur. Ajan ve provatör örgütlerle karşı yerli hain güçlere, milis güçlerine karşı, özellikle halka zulmeden ve halkın birliğini parçalamaya yönelik tavırlar içinde olan çeşitli çevrelere karşı silahlı eylemlere girişmiştir. Ama bunlar dediğimi gibi hiçbir zaman propaganda olsun diye değil, aslında sonderece gereklilik duyulduğu için, gerekliliği oldukları için başvurulan eylemlerdir ve taktik biçimindedir. Hiçbir zaman saldırın niteliğinde değildir. Bu konuda İddia Makamının bu iddiasını da reddediyoruz.

Diğer bir husus, demin de izah ettim, hareketimizin ideolojisi adeta bir çetenin düşüncesine, veya bir çete konumuna uydurulmuştur. Yani İddia Makamının elinde kitapları var, dergilerimiz var, düşünelerimiz buralarda açıkça izah edilmiştir. Serxwebün Dergisi Hareketimizin Programının gerekçelerini içermektedir. Burada Programın genişletilmiş bir biçimde ortaya konmuştur, devrimci görevler uzunboylu anlatılmıştır. Hareketimizin ittifak anlayışı, hareketimizin sınıfları değerlendirmiş tarzı, çeşitli sınıfların devrimdeki yeri konusu burada geniş anlatılmıştır.

Bu şeylere esas olarak İddianamede yer verilmemiştir. Bu da kasıtlı bir tavırdır. Sadece Hareketimizin 1-2 cümle ile amacı şudur biçiminde konulmuş, o da dün arkadaşımın belirttiği gibi -bu konuyu takrar açmak istemiyorum- Marksist-Leninist bir Kurt devleti biçiminde ifade edilmiştir. Bu zaten yanlış bir cümledir. Arkadaşım bu konudaki düşünelerini belirtti.

Hareketimiz, önüne bir asgari program koymustur. Bu asgari program iki kısımdan oluşmaktadır. Birisi, devrimimizin milli yanı, diğer devrimimizin demokratik yanı olarak değerlendirilebilir. Bu programda her ikisine de genişçe yer verilmiştir. Bu konudaki görevler açıklanmıştır.

Yine programla beraber deşineceğim tüzük hususu vardır. Dün arkadaşım izah etti. Aslında İddianamede belirtilen tüzük hareketimizin gerçek tüzüğü değildir. Bu

bir ifade olsa gerektir. Böyle bir tüzüğe ben kendim rastlamadım, ben de tüzüğü okudum, tüzük elimde kalmıştır. Sanırım bu yönde bir ifade verilmistir ve bu ifade tüzük dice ortaya konulmuştur. Ashinda Hareketin gerçek tüzüğü değildir, içinde vanlıslar vardır, eksiklikler vardır, ama bazı doğrular da vardır. Simdi tek tek üzerinde durmaya gerek yoktur. Ama sunu hemen belirtiyim, bu hareketin tüzüğü de gildir. Bunu ben Merkez Komitesi üyesi olarak burada ifade edeyim.

Üzerinde duracağım diğer bir konu ülke kavramı meselesiştir. İddia Makamı Kürdistan ülkesini kabullenmemektedir. Bu konuda "Apocular Türkiye'nin doğusunu ve güneydoğusunu ülkeden parçalayıp burada bir bağımsız devlet kurmak için çaba harcamaktadırlar" şeklinde ifade ederler vardır.

Yani Kürdistan'ın bir parçası olan Orta-Kuzey-Bati Kürdistan diye adlandırdığımız bu parça, üzerinde bulunduğumuz parça Türkiye'nin doğusunu ve güneydoğusunu olarak değerlendirilmektedir. Oysa tarihsel olarak değerlendirildiğimizde burası Kürdistan'ın bir parçasıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin doğal bir parçası değil asıl da Kürdistan ülkesinin bir parçasıdır.

Bizim ülke anlayışımız burada arkadaşlar tarafından ortaya konuldu, ben bu düşüncelere katılıyorum. Biz, ırkçı, milliyetçi, şoven bir anlayışa sahip değiliz, başkalarının topraklarında gözümüz olamaz. Esas olarak Kurt halkın üzerinde yaşadığı -tarihsel olarak- Kurt halkın üzerinde yaşadığı ve bugün de halihazırda Kurtler'in çoğunlukta olarak yaşadığı yoreler tarafından Kürdistan devletinde nerelerin yer alacağı hususu burada bazı arkadaşlarım tarafından vine belirtildi. Ben de aynı düşüncelerle katılıyorum. Bu, bu yorelerde halkın iradesine bağlı olacaktır. Mucadelemizin başı durumuna bağlı olacaktır.

Belki bir kısım bölgeler kurtarılacaktır uzun süre veya belki bazı bölgeler Türkiye ile birlikte yaşamak isteyeceklerdir. Bu konuda yöre halkın kendi iradelerine de başvurulacaktır. Halkın iradesine rağmen adeta zorbalık yaparak çeşitli bölgeleri Kürdistan'a dahil etme veya bazı bölgeleri ülkeden koparıp buralarda suni olarak devlet oluşturma biçiminde şoven, milliyetçi, ırkçı bir anlayışımız sözkonusudur.

Tarihsel olarak şekillenen bir halk vardır, bu Kurt halkıdır. Dün arkadaşım bu konuda bazı tarihsel açıklamalarda bulundu. Ben, esasen bu konunun üzerinde fazla durmak istemiyorum, tartışma konusu da yapmak istemiyorum, ama görüyorum mahkeme heyeti bu konuya yani Kurtler'in varlığı yokluğu meselesini veya Kürdistan'ın varlığı yokluğu meselesini sık sık tartışma konusu yapmaktadır. Bu durum bizce acayıp karşılaşmaktadır. Bugün artık bu konu tartışması yapılmayacak kadar açıkta, pek çok çevre tarafından kabul edilmektedir, hatta Türkiye'deki...

DURUŞMA HAKİMİ- Kim bu çevreler?

SANIK- Efendim?..

DURUŞMA HAKİMİ- "Pek çok çevre" kim?

SANIK- Bizatibi Türkiye'deki basındır. Yani Türkiye'deki basın bile bunu kabul etmemiştir.

Kürdistan üzerinde çeşitli oyunların oynandığı ve politikaların yürütüldüğü günlük gazetelerde bile yer almaktadır. Kaldı ki, dünya politikasında uluslararası çeşitli toplantılarla bu hususlar tarihsel olarak pek çok defa ele alınmıştır. Barış toplantılarında...

DURUŞMA HAKİMİ- Tarihi incelediniz mi siz?

SANIK- Tarih konularında fazla şeyim yoktur, yani bu konularda uzun araştırmalarım yoktur; ama ...

DURUŞMA HAKİMİ- Nereden çıkarıtorsun milleti Türk, Kurt diye bölüp de nereden çıkarıtorsun Kürd'ü, Türk'ü bil-

mem nesini? Nereden çıkarıtorsun tarihi incelemedin de, belirli bir bilgin yok da?

SANIK- Şunu söyleyiyim, bilgim yok derken bu konuda ben uzman değilim, bir tarihçi değilim, bunu demek istiyorum. Yoksa araştırmam yoktur biçiminde değil. Ben tâhsili bir insanım. Elbette bu konuda okumusluğum vardır. Pek çok kitabı, belâr okumusum

DURUŞMA HAKİMİ- Nereden okundu?

SANIK- Kurtler'in kökeni ile, tarihi ile ilgili, Ortadoğu'ya gelişiyse ilgili, Kürdistan üzerinde...

DURUŞMA HAKİMİ- Nereden gelmişler Ortadoğu'ya? Ne olmuş? Tarihte hangi devletleri kurmuşlar?

SANIK- Bu hususta siz şunu söylemiştiniz: bu konuda arkadaşların yaptığı açıklamalara katıldığım biçiminde ifade ederler bulunan demtiiniz. Ben de bu nedenle fazla açıklama yapmak istemiyorum. Yani bu hususu ben tartışma konusu yapıp da uzunboyu anlatmak istemiyorum.

DURUŞMA HAKİMİ- Mahkeme bir hususu tartışma konusu yapmıyor, soruyor. Kısaca açıklamalarda bulun.

SANIK- Diğer arkadaşlarımın da ifade ettiği gibi, Kurtler esas olarak Arı soyundan gelmektedirler ve Kuzey Avrupa'dan, Kuzey-Bati Avrupa'dan, İskandinav yıldırından kavimler göç ederken Kurtler de esas olarak buradan gelerek Kürtlerin merkezi olarak kabul edilebilecek Van ve Urmîye Gölünden aşağına, asiretler biçiminde millattan önce 1000 yılında yerleşmişlerdir. Daha sonra asiretler konfederasyonu biçiminde bir örgütlenmeye gidişmiştir. Bu sivasal organizasyon oluşturulmuştur. O dönemde varolmak için buradaki köleci imparatorluklara karşı güçlü mücadeleler verilmesi gereklidir. Bu nedenle aslında birleştiler, örgütlenildi. Asur'a karşı uzun süre mücadele edilmiştir. Daha sonra Asur devleti yıkılmış ve yerine Med organizasyonu oluşturulmuştur. Bu, Kurtlerin oluşturduğu ilk siyasal organizasyondur, devlettir. Yaklaşık 200 yıl kadar hükümlânlık sürmesi sözkonusudur. Millattan önce 700 yıllar ile 500 yılları arasında...

DURUŞMA HAKİMİ- Kaynak ne?

SANIK- Bu konuda kaynaklar çeşitli tarihçilerin ortaya atmış olduğu iddialarıdır.

DURUŞMA HAKİMİ- Havır, bu söylediğin kaynağı ne, tarih belgesi ne?

SANIK- Şimdi ben bu hususta yine mahkeme heyetine yönelik bir nokta üzerinde durmak istiyorum. Şöyledi ki: her millet ortaya çıkarken veya kendi tarihini ortaya atarken ille dikili taşlardan yaranır veya matbaa araçlarından, mühürlü belgeli araştırmalarдан faydalanan diye bir şey yoktur. Pek çok belge, meşhur bilginlerin, tarihçilerin anılarından, bunların hazırlamış olduğu eserlerden de ortaya çıkartılabilir.

DURUŞMA HAKİMİ- Kaynağını size. Hangi kaynaktan öğrendiniz bunu?

SANIK- Bu konuda tarihçilerin bilgileri var. Örneğin bizzat Herodot'un bu konuda açıklamaları vardır. Yine, daha sonraki yüzyıllarda da pek çok tarihçinin bu konuda belgeleri vardır ve ben bunları coğunu okudum. Ansiklopedilerde bu konuyu araştırdım, seminerlerde tartışma konusunu yapırdım, dinledim. Yani bu konuda pek çok belge vardır; fakat su bir gerçekdir: Bir millet kendi bağımsızlık mücadeleini gerçekleştirmeden, bu konuda uzun araştırmalarla girmeden kendi tarihini açık, net biçimde ortaya çıkartacak imkânlardan yoksundur, böyle bir şeyi toparlayıp bir araya getiremez. Bugün Kürtlerin varlığıyla ilgili Londra'da, Paris'te, Bağdat'ta, Şam'da, İstanbul'da bizzat müzelerde pek çok belge sözkonusudur; ama bizler bunları araştırma imkânına sahip değiliz. Bunları toparlama, bir araya getirip gerçek tarihimize aydınlatıcı çkartma imkânından yoksunuz.

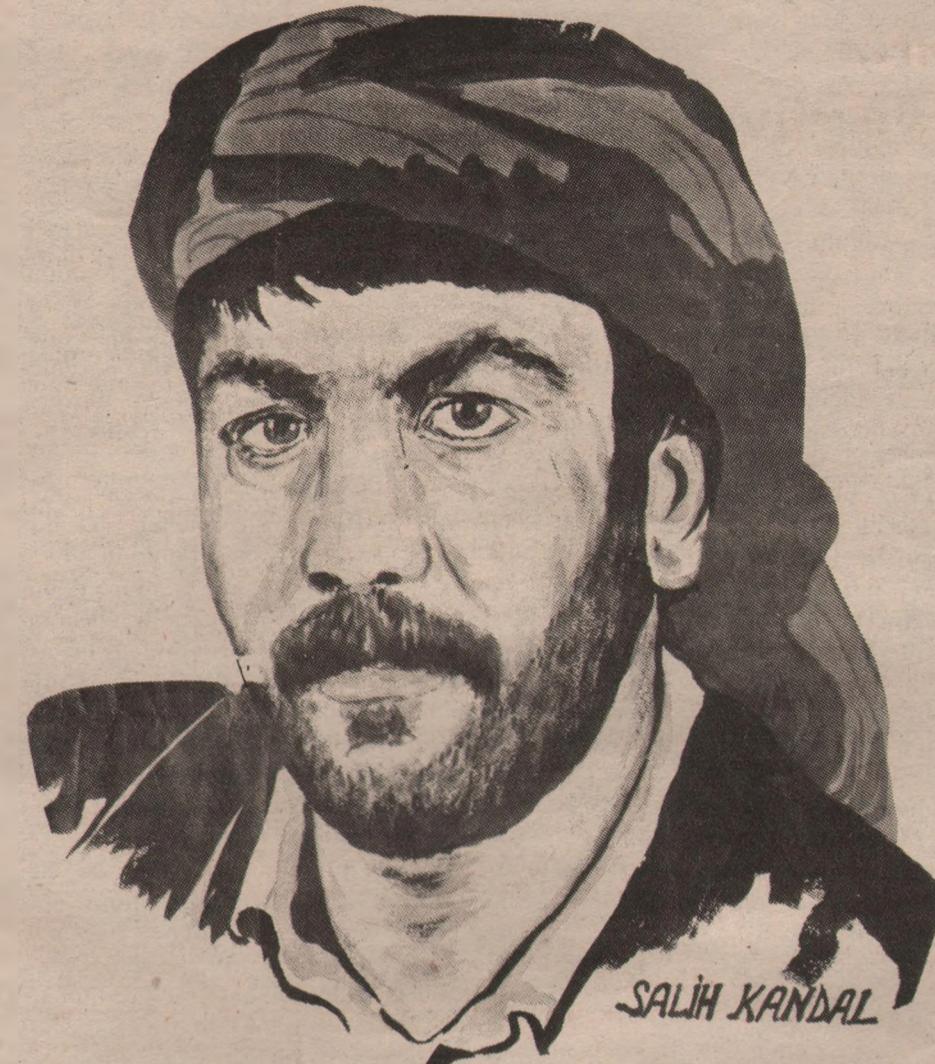
Salih KANDAL, Ulusal Kurtuluş-Direniş Savaşımızda yaşıyor

30 Temmuz 1979 günü Kurdistan direniş tarihinde önemli bir tarihi olayı ifade eder. Bugün uzun mücadele tarihi bovuncu ilk kez proletarya partisi önderliğinde Kurdistan işçi ve köylülerinin kendi sınıf-salçıları doğrultusunda sömürgeciliğe ve yerli gericiliğe karşı ilk bilincli ve örgütü mücadeleni geliştirdiği gündür. Yine bugün, Kurdistan halkının değerli evladı, büyük komünist önder, güçlü asker Salih KANDAL'ın ulusal kurtuluş ve özgürlük mücadelelerinde şehit düşüğü gündür.

Uzun sömürgecilik yıllarından sonra ilk kez 1973'lerde sekilinen bağımsızlıkçı ideoloji, 1979'lara gelindiğinde ülke içinde yankısanmamış buluyor, işçileri, köylüler, kadınları, avınları, hemen her kesimden çok geniş bir kitleyi hızla saflarına çekiyordu. Kendilerine yönelen tehlikeyi farkeden sömürgeciler, daha ideolojik grup aşamasındayken PKK Hareketini bitirmek istiyor; bunun için de her türlü yok etme yöntemini deniyor, ya kendi eliyle oluşturduğu ajan örgütlenmeleri kullanarak, ya bazı sosyal-şoven güçler ile reformist burjuva milliyetçilerini devreye sokarak, ya elikanlı katil faşistleri devrimcilerin üzerine saldırtarak, veya yüzülların gönüllü ajanları feudal-kompradorlara başıvararak, çoğu kez de birkaç koldan savaş cephesi açarak Kurdistan halkının soylu bağımsızlık ve özgürlük talebini boğmaya çalışıyordu. Ama Kurdistan Bağımsızlık Mücadelesinin önüne cıktığı bu engeller, bu davayı omuzlayan devrimcilerin kararlı, uyanık, fedakâr ve azimli çabaları sonucunda boş bırakılmıyor, vurtsever-devrimci hareketi her geçen gün kitleler içinde daha güçlü köklər salarak büyümeye devam ediyordu. Sömürgecilerin basvuruğu her silah geri tepiyor, ajan örgütleri "Beş Parçacıklar" eliyle katlettikleri büyük enternasyonalist savasçı Haki KARER ve yine yerli ajanları feudal-komprador eşkiya ceteleri eliyle katlettikleri güçlü önder Halil ÇAVGUN gibi yiğit devrimcilerin ölüm olayında olduğu gibi, toprağa düşen her militanın ardından mücadale yeni bir atılım kaydediyor, daha sağlam temellere basarak yükseliyor.

Elbette mücadelenin varmış olduğu boyutlardan korku ve paniğe kapılara rahatsızlık duyanlar sadece sömürgeciler değildi. En az onlar kadar korkan ve rahatsızlık duyan başka güçler de vardı. Bunlar Kurdistan'daki sömürgecilik ve parçalanmışlığı, vahset ve zulmün birincil derecede sorumluları olan, usaklı, teslimiyet ve ihanetleriyle bir tarihi dönenme damgasını vuran feudal-kompradorlardı. Kurdistan ve Kürtlik gerçekinin amansız düşmanı olan bu güçler de, halkın üzerindeki sahte otoritelerinin kırıldığını gördükçe azınlıyor, baskı ve zulmün en katmerisini uygulayarak kitleleri devrimci mücadelenin çekip almak istiyorlardı. Özellikle Hilvan'da eşkiya çetesesi Süleymanların şahsında kendilerine vurulan darbe büyütü. Ve bugün bu okunucun kendilerine de yoneleceğini biliyorlardı.

Yıllar boyu Siverek halkına kan kusturan, yörede gaddarlığı ve zalimliğiyle tanınan M. Celal Bucak ise bu hain feudal gûruhunun Kurdistan'daki en büyük temsilcisiydi. M. Celal Bucak ve çevresi aşiret ve kan davalarını körkleyerek, sürekli kavgalara neden oluyor, bu kavgalar sonucunda üremidenden kopan ve mahkûm duruma düşen insanları etrafında toplayarak kendisine bağlı eşkiya çeteleri oluşturmuyordu. Sömürgeci Türk devletinden aldığı destekle halkın üzerinde sınır tanımayan bir baskı ve ferör kasırgası estiriyor, halkın tüm kesimlerini kendisine itaat ettirebilmek için denemedik yol, kullanmadık yöntem bırakmıyordu. Başta Siverek ve Hilvan olmak üzere, Ceylanpınar, Diyarbakır, Viranşehir ve birçok merkez, ilce ve köylerde ev ve işyerlerini basıyor, halkın haraca kesiyor, kadınları ve çocukların kaçırarak ancak birkaç ay sonra, o da

fidye karşılığında bırakıyor, esrar, eroin, fuhus vb. gibi tüm kirli işleri yaygınlaştırarak insanları zehirliyor, bunları yapmak istemeyenleri veya kendi otoritesini tanımayanları ise anında çok vahşi biçimde katlediyor. Bunların yanısıra sömürgecilerle sıkı işbirliği içinde örgütü yapısını zor yoluyla korumaya çalışıyor, onlara laik mükemmel bir ıshak olduğunu pratikte kanıtlıyor. Yöre üzerindeki otoritesini yalnız yoksul halk kesimleriyle de sınırlı tutmuyor, diğer feodal diller üzerinde de tam bir denetim kurmaya çalışarak, Bozova'da Arusoğulları, Viranşehir'de Sexanlar, Derik'te Mensuriler gibi sömürgecilerin diğer gönüllü ve gözde ajanlarıyla ilişkileri mümkün olduğu oranda iyi tutarak gericiliği güçlendirip yaşatmaya çalışıyor.

Ama Hilvan'da kendisi gibi aşiretçi-feodal bir çete olan Süleymanların 'öykülmüş' gibi görünen otoritelerinin, yurtsever-devrimci hareketin önderliğinde yürütülen mücadelenin sonucunda bir anda dağılması, Hilvan'a çok yakın olan Siverek'i de etkiliyor, halkta içten içe bir sempatisinin doğmasına yol açıyor. O güne kadar kurtuluş改革家, küçük-burjuva ideolojilerde arayan Siverek halkı da hızla bu ideolojilerin etkisinden sıyrıyor, gerçek kurtuluş yolunu görerek devrimci hareketin etrafında saf tutmaya başlıyor. Sömürgeci asimilasyon kurumlarının etkisi ve metropol kentlerle girdiği sıkı ilişkiler içinde yozlaşan, lumpenleşen, ülkesine ve ulusal benliğine yabancılaşan Siverek gençliği ise Hilvan direnişinden en erkenden etkileniyor, tarihin sömürge ülke aydınlarına yüklediği görevlerin bilincine vararak yurtsever-devrimci hareketle ilişkiye geçiyor ve reformist-teslimiyetçi örgütlenmelerin saflarını hızla terkediyor.

Bu gelişmeler karşısında varlığını tehdit eden tehlikeyi farkeden M. Celal Bucak ve çevresi, silahlandırdığı eşkiyaları vasisiyle halkın üzerindeki terörü daha da yoğunlaştırıyor, bu yolla halkta gelişen muhalefet ve sempatiyi ezmeye çalışıyor.

Böyle bir ortamda, canını dişine taktarak yaşamını sürdürmeye çalışan yoksul Siverek halkı ve gençliği, yurtsever-devrimci hareketten bu savaş ağasının baskı ve zulmüne son vermesini istiyor.

Ve Kurdistan Devrimcileri halktan adıkları güçle capulcu eşkiya çetesinin ve efendileri sömürgecilerin artan baskuları karşısında Hilvan'dan sonra Siverek'te de

malar hız vererek devrimcilerin hareket alanlarını daraltmaya çalışıyor, köy meydanlarında yaptıkları işkencelerle halka gözdağı vererek mücadelede uzaklaştırıyorlardı.

Fakat gelişmeler hic de onları istedigi yönde olmadı. Yürüttüğü mücadele ve yaşam tarzıyla kitleler ve yoldaşları için örnek bir devrimci önder olan Salih'in ölümü, düşmanın hesapladığının tersine, Siverek ve Hilvan'ın sınırlarından da taraş, tüm ilkeyi kucaklıyor. Bir bütün olarak kitlelerde karamsarlıq değil, daha güçlü bir inanca korkaklığı değil, daha büyük bir cesarete, erginlikte değil, daha fazla coşkuya yol açıyordu. Önderlerinin yarınlı bıraktığı bu mücadeleyi devralan Kurdistan halkı ve devrimcileri ona daha ipleri bir düzeye çıkarıyor, uğruna yüzlerce şehit verilen bu soylu kavgayı sonuca götürmede ne kadar kararlı olduklarını bir kez daha düşmana gösteriyorlardı. Siverek mücadeleyle daha da serpilip boyveren ve partiseme sürecini tamamlayan yurtsever-devrimci hareket, çok gecmeden ifadesini PKK'de buluyor ve yenilmezliğini kanıtlıyordu.

1956 yılında Urfa'nın Hilvan ilçesine bağlı Özbek köyünde dünyaya gelen Salih, sömürgeciliğe ve yerli gericiliğe karşı doğrudan temelde yükselen mücadelenin kısa sürede etkilenen önder bir PKK kadrosuydu. Bunda, içinde yaşadığı yörenin geriliği, bir bütün olarak halkın cehaleti, yokluluğu ve sefaleti kadar, rahat ama soyuz bir yaşam uğruna tarihin her döneminde teslimiyeti kendilerine şiar edinecek sömürgeciliğin ülkemizdeki gönüllü ajanları olma görevini üstlenen feodal-kompradorların halka yaptıkları eziyet, baskısı ve zulme bizzat tanık olması da önemli bir rol oynadı. Özellikle Hilvan'da devrimci mücadelenin henüz yeni yeni gelişmeye başladığı dönemde yiğit devrimci Halil ÇAVGUN'un bu hain feodal gûruh tarafından öldürülmesi olayı kendisinde derin izler bırakmıştır.

O günden başlayarak Kurdistan gerçekini daha yakından araştırmaya, toplumsal yapıyı irdelemeye, geriliğin nedenlerini çözmeye çalışan ve bunun yollarını arayan Salih, çözümü; sömürgeci, feodal-komprador düzene karşı mücadedeyle birlikte Kurdistan Devrimcileri ile ilişkiye geçti. Bu ilişki sonucunda ulusal ve bağımsızlık mücadelede aydınların oynayacağı rolü doğru bir temelde kavrayarak, bir aydın olarak tarihin kendisine yüklediği zor ve onurlu görevi yerine getirebilmek için, mesleği olan öğretmenliği bırakarak profesyonel bir devrimci durumuna geldi.

Disiplinli bir çalışmayı, engin bir mücadele ruhu ve eşsiz bir fedakârlık duygusunu şahsında somutlaştıran Salih, üstün meziyetleri ile kısa sürede halkın sevgi ve güvenini kazanarak, aranan güçlü bir halk önderi konumuna yükseldi. O, güçlü bir propagandacı, güçlü bir ajitator ve güçlü bir örgütçüydü. Ama en çok bilinen yanı güçlü bir asker oluşuydu. Gerçekten de Salih, çok iyi silah kullanmasının yanı sıra, halkın savaşının teorisini de bilen, teoriyle pratiği en iyi târzda birleştirebilen güçlü bir askerdi. Her komüniste nasib olmayan büyük bir ikna gücüne sahipti.

Bu üstün meziyetleri, kararlılığı ve cesareti ile sömürgecilerin ve yerli gericilerin korkulu rüyası haline gelen Salih, kitleler için büyük bir güç ve güven kaynağıydı.

Fedakârlığın, yiğitliğin, dürüstlüğü, ülkeye, halka ve parteye bağlılığın temsali, ulusal kahraman, komünist önder Salih KANDAL'ın ölümsüz anısı bugün de yolumuzu aydınlatıyor. Ve Salih gibi nice güçlü komünistin kânyla sulanarak bugüne gelen Ulusal Kurtuluş Direniş Savaşımız emin adımlarla zaferde doğru ilerliyor.

Salih KANDAL'ın Anısı Ölümüzdür!
Yaşasın Kurdistan Halkının Devrimci-Direniş Mücadeleri!

Nizip işçileri üzerindeki yoğun baskılar onların geleceğe olan inancını ve güvenini sarsamaz

Bilindiği gibi, Kurdistan'da proletaryanın az çok yoğunluk kazandığı ve Kurdistan tarihinde ilk defa en üst düzeydeki örgütlenmesini yaratarak devrimci ideolojisi etrafında bilinçli eyleme kalktı ve bu yapısıyla düşmanın tüm dikkatlerini üzerine çektiği alanlardan biri de Antep'in Nizip ilçesidir. Nizip, doğal zenginliklerinden ötürü Kurdistan'ın diğer birçok ilçesinden farklı bir sosyo-ekonomik yapı arzeder.

Önemli bir sanayi alanı olan zeytincilik, burada çok gelişmiş durumdadır. Zeytin ürünleri alanında önemli oranda kapitalist üretim üniteleri gelişmiştir. Bu ünitelerin bir kısmını sömürgeci devlet kuruluşları teşkil etmekle birlikte, önemli oranda özel sektör işletmeleri de vardır. Özel sektörün elinde bulunan irili ufaklı zeytinyağı ve sabun imalathanelerinin sayıları yüzeye yakındır. Bunun yanında kompradorluk da Nizip ilçesinde bir hayli gelişmiş durumdadır. İşte bu sosyo-ekonomik yapı Nizip'te işçi sınıfının yoğunlaşmasına neden olmuştur.

Nizip işçileri arasındaki ilk çalışmalar 1976 yılında Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ideolojik grup aşamasında başlar. Daha bu yıllarda Nizip proletaryası ulusal ve sınıfal kuruluş arasındaki güçlü bağları kavramış ve devrimci düşünceler etrafında hızla örgütlenmeye başlamıştır. Bu nedenle sosyal-şovenizme ve teslimiyeti reformist küçük-burjuva milliyetçiliginde safalarında pek yer vermemiştir.

Nizip proletaryası, devrimci ideolojinin program düzeyinde yükseldiği 1977'lerde bu ideolojiye daha da bilinclice sanılmaya başlamıştır. Giderek örgütü yapışını pratik mücadelede de hayatı geçirerek her türlü sapmaya ve özellikle de yörende güçlü örgütlenmeler yaratmaya çalışan faşistlere karşı amansız bir mücadele girmiştir. Bu mücadele devrimci hareketin taktigine uygundu ve doğru idi. Bu doğru anlayış 1978'lere gelindiğinde, devrimci mücadele etrafında kitlel bir güç yaratmıştır.

Nizip'te kurulan SİD-DER (Sabun İşçileri Dayanışma Derneği) tüm sabun işçilerinilarında toplayarak, o ana kadar en ağır işlerde hiçbir sosyal güvence olmaksızın, günde 10-12 saat süren çalışmaya son vermiştir. Nizip sabun işçilerinin tümünün de hatırlayağı gibi, örgütsüz oldukları dönemde hiçbir işçinin patronlar nezdinde bir hayvandan farkı yoktu. Fakat, Nizip sabun işçileri örgütlenmeleri günden itibaren grev ve benzeri eylemlerle seslerini duyuracak bir güce erişmişlerdi. Artık karşılıkta tek tek örgütler, sıradan işçiler değil, örgütü, bilinçli ve PKK gibi bir partinin safalarında kenetlenmiş olan işçileri gören patronlar, eylemcileri üzerinde diz çökmek zorunda kalmışlardır.

İş saatleri, çalışma koşulları,

işçi alıp çıkarma vb. kuralları kendi insiyatiflerine alan işçiler, tüm işçi kitlesinin kabul edeceğe bir ücreti de patronlara kabul ettirmiştir. Bütün bunlar sayesinde, işçiler örgütü oldukları her şeyi başarabileceklerini kanıtlamışlardır.

Bütün bu gelişmelerden ürken ve büyük bir korkuya kapılan sömürgeciler, patronlar ve faşistler tüm dikkatlerini sabun işçilerine çevirmiştir. Sabun işçileri bu güçlerin boy hedefi durumuna gelmiştir. Faşist-patron-sömürgeci üçlüsü işçilere karşı yoğun bir terör, baskı, karalama ve sindirme kampanyası başlatmıştır. İşçiler bu saldıruları örgütü bir şekilde karşılamışlar ve bizzat kendi içlerinde yetiştiğinde çardıkları proletörler önderlerinden Mehmet ECE (TOSUN)'yi şehit vermekle, kazandıkları mevzileri gereklise kanları pahasına savunacaklarını göstermişlerdi. Bu olayın ardından, Partilerinin etrafında daha da sı kica kenetlenmiş, faşist-patron-devlet üçlüsüne sayısız darbeleri peşpeşe vurmaya başlamışlardır. Faşist örgütlenme dağıtılmış, patronlar sindirilmiştir. Sömürgeci devlet cihazı işlevsiz hale getirilmiştir. Bunun üzerine taşancı, soyguncu düşman üçlüsü en yetkili ağızlarından Nizip işçilerine yönelik yoğun bir karalama kampanyası başlatmıştır.

Nizip işçi hareketi gerçek anlamda bir toparlayıcılık rolü oynayarak çevredekileri tüm emekçi güçleri mücadeleye seferber etmiştir. Hatta köylerde verilen toprak mücadelede de önderlik ederek işçi-köylü ittifakının en iyi örneğini sergilemiştir. Örneğin, yoksul Kirkiz köylülerinin toprak işgalinin en yakın destekçisi bizzat Nizip proletaryası idi.

Yükselen hareket, yerel gerici güçleri ya daştırarak, yada diz çöktererek PKK önderliğindeki işçi-köylü-aydın gençlik blokunu yaratarak gerçek anlamda tam bir ulusal kurtuluşçu halk hareketine dönüşünce sömürgeciler mithîş bir panîye kapılmışlardır. Bu nedenle 1980 başlarından itibaren geniş kitlel tutuklamalara giriştiler. Tüm faaliyetleri fiyasko ile geniş kitlel tutuklamalara girişmişlerdi. Tüm faaliyetleri fiyasko ile sonuçlanmasına rağmen, elle rini bir türlü Nizip'ten çekmemiş, tüm imkânlarını zorlayarak operasyonları sürekliştirmiştirlerdi.

Tüm baskılara inat, Nizip proletaryası, önder yoldaşları proletör devrimci Mehmet ECE'nin mücadeleci, fedakâr, cesur kişiliğine yakışır adımlarla yoluna devam etmiştir. Ama bu mücadele, Kurdistan Devrimine kazandırdığı onlarca proletör kökenli, komünist militan önder yanında cunta şartlarında ser verip, sır vermeyen bir yiğit olarak adını Kurdistan tarihine yazdırın Sait ŞİMŞEK gibi cesaret ve direnenin simgesi bir komünist önder de yetiştirmiştir.

Düşmanın tüm oyunlarını boşa çıkararak, mücadeleşini daha

da yükseltten devrimci işçilerin görkemli direnişi, tüm yoksul köylüyü ve diğer emekçi katmandan Niziplileri kendi etrafında toplayıp düşmanın gözüne batıp duran bir kılıç gibi örgütünlüğünü sürdürmüştür ve tüm Kurdistan genelinde olduğu gibi mevcut yapıyla düşmanı tam bir acz içine düşürmüştür.

Öyle ki, son çare olarak, başvuruğu 12 Eylül askeri-faşist darbesinden sonra yine aynı dirençle karşılaşan düşman, çareyi sayıları 500'ü aşkın işçi toptan tutuklama, yüzlercesini toptan işten çıkarma ve sabun imalathanelerini kapatmadan buldu. Tam da bu dönemde, önder kişiliğiyle Antep ve Nizip proletaryası üzerinde büyük bir manevi etkisi olan Sait ŞİMŞEK yoldaşın katledilmesi tespit edildi. Amaç, Antep ve Nizip proletaryasının maneviyatını bozmaktır. Ancak düşmanın umutları boş çıktı. Yakalanan işçiler işkence tezgahlarında şehit düşen önderleri gibi örnek direnmeler gösterirken, diğerleri de yeni mücadele koşullarına hazırlanmak üzere yoğun bir eğitime girdi.

İşte o gün bu gündür Nizip'te, zulüm, zorbalık, işkence, baskı, talan durmak nedir bilmedi. Özellikle tüm işçi aileleri -kadın, çocuk- her türlü vahşetten nasibini aldı. Tutuklamalarda, gözaltına almada en ufak bir hukuk kuralı tanımayan, cunta, normal savaş kurallarının da ötesinde bir anlaşılışlı hayatı gecirdi. Operasyonlar sırasında tutuklanmak için herhangi bir suça gerek yoktur. Sabun işçi olmak yeterli bir suç kanıdır.

Bugün iş yerlerindeki durum da aynı şekilde yürekler açıcıdır. Çok az bir insan gücüyle en ağır işler yaptırılmaktır, bu insanların hiçbir güvenceleri olmadan, hergün tehdit altında çalıştırılmaktadır. Bir patron aynı zamanda polis şefidir de. Kısacısı herseydir. Onun içinde patronları, akla gelmeyecek çığlıklar ile işçilere zulüm ve zorbalık uygulamaktadır. Tüm çalışma koşullarını yeniden 1978 öncesine götürerek (hatta daha da kısarak) elde edilen tüm hakları yeniden gaspederek işçileri, devlette işbirliği içinde köleleştirmeye çalışmaktadır. ye çalışmaktadırlar.

İşçilerin büyük bir bölümü tutuklanmış, gözaltına alınmış, diğer bir kısmı işten atılmış durumdadır. Kalanlar da açılıkla karşı karşıyadır. Aldıkları ücret ancak bir avuç bulgur ve ekmeğe yetmektedir.

Fakat bütün bu olaylar sömürgeci faşist cuntanın ve sömürücü sınıfların daha çok teşhir olmasına yolaçmıştır. İşçiler kimin dost, kimin düşman olduğunu bir kez daha bizzat kendi pratikleriyle kavramıştır. İşçilerin bu uygulamaların yılınlığa kapılmaları bir yana, aksine geleceğe ve kendi güçlerine olan güvenleri daha da artmıştır.

Bir PKK sempatisi

DEVRIMCI YAŞAM ve GÖREVLERİMİZ

Devrimci yaşam, içinden çıkmış olduğumuz toplumsal yapıdaki yaşamdan gerek öz ve gerekse biçim olarak oldukça farklı bir yaşamdır.

Ekonomi, siyaset, bilim, kültür vb. her alanda örgütü olan burjuvazi, başta zor olmak üzere, çeşitli kurum ve araçlar yoluyla eğitim, yazılı ve sözlü basın, tiyatro, sinema vb.-toplumu kendi çarkları doğrultusunda örgütler. Oluşturduğu her kurum ve ilişkinin görevi kendi sınıf sömürüsünü ebedileştirmek, insanları ahlaklı olarak mevcut burjuva yapıya sahip çırak hale getirmektir. Tüm insanı değerlerin meta haline dönüştürüldüğü burjuva döneminde zorbalık, sahtekarlık, kişiliksizlik, toplumun sırtına basarak yükselse burjuva yaşam ilişkilerinin başlıca özelliklerini oluşturur.

Özünü sömürü ve baskının oluşturduğu bu yoz burjuva düzene ve onun her alanındaki ilişkilerine karşı mücadele vermek, bu mücadele temelinde devrimci yaşam tarzını geliştirmek tespit edildi. Amaç, Antep ve Nizip proletaryasının maneviyatını bozmaktır. Ancak düşmanın umutları boş çıktı. Yakalanan işçiler işkence tezgahlarında şehit düşen önderleri gibi örnek direnmeler gösterirken, diğerleri de yeni mücadele koşullarına hazırlanmak üzere yoğun bir eğitime girdi.

Yabancı egemenliğin hüküm sürdüğü toplumlardaki yaşam, egemenlik altındaki halk için daha da ahlaklısı ve yozdur. Yabancı egemenlik, girmiş olduğu ülkelerde, iç dinamikleri parçalayıp, kendi kukla kurum ve ilişkilerini yaratır. Direniş odaklarını tek tek yok ederek, teslimiyet ve usaklıktır. Temelde, her alanda kendine bağlı bir yapı oluşturur.

Ülkemiz Kurdistan'da da her şey sömürgeci feodal-komadorluğun çıkarlarına göre örgütlenip, geliştirilmiştir. Ülkemizde halkın inkar temelinde bir kişiliksizlik, teslimiyet ve usaklıktır. Aşiretçilik, mezhepcilik, kişinin çırakları (ailesel, aşıretsel) uğruna toplumun en kutsal değerlerini satması, Kurdistan toplumsal yapısının başlıca özellikleridir.

Bu yapı içerisinde direniş ve mücadeleyi oluşturup geliştirmek ve bunu zaferle taçlandırmak gö-

revi PKK hareketine yüklenen tarihi bir görevdir. Bu görevin tarihi sorumluluğu ile hareket eden Kürtistan devrimcileri; usaklığın, teslimiyetin ve her türlü sahtekarlığın kol gezdiği Kürtistan'da, 1973 yılından itibaren bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini geliştirme ve örgütleme faaliyetine girişiler. Artık yeni bir yaşam: özünü mücadele, direniş ve fedakârlığın oluşturduğu yeni bir yaşam filizlenmeye, yüzlerce devrim şehidiin kanya suları suları suları güçlenmeye başladı. Türk sömürgeciliği ve onun usaklılarıyla hayatın her alanında dişe diş bir mücadele sonucu oluşturulup, geliştirilen bu yaşamda, gerici ilişkiler, anlayış ve alışkanlıklara asla yer yoktur.

Bugünkü tarihi koşullarda, direniş geleneğimiz temelinde, devrimci mücadele ve yaşamımız güçlendirme ve yaşamımızı güçlendirmek, kendimizi uzun vadeli halk savaşına hazırlamak tarihi bir görev olarak karşımıza dikilmiştir. Bu görevi başarmamın temelinde yatan ise; Marksizm-Leninizmin özünü kavramak, bu öze uygun düşünce ve davranışları hayatın her alanında uygulamaktır. Bunun için de devrimci eğitimimize -ideolojik, politik, askeri vb.- özel bir önem göstermek ve ele geçirdiğimiz her olanağı gelişimiz için ustaca kullanmak gerekdir. Böyle bir eğitim bizi daha bilinçli, kişilikli ve davaya daha yararlı insanlar durumuna getirecegi gibi, aynı zamanda karşılaşacağımız sorunları çözmede bizlere daha güçlü kılacaktır.

Özellikle halkın büyük acıları içinde bulunduğu, esir yoldaşlarımızın kahramanca direndiği, her türlü baskıya rağmen varlığımızı koruma ve geliştirme çabalamızın yoğunlaştırıldığı bu dönemde kendimizi eğitemek, geliştirip güçlendirmemek mücadeleimize karşı işlenecek en büyük suçlardan biridir.

Devrimci selamlar.

M.N.

ABONE FİŞİ

Yazışma Adresi
SERXWEBÛN Verlags- und Handels- GmbH
Postfach 10 16 83, 5000 Köln 1

Adı: .....
Soyadı: .....
Adresi: .....

6 Aylık

Almanya İçi
DM 15.00

Almanya İçi
DM 30.00

Almanya Dışı
DM 18.00

Almanya Dışı
DM 36.00

Not: Bu fıştı doldurarak ödeme makbuzu ile birlikte yazışma adresine posta atınız.

Above parasının gönderileceği ve:
SERXWEBÛN Verlags- und Handels- GmbH

Deutsche Bank Köln
Konto Nr. 12 82 805
BLZ 370 700 60

M.N.

İran-Irak savaşı ve Ortadoğu'da yolaçacağı gelişmeler

İran ve Irak yönetimleri arasında yaklaşık iki yıldan beri sürmekte olan savaşın girdiği yeni aşama, Ortadoğu'nun tümünde, devrimle, karşı-devrim güçleri arasındaki saflasmayı artırırken, emperyalizm de, yaşam alanı olarak gördüğü Ortadoğu'daki çıkarlarını tehdit eden devrimci hareketlere yönelik saldırısı ve müdahalelerini hızlandırmış bulunmaktadır. Dünya petrolünün %30'unun Ortadoğu'da bulunduğu, bunun büyük bir kısmının da Basra Körfezi ülkelerinden çıkarıldığı ve çıkanları bu petrolün tamamen emperyalist tekeller, özellikle ABD tekelleri tarafından pazarlandığı gözönünde bulundurulursa, ABD'nin ve onun vasıtasiyla bölgede tâhakküm süren gerici Arap monarşilerinin tehdit altında bulunması ve hızlı toplumsal ve ulusal gelişmelere gebe olması nedenleriyle bu alan dünyadaki gelişmelerin önde yer almaya başlamıştır.

İran ve Irak yönetimlerinin, tutuşturuları bu savaşa, çeşitli mezhep celişkileri ve ulusal birlik amaçlarla izah etmelerine karşılık, savaş, her iki ülke hakim sınıfları açısından da, kendi ülkelerindeki ulusal ve toplumsal celişkileri gidermemeleri nedeniyle vanlan kaçınılmaz bir sonuçtır. Özellikle başlangıçta Irak saldırısının emperyalizmin de desteğini almış olduğu gözönüne alınır, savaş bölgedeki devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki celişki çemberi içinde irdelenir ve yolaçacağı muhtemel gelişmeler buna göre değerlendirilirse, bölgedeki acil devrimci görevler daha da açıklık kazanmış olacaktır.

Ortadoğu, stratejik-coğrafik konumu, sahip olduğu petrol potansiyeli ve iki sistem arasında kontakt noktası olması gibi önemli özelliklerinden dolayı: emperyalizm açısından hayatı bir önem arzettmektedir. Bölgede 1900'lerden itibaren denetim kuran Fransız ve İngiliz sömürgecilğini 1945'te ABD devralmış ve yeni-sömürgecilik biçiminde geliştirerek, 1970'lere kadar bölge halkları üzerinde katı bir denetim kurmuştur. İsrail, Türkiye, Pakistan, İran gibi baskıcı yönetimler ve gerici Arap monarşileri vasıtasiyla oluşturulan bu cember 1970'lerde kırılmış, Afganistan Devrimi, İran halk hareketi, Filistin direnişi ve boyutlanan bağımsızlık ve özgürlük mücadeleleri, bu gerici statüye öldürücü darbeler vurmus, 1980'lere doğru ise gelişmenin ana yönü bölge halkları lehine olmuştur. Gelişen bu hareketler ve sosyalist ülkelerin giderek artan desteği sonucunda Ortadoğu'da emperyalizmin çıkarlarını tam bir tehdit altına girmiştir.

Pazar darlığı ve üretim fazlalığı arasındaki celişkiyi gidermemeyen ve bu celişki temelinde gelişen bunalımı 1970'lerde en derin ve asalak evresine varan emperyalist sistem, ABD öncülüğünde karşı-devrimi azınlıktırarak, bunalımından kurtulmak istemektedir. Bu amaçla içinde siyasi gericilik ve her alanda denetim, dışta ise işbirlikçi yönetimlerini faşist karaktere bülbürdürüme, aralarında karşı-devrim cephesi kurma ve bunları dünyanın her tarafındaki ulusal ve devrimci demokratik halk hareketlerine saldırtma, sosyalist ülkelerle ilişkileri gergin tutarak müdahalesini içişlerine karışmaya kadar vardırıp ne pahasına olursa olsun ellerindeki mevzileri koruma şeklinde somutlaşan emperyalizmin karşı-devrim stratejisi: en açık olarak Ortadoğu'da gözlenmektedir. ABD emperyalizmi 1970'lerde zedelenen çıkarlarını korumak, varolan devrimci mevzileri ve bölge karşı-devrim güçlerini tehdit eden ulusal ve demokratik halk hareketlerini ezmek için, Türkiye örneği faşist yönetimleri iktidara getirmekte, siyonist saldıruları artırmakta, Suriye gibi radikal yönetimleri "Müslüman Kardesler" vb. karşı-devrimci maşalarla darbelemekte, Afganistan'da gericiliği her yolla takviye etmekte, Pakistan'da faşist yönetimi her araça güclendirmekte, Arap monarşilerine takviye ile Mısır, Sudan, Somali, Fas vb. baskı güçleriyle donatarak ve en yakın hedef olarak mevcut dirence noktalarını ele geçirerek mevcut statükoyu korumak ve kendi lehine çevirmek istemektedir. Bu politikada, pazar yüzünden emperyalist devletler arasında biçimlilikler varsa da, ana noktada hepsi uyuşmaktadır. Bölge faşist yönetimleri ve Arap gerici yönetimlerinin işbirliğiyle, İsrail siyonizminin, Filistinli ve Lübnan halkından binlerce kişinin katledilmesine neden olan son saldırısı ve Lübnan'ı işgal (6 Haziran 1982) bu emperyalist mantık ve plan gereğidir. Filistin direnişini ve Lübnan'ın ırıcı

hareketini ezmeyi, bölge devrimcilerinin öncülerini tâhîr etmeyi, Suriye yönetimini geriletmeyi ve Lübnan'da işbirlikçi bir devlet kurmayı amaçlayan bu mantık, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak için buradaki halkın imhası pahasına da olsa hiçbir çığırından kaçınmayacakları ve bölgedeki devrimci süreci durdurabilmek için, bu tip saldırırlara devam edeceklerini göstermektedir.

Bölgelerde, ikinci savaş odağı olan ve iki yıldır devam eden; İran ve Irak hakim sınıflarını tüm güeleriyle karşı karşıya getirip tüketme noktasına vardıran Basra Körfezi savaş, etkinlik alanı, alanın siyasi, ekonomik ve sosyal bilesimi ve bölge devrim güçlerine hizmet eder tarzda gelişme içine girmesi; bu odağı bölge açısından belirleyici bir konuma ekşirmekta ve çok önemli siyasi sonuçları bünyesinde barındırmaktadır.

Bu öğeleri daha açık görmek açısından, İran ve Irak hakim sınıfları arasında böyle bir savaşa kaçınılmaz kılan toplumsal ve siyasi gelişmeler, iki ülkedeki güler açısından özetlenirse:

1950'lerin başında, İngiliz emperyalizminin yarı-sömürgeci olan İran'da, iktidardaki Şahlık, feudal-komprador sınıfı dayanarak, siyasi egemenliğini geliştirmeye çalıştı. Buna karşılık gelişen, Musaddık öncülüğündeki İran millî burjuvazisi 1953'te iktidarı ele geçirdiğinde de toplumsal yapının geriliğinden, sınıf olarak zayıflığından ve ittifaklarının zamanında geliştiremeyeinden ötürü iktidarı fazla sürdürmedi. CIA'nın desteğini alan Sah, bir darbeye yönetimini tekrar ele geçirdi. 1950'lere kadar sınırlı gelisen bazı Kürt feodallarının muhalefetini bastıran Şahlık, ABD ile yeni-sömürgeci ilişkilerini geliştirdi. Ve petrol gibi zengin bir kaynağa dayanan Ortadoğu'da ABD emperyalizminin en sadık ve saldırgan kalelerinden biri haline geldi. İran, yeni-sömürgeci ilişkilere burjuva sınıfının gelişip tekelleşme istemini dayatmasından değil, feudal-komprador sınıfı aracılığıyla yarı-sömürgeci yapıdan yönelmişti. Kapitalizm petrole dayalı olarak, yani tek alanda geliştirildiğinden fazla gelişmedi. Kompradorluk ilişkileri içinde oluşan büyük burjuvazî ve petrol alanında geliştirilen kapitalizm, Şahlığın sosyal dayanağı oldu. Ak Devrim'le feodal yapı kısmen aşıldıktan ve kapitalizm de fazla gelişmeden Şahlığın sosyal dayanağı oldukça dar kaldı. Bu sosyal ilişkiler ve baskılı Şahlık diktatörlüğün karşı büyük bir muhalefetin doğmasına yol açtı. Emekçi sınıfın fazla gelişmemiş olması nedeniyle, muhalefetin öncülüğünü, çok yaygın olan orta sınıflar ele geçirdi. Feodal durgunluk içinde olan Doğu Kürdistan'da ise meta ihracı ve Fars kapitalizmi temelinde doğan Kürt komprador-burjuvazisi, yarı-feodal kesim, din adamları ve ticaret-burjuvazisiyle beraber Kürdistan pazarını kontrol edebiliyor. Fars kapitalizmi Kürdistan'da fazla gelişmeden, daha çok toplumun iç ekonomik örgütlenmesinde ortaya çıktı. Fars egemenliğine karşı belli bir özerkliği muhalefetin artması ve baskı altında Kürt halkın da muhalefete aktif katılımı. Kürdistan'daki bu öncülüğün de sınırlı muhalefetini getirdi.

Humeyni'nin öncülük ettiği halk hareketi 1978 sonlarında Şahlığı yıkarak, Orta, küçük-burjuvazî yönetimine getirdi. Humeyni yönetimle ABD, bir yandan Ortadoğu'daki en önemli pazarını ve en güçlü karakollarından birini yitirirken, diğer yandan Şahlığın baskısından kurtulan halklar ve emekçi kesim ulusal ve toplumsal istemlerini yetersiz örgütlenmelerle de olsa haklı olarak yönetimine dayattı. Zayıf bir kapitalist temele dayanan orta, küçük-burjuva yönetimi bunalara karşı sert bir tavır aldı. Bu durum yönetimdeki ayrışmayı hızlandırdı gibi, henüz merkezi otoritenin sağlanamadığı ve toplumsal kargasalığın devam ettiği bir dönemde şiddetlenen celişkiler, yoğun bir savaşa yolaçarak Humeyni yönetimini daha da sarstı. Prolete örgütlenme cılız olduğundan muhalefete küçük-burjuvazî ve sınırlı olarak liberal burjuvazî etti ve bu da mücadeleyi çıkmaz içine soktu. Muhalefetin diğer güçlü bir ögesi olan ve Şahlığın yıkılmasıyla geniş örgütlenme olağanı bulan İran-KDP'si ise silahlı halkın potansiyelini değerlendiremedi ve halkın istemlerini formüle edemedi; Kürdistan halkın için ulusal demokratik, İran içinde demokratik devletler arasında biçimlilikler varsa da, ana noktada hepsi uyuşmaktadır. Bölge faşist yönetimleri ve Arap gerici yönetimlerinin işbirliğiyle, İsrail siyonizminin, Filistinli ve Lübnan halkından binlerce kişinin katledilmesine neden olan son saldırısı ve Lübnan'ı işgal (6 Haziran 1982) bu emperyalist mantık ve plan gereğidir. Filistin direnişini ve Lübnan'ın ırıcı

bir program önerip bu temelde iç ve dış ittifakları geliştireceğine; otonomi istemiyle dar ulusal çerçevede kaldı, liberal burjuvaziyle ittifaka yönelik. Kürdistan devrimci potansiyelini, Avrupa emperyalizminin yedeği durumuna getirmeye çalışıldı. 1978'de öncülük rolü biten İran küçük-burjuvazisi ise, bundan sonra proletler öncülüğün güçlü müttefiki olması halinde aneak yönetimle karşı güçlü bir alternatif olabileceğini gerçekini kavrayamadı ve öncülükte diretti, bunu da yetersiz örgüt, mücadele ve ittifak anlayışıyla yapınca, yönetim çok büyük darbeleri vurmasına rağmen süreç içinde kendisini tüketti. Humeyni yönetimini, Şii İslam ideolojisine dayanarak kitleler üzerinde güçlü bir denetim kurdu. Kısmi anti-emperyalistliği ile radikal Arap yönetimlerince desteklenen, emperyalizm ve sosyalizm arasındaki hassas

rimi yitirdikten sonra, ABD, körfezi korumak için buradaki gerici yönetimler arasında siyasi ve askeri alanlarda işbirliğini geliştirirken, başta İran olmak üzere, bölgedeki devrimci gelişmelerle müdahale etmek için de işgal güçleri oluşturdu. İran'daki gelişmelerden etkilenen Irak muhalefeti Saddam yönetimini oldukça zor durumda bıraktı. Bu durumda İran'daki gelişmeler ABD'nin ve körfez gericiliğinin çatallarına uygun şekilde müdahale etmek gerekiydi. Buna en uygun güç i.e., yeni-sömürgeleşme sürecinde ve askeri gücünün doruguonda olan, Sattularap su yoluñun denetimi. Kuzistan'daki Araplarla dayanışma ve Humeyni yönetiminin Irak'taki şiileri Saddam yönetimini aleyhine örgütlemesi gibi özgül nedenlere dayanarak salıdirabilecek olan Irak devletiydi.

Bu amaçla 1980 yazında Saddam ordusu

İran-Irak savaşı bütün şiddetle devam ediyor.

dengeden yararlanan Humeyni yönetimini, muhalefetin de hata ve eksikliklerinden yaralaranarak, birkaç defa yıkılma noktasına gelmesine rağmen iktidarı koruyabildi. Bu nedenler yanında şovenizm ve baskı, orta burjuvazinin iktidarı korusunda en önemli iki etmendi.

Irak'ta ise 1958'de krallığı devirerek iktidarı ele geçiren Arap orta-küçük burjuvazisi petrol gelirleri gibi bir kaynağa dayanarak gelişti. Sosyalist ülkelerin ve iç muhalefetin desegini alarak iktidarı pekiştiren Arap burjuvazisi gelişti. Kürdistan'da denetim kurmayı ve Kemalist burjuvazı benzeri askeri-siyasi denetim sağlayıp kapitalist gelişmesinin hizmetine koşmayı amaçladı. Kürdistan'da otonom temelde direnme başladı. Feodal-komprador öncülüğele verilen bu direnme 1961'den 1974'e kadar devam etti. Yönetimin şoven ve baskıcı, anti-demokratik politikasına karşı Irak Komünist Partisi muhalefete etkin olarak katıldıysa da, ulusal sorun, siyasi devrim ve örgütlenme konularında yetersizlik içindeydi. İyice palazlanan, ekonomik ve askeri gücünü iyice artıran Irak Arap burjuvazisi, dünya ilerliğinden tecrit duruma düşen otonom Kürt hareketini 1975'te ezdi. Komünist Partiye de darbe vurarak ve iktidardan küçük-burjuvaziyi dıştalayarak uluslararası tekellerle işbirliğini artırdı.

1978'e gelindiğinde, Saddam'ın öncülük etiği Arap burjuvazisi, içe siyasi gericiliği had safhaya ulaştı, uluslararası tekellerle bütünlendi. Arap ve bölge gericiliği ile bağlarını iyice sıkıştırmıştı. Saddam yönetiminin, bölge emperyalizminin uzantısı haline gelmesiyle şoven ve baskıcı karakteri daha da arttı. Bu başta Kürdistan olmak üzere her tarafta geniş bir muhalefetin gelişmesine yol açtı. Yine feodal-burjuva ve küçük-burjuva öncülüğe gelişen ve otonom talebini aşamayan Kürdistan uluslararası muhalefeti ile Irak Komünist Partisinin öncülüğündeki Irak devrimci-demokratik muhalefetinin, 1975'ten önceki hata ve eksikliklerin içinde oldukları söylenilbilir. Bu da çok zayıflayan yönetimle karşı, iki halkın devrimci potansiyelinin birleştirilememesine ve uygun mücadele anlayışlarının hayatı geçirilmemesine, yönetimi yakabilecek çok uygun tarihi fırsatın değerlendirilememesine yol açmıştır.

1980'lere gelindiğinde İran'da meydana gelen gelişmeler, ulusal ve toplumsal sorunları iyice canlandıracak, başta Irak olmak üzere, körfezdeki petrol zengini Arap monarşilerini iyiden iyiye tehdit etmeye başladı. İran paza-

nun, İran'a saldırısıyla, İran ve Irak hakim sınıfları gerici bir savaşa tutustular. ABD, bu yolla İran'da tekrar işbirlikçi burjuvaziyi iktidarı getirme ve savaş sürecinde Irak yönetiminin tamamen denetimine almayı amaçladı. Bu yolla iki ülkedeki devrimci güçler de imha edilecekti. İran ve Irak hakim sınıfları ise savaşa içteki ulusal ve sınıfalı celişkileri dışa kanalize ederek ezmeyi amaçlamaktaydılar. Bunun için İran ve Irak'ta baskı had safhaya ulaştı. Bu durum ulusal ve toplumsal celişkileri daha da derinleştirerek, iktidar alternatif haline gelmelerine yol açtı. Gerek İran, gerekse Irak yönetiminin uzayan savaşta yıpranması, iki ülkedeki siyasal ve ekonomik buhranı derinleştirerek, devrim için çok uygun koşullar yarattı. İran ve Irak'ta devrimci güçlerin görevi halkın özükleri temelinde ittifaklar kurup, aralarında en sıkı dayanışmalar yaratarak ve gerici savaşa karşı çıkarak, devrimci mücadeleyi yoğunlaştırmak ve iktidara yürümek için: bu tarihi fırsatları değerlendiremediler. Çok kez birbirlerine tavır aldılar, gerici savaşa teşhir edemediler, bu da bilhassa İran'daki yönetimin içe siyasetleriyle şartlandırmasına yol açtı. Bir kezini gerici yönetimlerle uzlaşmaya gidip reformizme saparken, diğer bir kesimi de bireysel mücadeleyi ön plana çıkararak, devrimci mücadeleyi kitle temeline oturtmadı. Bu kadar olumlu koşulları en kötü değerlendirenler ise İran ve Irak'taki Kürt ulusal muhalefetleri oldu. Feodal-burjuva, küçük-burjuva olan öncülükler, Kürdistan için bir ulusal demokratik program önerme. İran ve Irak devrimci muhalefetiyle bu halkların da devrimci-demokratik çatalları doğrultusunda iktidarlarla yönelik, amaçla mücadeleyi yoğunlaştırmaya, sömürgeci güçler arasındaki celişkilerden yararlanma yolu, birbirleriyle kan davası sürdürme ve sömürgeci güçlere dayanma, otonomide direme ve mücadeleyi sınırlar içinde tutma gibi yetersizliklere düştüler. Buna bir de, tarihi mirasına rağmen, koşulları değerlendiremeyen IKP'nin de yetersizlikleri de binince, bölgede anti-emperyalist anlayışı bölen, halk düşmanı Saddam yönetimi günümüzde kadar yaşayabildi.

Yeni-sömürgeciliğe karşı mücadele içinde iktidar olan İran orta-burjuva yönetimi ise her zaman ikiyünlük karakteri olmuştur. İktidarı korumak için anti-emperyalist bir tavıra yönelik, iktidar olduktan sonra ulusal hareketlere ve

devrimci-demokratik hareketlere karşı düşmanca karaktere bürünmüştür. Irak'la savaş uzadıkça birinci yanı ağır basmıştır. İran'daki muhalefetin Humeyni yönetiminin bu yönünü taktik olarak hesaplaması gerekirken, buna dikkat etmemesi, muhalefeti güçsüz düşürken. Humeyni'nin savaşı sürdürmesine de muazzam bir kitle temeli sağlamıştır. Gericiliğin ve emperyalizmin bütün desteğine rağmen, savaşta yenilen, oynadığı rolle bölgedeki halk hareketlerinin önünde oldukça önemli bir engel olan Saddam yönetiminin yıkılma noktasına gelmesi ve İran yönetiminin savaşı Irak topraklarında sürdürmesi; olayın boyutlarını artırırken, bölgedeki ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri için de oldukça önemli siyasi gelişmeleri bünyesinde barındırmaktadır. Saddam yönetiminin, İran ordularının saldırısıyla yıpratılması veya yıkılması, her ne kadar, toplumda çelişkilerden yıpranan Humeyni yönetimine daha çok yaşama olağanı veriyorsa da; devrimci hareketlere daha olumlu gelişme ve devrimi iletme olanlığı vermektedir. Savaş, emperyalizmin planlarını aşmış, halkın çıkarları doğrultusunda gelişmeleri yolaçmaktadır. Burada devrimci görev: koşulları iyi irdeleyip acil görevleri tesbit ederek; emperyalizme, bölge işbirlikçilerine karşı bağımsızlık ve özgürlük mücadeleşini yükseltmektedir. Gelişmelerin bu aşamasında: durumu değerlendirdirsek bu görevler daha da netleşir.

Irak ve İran hakim sınıflarının savaşta bu kadar yıpranması, savaşın ve kayıpların toplumda yarattığı tahribat ve yokşulluk, siyasi gericiliğin baskısıyla birleşince, iki ülkede de ulusal ve sınıfal kurtuluş hareketleri için muazzam gelişme ve mücadeleyi yoğunlaşırma olanaklarını yaratmıştır. İran'da devrimci hareketlerin, propaganda, ajitasyon ve siyasi ey-

lem, örgütlenme özgürlüklerinden taviz vermeden ve Humeyni yönetiminin öz niyetini aşan biçimde anti-emperyalist yanını gözardı etmeden ve buna uygun takikleri kullanarak, iktidar mücadelesini devrimci yöntemlerle hızlandırmaları, proletaryanın ideolojik, politik ve örgüt anlayışını mücadeleye egemen kılarak, İran'daki halkın ulusal ve demokratik haklarını garantiye alan programlar ve örgütlenmelerle iktidara yönelikleri gerekmektedir.

Irak'ta devrimci-demokratik muhalefet, halkın düşmanı Saddam yönetimi devirmek için son derece uygun koşullar içinde bulunmaktadır. Yıkılmanın eşiğine gelmiş ve geniş bir muhalefeti karşısına alan bu gerici yönetimi devirmek en acil görevdir. IKP'nin belirleyici yer tuttuğu muhalefet, Kürdistan devrimci potansiyeliyle, iki halkın özçekleri temelinde devrimci yöntemlerle demokratik halk devrimini zafere ulaşımada tarihi bir görevle karşı karşıyadır. Irak'a demokrasi, Kürdistan'a özgürlük ve demokrasi talep eden böyle bir mücadelenin başanlığı, bu kadar uygun koşullarda Kürdistan ve Irak devrimci güçlerinin görevlerini yerine getirmelerine bağlıdır.

İki sömürgeci gücün bu kadar yıpranması ve bölge devrimci güçlerinin bu kadar olumlu gelişme ortamı bulması, Doğu Kürdistan ve Güney Kürdistan ulusal kurtuluş mücadeleleri açısından tarihi fırsatlar yaratmaktadır. Birbirileye savaşan güçlere dayanma değil, onlardan yararlanma ve İran, Irak devrimci-demokratik güçleriyle devrimci dayanışma içinde mücadeleyi yoğunlaşma fırsatı doğmuştur.

Saddam yönetiminin yıkılması, başta Irak olmak üzere bölgede tüm ulusal ve sınıfal hareketleri olumlu yönde etkileyerek, bölge devrimci güçleri için bir atılım sağlayacak, bölge halkları daha güçlü ve dayanışma halinde em-

peryalizmin bölgeye saldırılmasına karşı koyma ve püskürtme gücüne kavusabileceklerdir. Bu durum, Suriye gibi radikal Arap yönetimlerine önemli bir destek olurken, bu yönetimlerin ABD, İsrail ve bölge gericiliği karşısına daha güçlü bir konuma çıkmasını sağlayacaktır.

Son gelişmelerle varlıklar iyice tehdit altına giren petrol zengini Arap monarşileri (Suudi, Kuveyt, Arap Emirlikleri vb.), yönetimlerini sürdürmek için her çareye başvuracaklardır. Bir yandan Suriye ve Filistin halkının yanında daha çok görünüp, ABD'yi Filistin sorununda daha liberal bir çözüme razı etmeye çalışırlarken, diğer yandan ABD'ye ve Türk devleti gibi faşist yönetimlere sanıklar en barbar tarzda Ortadoğu halkının kırılmasının mali bütçesini hazırlamaktadır.

Saddam yönetiminin yıkılması veya çıkışının iyice artması etkisini en fazla Türk ekonomisi üzerinde gösterecektir. Irak'in yeni sömürgeleşme sürecine girmesi, bölgedeki devrimci mevzilere karşı saldırgan bir konum kazanmışlığı, Türk devleti ile ilişkileri önemli ölçüde artmış, 12 Eylül 1980 faşist darbesiyle, bu işbirliği her alanda ilerlemiştir. Irak, Türk sermayesi için önemli bir yatırım alanı ve malları için iyi bir pazar olurken, Türk burjuazisi, de Irak'tan petrol ihtiyacının yarısını sağlamaktadır. Irak ise savaşta abluka altına alındığından tek ihraç maddesi petrolü Türkiye üzerinden satmakta, ayrıca savaş için gerekli olan malzemenin önemli bir bölümünü Türk devletinin vasıtasya ile sağlayabilmektedir. İlişki bununla da kalmamakta, başta Güney Kürdistan olmak üzere, Kürdistan halkı üzerine ortak askeri ve siyasi bilgi alışverişini ve operasyonlar, iki yönetim iktidarlarını yaşatmak için, emperyalizmin çıkarları doğrultusunda vardıkları iş birliği alanlardır. Saddam yönetiminin devril-

mesi, faşist Türk burjuazisini bu aycınlıklarından edeceğine gibi, önemli siyasi sorunlar da yaratacaktır. Irak ve Güney Kürdistan'daki devrimci gelişmeler bir yana, Kuzey-Bati Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini yoğunlaşdırma çok sayıda taktik ve siyasi mevziye ve mütteli sahip olacaktır. Bu kadar önemli desteği yitirme noktasında bulunan Türk devleti: Ortadoğu'da emperyalizmin bu denli tehdit altına giren çıkarları ve sarsılan ekonomik çıkarlarını korumanın ve kendisini tehdit eden siyasi gelişmelerin sonucu olarak, emperyalizmin bu odağa karşı girişebileceğini saldıri ve işgallerde en önemli rolü oynamaya hazırlanmaktadır. Gelişmeler mücadele Kürdistan'da yoğunlaşması yönündedir.

Bu kadar karmaşıklaşan, savaşa dönünen ve siyasi etki ve sonuçlanan büyük olan gelişmeler, bulunduğumuz dönem, emperyalizm ve halkın açısından bir ölüm-kalım dönemi haline getirmiştir. Gelişmelerin yönünü hazırlıklarını tamamlayan örgülü güçlerin belirleyeceği ortadadır. Emperyalizm, Lübnan üzerinde görüldüğü gibi tüm uydularını bütünü lük içinde harekete geçirmektedir. Bu durum, bölge ulusal ve devrimci-demokratik güçlerinin her zamankinden daha çok birlik ve dayanışmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu kadar uygun siyasi ortamda devrimci güçler hazırlıklarını hızla tamamlar, eksikliklerini aşar, uygun mücadele anlayışları geliştirir, emperyalizm ve bölge faşist monarşist yönetimleri karşısına. Marksizm-Leninizm'in örgüt, militant dayanışma ve mücadele ruhuyla çıkarılsas, zaferin Ortadoğu halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinin olacağı muhakkaktır.

Yaşasın Ortadoğu halkının mücadele birliği!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

ASKERİ-FASİST CUNTA AFGAN HALKININ DOSTU MUDUR?

Emperyalizmin hayatı çıkarlarını kapsayan Ortadoğu, dünya devrim ve karşı-devrim güçleri arasında en şiddetli savaşlara sahne olmaktadır. Bölge devrimci hareketleri için bir üs merkezi durumda olan Lübnan sahnesini yok etmek isteyen emperyalistler, siyonist İsrail'i harekete geçirerek, bir yandan Filistin Devrimine, Lübnan halkına ve bu alanda gelişmelerini sağlayan devrimci güçlere azıncı saldırırken, öte yandan işbirlikçi rejimleri güçlendirerek, bölgede askeri, ekonomik vb. paktlar oluşturma çabalarını hızlandırarak sürdürmektedirler.

halâ zayıftır. İran'da orta-çağ ideolojisile beslenen orta-burjuva, tefeci, tüccar iktidarına karşı var olan muhalefetin gücsüzlüğü; Irak'ta olsa da tarihsel devrimci duruma rağmen devrimci bir yönetim değişikliğinin bir türlü gerçekleşmemesi veya gecikmesi, Filistin Devrimindeki subyektif yetersizlikler, diğer Arap ülkelerinde proletер hereketlerin cılızlığı, ve yine Kürdistan'ın diğer parçalarındaki öncülüklerin zayıf karakterli bir yapıda oluşları gibi nedenlerden ötürü, Ortadoğu'da kendisini dayatan devrimci süreçlerin dönüşümü çok yavaş olmaktadır.

yük önem taşıdığı görülecektir. Bu konumuya Kürdistan, bölge ve dünya devrimci güçleri açısından devrimci bir üs olma özelliğini kazanmaktadır.

Kürdistan devriminin bu durumunu kavrayan emperyalistler, azami kar mantığı ile çelişmesine rağmen, bölgedeki çıkarlarını koruyabilmek için salt politik amaçlarla en sadık uşaklıları sömürgeci Türk burjuazisine her türlü yardım yaparak Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini yok etmek istekten; çürüme ve dağılma süreci 1970'lerden günümüze kadar hızlanarak süren Türk sömürgecileri de kurtuluşun yolunu Kürdistan'daki sömürgeciligin ve gericiliğin devamında görmektedirler. Bu nedenle sömürgeci Türk burjuazisi, emperyalistlerden ve gericilerden aldığı destekle tüm gücünü, bu mücadeleyi bir an önce ezme doğrultusunda kullanmaktadır.

Türkiye ve Kürdistan halklarını yoğun baskı altında tutarak devrimci güçlerini imha etmeyi amaçlayan askeri-faşist cunta, son günlerde ülkemizde yeni oyunlar tezahür etmektedir. Bugüne kadar Pakistan'ı bir üs olarak kullanan ve üç yıla yakın bir süreden beri Afgan devrimine yönelik karı devrimci faaliyetlerini sürdürün emperyalizmin ve bölge gericilerinin desteği Afgan gericileri, bu kez de "Afgan halkına yardım" adı altında cunta tarafından alınıp, kullanılmak istenmektedir. Afgan gericilerinin hüviyet bir bölümünü Kürdistan'a yerleştirerek planlayan, ve bunun hazırlıklarını hızla tamamlayan faşist cuntanın bu yeni uygulamaya başvurmasındaki amaçları açıkltır. O, sosyalizmin enternasyonalist kalesine çarparak dağıtan ve giderek emperyalizm için çıkmaz bir sorun durumuna gelen Afgan karşı-devrimci güçlerini Kürdistan'a yerleştirme bir yandan Kürdistan devrimine karşı yeni milis güçleri oluşturtmaya çalışırken, öte yan-

dan bölgedeki muhtemel devrimci gelişmelerle karşı kullanacak potansiyel bir güç olarak sürekli yedekte beklemek istemektedir.

Ama bu politikanın Kürdistan'da uygulanması yeni değildir. Abdulhamit döneminde ve hatta Cumhuriyet döneminde de Balkanlardan getirilen Türkler Kürdistan'ın belirli ve en verimli alanlarına yerlestirilmişlerdi. Atalarından devraldıkları tarihi mirası sömürgeciler bugün de Afgan gericilerini Kürdistan'a yerleştirerek sürdürmektedirler.

Afgan gericilerinin Kürdistan'a yerleştirilmesinin hazırlıkları uzun bir süreden beri yapılmaktaydı. Nitekim faşist cunta başı Evren'in apar-topar Pakistan'a giderek mülteci kamplarını dolaşması, bu planın ne zaman ve hangi zemin üzerinde gerçekleştirilemesi gerektiğini hesaplarını yapmaktan başka bir şey değildir.

Önümüzdeki günlerde tamamlanması beklenen bu plan gereğince, Afgan gericileri Mardin-Nusaybin, Urfa-Birecik, Ceylanpınar ve Diyarbakır-Lice'ye yerleştirileceklerdir. Böyle bir gücün PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin önemli kazanımları elde ettiği bu alanlara yerleştirilmesi tesadüfi değildir. Oluşturulan bu yeni milis gücü vasıtasya, PKK hareketinin kitleler üzerindeki otoritesi sarsılmak, mevcut ajan-muhbir ve MİT örgütlenmesi güçlendirilmek, Kürdistan'da halâ varlığını sürdürmen aşıretsel, dinsel ve mezhepsel çelişkiler körkulenmek, anti-Komünizm ve anti-Sovyetizm yoluyla karşı-devrimci propaganda yoğunlaştırılmak istenmektedir. Zaten, geçmişte yerli gericilerin büyük darbeler yediği, sömürgeci otoritenin önemli oranında sarsıldığı alanlarda uygulanmaya konması bile, sadece bu neden bile bu politikanın iç yüzünü

kuskuya yer bırakmayacak bir biçimde sergilemektedir.

Yönetime gelişinin birinci nedeni olan Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini işbirlikçi-tekelçi Türk burjuazisinin yararına sunuculandırmak isteyen askeri-faşist cunta, Kürdistan halkına ve PKK'ye karşı açtığı sömürgeci savaşa rağmen; PKK hareketinin eskiinden daha güçlü bir yapıya kavuşmasını önleyememiştir. PKK, bir yandan örgütlenmesini sağlamlaştırır, iç ve dış ittifaklarını güçlendirir ve yeni dönemin koşullarına uygun hazırlıklarını hızla tamamlarken, öte yandan Türkiye devrimci-demokratik hareketleriyle FKBDC'ni oluşturarak, düşmana en kahredici cevabı vermiştir.

Bu gelişmeler karşısında ürken sömürgeci-faşist cunta uygulamaya koyduğu bu yeni politikayla aynı zamanda sınır boyalarını da denetimi altında tutmaya, Kürdistan halkının ve devrimcilerin Kürdistan'ın diğer parçalarıyla olan ilişkilerini kesmeye, yoksa Kürt köylüsünün işlediği yetersiz ve kırıcı toprakları da elinden alarak ve işsizlik oranını artırarak zorunlu göç olayları yaratmaya, kısaca Kürdistan halkın birlik ve bütünlüğünü parçalamaya, dağıtmaya çalışmaktadır.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini daha doğduğu andan itibaren boğmak isteyen sömürgeciler bu tür karşı-devrimci taktiklere geçmişte de başvurmuş; ama bu taktikler her defaında PKK kadro ve taraftarlarının uyruklu metaneti ve cesareti sonucunda boşu çarılmıştır. Geçmişteki yoketme planlarının bir parçası olan bu politikanın da, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ulaşmış olduğu seviye ve PKK hareketinin gücü karşısında iflas edeceğini açıklar.

Zafer Kürdistan Halkının Olacaktır

Sömürgeci-faşist Türk cuntasının yeni milis güçleri

Buna karşılık bölge devrim ve sosyalizm güçleri de yoğun çaba harcayarak, kazandıkları mevzileri korumaya çalışmaktadır. Türkiye, Kürdistan, Irak, İran ve daha birçok ülkede emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı devrimci mücadeleler eskisinden daha güçlü olarak gelişip büyümektedir.

Ama Ortadoğu'da her ne kadar saflar belirginleşmiş, devrimci mücadeleler büyük kabarmalar göstermişse de, bu mücadelelerde proletarya önderliği ne yazık ki

Bütün bu muhalefetler ve öncüler irdelediğinde; birçok eksiklik içinde oldukları, bu eksik konumlarıyla da sosyal bir dönüşüm yol açmalarının çok güç olduğu anlaşılıcaktır. Türkiye Kürdistan'ında ise; devrimci mücadelenin proletaryanın önderliğinde gelişerek güçlü temeller üzerinde yükselmesi, devrimin en zor ve en ciddi aşamasına girmiş bulunması, vb. özelliklerin dikkate alınır. Türkiye ve bölge halkları ile dünya ilerici güçleri ve sosyalist sistem açısından bu mücadelenin bü-

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ

(Başterafta Geçen Sayıda)

DÖRT BİRLİK-CEPHE KONUSUNDAYA PRATİK GELİŞMELER VE ÖNERİLER

Çağımızda, yani modern toplumlarda tüm ittifaklar, birlilikler, anlaşmalar ve cepheler, devlet ya da çeşitli örgütler düzeyinde, en genel biçimimle ekonomik ve siyasal örgütler arasında yapıllar, ve belli bir anlayışın ürünü olarak ortaya çıkarlar. İttifak bir anlayışa dayalı olarak, değişik güçlerin, ortak amaçlarını gerçekleştirmek için ortak hareket etme oluyor. Ancak, Kürdistan toplumu gibi ilkel aşiret ve kabile anlayışının ağır etkisini yaşayan toplumlardadır ki, bu konuya, belli bir teorik anlayıştan yoksun olarak ve ilkesiz bir biçimde yaklaşılır. Birlilikler, ahbab-çavuş birlilikleri, aşiretvari birlilikler olmaktan öteye geçemez. Bu tip yaklaşımın, çağımızın ittifak ve birlilik anlayışıyla tepeden tırnağa kadar zıt olduğunu, birlilik adı altında bu biçimde oluşturulan şeylerin ise, ayrılığı daha da yaygınlaştırdığını ve ilkel aşiret bağlaşmalarının, siyasi bir maske ile meşrulaştırılması çabasının bir ürünü olduğunu, burada açıkça belirtmek gereki. Kürdistan somutunda, geçmişte ve günümüzde birlilik konusunda birçok adımlar atılmıştır; ama bunlar, çoğunlukla daha büyük bir dağınlığın oluşmasına, hatta birlilik adı altında bir yoğun komplonun ve entrikanın ortaya çıkmasına yol açmıştır. Biz, Kürdistan somutunda çokça ortaya çıkan ve halâ günümüzde devam eden bu olumsuz durumlara düşmemek için, birlilik, ittifak, cephe konularını, daha başlangıçtan itibaren sağlam temellerde ele almak ve bu konularda çırıltınlık yapan çeşitli güçlerin gerçek durumlarını açıklamak zorundayız.

Birlilik, ittifak, cephe, bunlar gerçekten büyük kavramlardır. Çağımızda, ulusal ve toplumsal gelişmenin sağlanması, hele hele, devrim gibi yüce bir davanın başarıya ulaşması için vazgeçilmezdirler. Ama, ekonomik birlilik adı altında en soyguncu tekellerin ortaya çıkarıldığı, ulusal birlilik adı altında en imhaçı ulusal baskın sistemlerinin kurulduğu, siyasal birlilik adı altında en azgın sömürgeci imparatorlukların oluşturduğu da bir gerçekdir. Yine Kürdistan gibi ülkelerde, birlilik adı altında en soysuz güdülerin doyurulmak istediği, en iğrenç kişisel ve ailesel çıkarların geliştirilmek istediği ve en çağdaşı aşiretsel varlığın yaşatılmaya çalışıldığı da bilinen bir gerçekdir.

Çağımızın, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri pratiği konularında biraz bilgisi olanlar, değişik sınıf ve tabakalar arasında, çeşitli düzeylerde ittifaklar, birlilikler, cepheler oluşturulmadan, fazla ilerleme kaydedilemediğini çok iyi bilirler. Ayrıca bu konularda, doğru bir perspektife dayanmamanın ve ilke yoksunluğunun sonucu olarak, büyük emeklerin heba edildiğini, önemli yanılıklara düşündüğünü, büyük kayıplar verildiğini de belirtmek gerekir. Özellikle işçi sınıfının az geliştiği, ulusal ve toplumsal yapısında ortaçağdan kalma güçlerin ağır etkisinin yaşandığı dayanılmaz ulusal baskı ortamında her boydan ideolojik ve politik eğilimin kol gezdiği Kürdistan gibi ülkelerde, proletarya hareketinin ve diğer sınıf eğilimlerinin, esnek bir ittifak anlayışına bağlı kalmadan gelişme sağlamaları, son derece zordur. Kürdistan'ın somut koşulları, en çok bu alanda duyarlı olunması gerektiğini, tüm güçlere hatırlatmaktadır. Gerek geçmişin olumsuz pratikleri ve gerekse günümüz somut koşullarının açık dayatması, bunu zorunlu kılmaktadır.

Kürdistan'da sınıf güçleri zayıftır; sınıfların oluşumu eksik, içiçe ve karmaşıktır. Bu durum, ittifaklar meselesine büyük bir özen ve dikkatle eğilmeyi zorlu kılmaktadır. Hele hele kendisinden çok şey beklenen Proletarya Hareketinin, bu konuda çok duyarlı olması gerekmektedir. Proletarya, sınıfal kurtuluşunu ve bu temelde halkın ulusal kurtuluşunu gerçekleştirmeye çalışırken, ittifaksız yol alamayacağını, iç ve dış ittifaklarını, her düzeyde özenle hazırlamadan, teorik çerçevesini çizmeden, somut ilkelerini belirlemeden ve pratik adımlarını sağlam temellerde atmadan gelişmeyeceğini, hareketi ileri boyutlara götürmeyeceğini bilmek zorundadır. Ayrıca, düşmanın, dünya gericiliğinin tüm olanaklarını ve tarihten kalma tüm gerici yapılanmaları yedegine alarak üzerine geldiği bir ortamda, Proletarya Hareketi, böyle bir düşmanla başedebilmek için ittifaklar konusunda usta olmasının gerektiğini bilmelidir.

Bu düşünceyeledir ki, burada, Kürdistan'ın tüm parçalarına ilişkin olarak, mevcut hareketlerin geçmiş pratiklerini ve bugünkü durumlarını, bu konuya bağlı olarak ayrı ayrı ele alacağız, onlar için bazı

yaklaşımalar ortaya koyacağız ve Kürdistan bütünlüğü için bazı somut önerilerde bulunacağız. Özellikle bunu, PKK Hareketinin "ittifak tanımayan, kendisinden başka güçlerin varlığını kabul etmeyen, yalnız ve yalnız kendisinden bahseden, ama kendi dışında başka kimseye olanak tanımak istemeyen sol sektör ve tehlikeli bir akım" olarak lanse edilmek istenmesi karşısında, bazı pratik hatırlatmalarda bulunmak için yapmak gerekmektedir. Reformist küçük-burjuva milliyetçilerinin ve sosyal-şoven eğilimlerin, geçmişte bir bardak suda kopardıkları fırının içiyyüzüne açıklamak için, yine bu konuda kendilerinin ne durumda oldukları net bir biçimde ortaya koymak için, bazı hatırlatmalar yapmak zorunlu olmuştur. Yaratılmak istenen bu durum karşısında, PKK Hareketinin bu konularda, geçmişte ve gelecek için ne tür bir anlayış içinde olduğunu berrak bir biçimde açıklamak gereklidir. Biz, burada, bütün bu konuları açıklıyoruz ve yargıya devrimcilere ve halk kitlelerine bırakıyoruz.

A - Kuzey-Batı Kürdistan'daki Durum:

Somut ifadesini PKK Hareketinde bulan proletaryanın ideolojik ve politik önderliği, birlilik, ittifak ve cephe konularına, daha bir eğilim olarak ortaya çıktığı dönemden beri kendi teorik perspektifleri doğrultusunda bakmış ve pratik adımlarını bu doğrultuda atmıştır. PKK Hareketinin teorik gelişmesi ve bunun bir sonucu olarak 1977'de hazırladığı Siyasal Programı, bu Programın bir açıklaması olan Kürdistan Devriminin Yolu adlı broşür, Partinin ilanını yapan Kuruluş Bildirisini, ve diğer çeşitli yayılarda dile getirilen teorik görüşler, PKK Hareketinin bu konularda hangi ilkelerden hareket ettiğini açık seçik ortaya koymaktadır. PKK Hareketi, daha oluşumunun ilk dönemlerinden günümüze kadar, teorik görüşlerini, siyasal programını, stratejik ve taktik anlayışını açık bir biçimde ve yazılı olarak ortaya koymustur. Burada dile getirdiği somut belirlemeleriyle birlilik, ittifak konusuna hep ilkesel düzeyde yaklaşmış, kendi ilkelerini açıkça ortaya koymuş ve bu konularda ilkesizliğe karşı çıkmıştır. Bu anlayışının bir sonucu olarak, somut bir Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağı hazırlamış ve ilk adımların bu temelde atılabilceğini gereklidir. PKK Hareketinin bu anlayışı, onun pratik faaliyetlerine de yol göstermiştir.

PKK Hareketi, Türk sömürgeciliğinin Kuzey-Batı Kürdistan'da gelişmesinin yarattığı modern objektif temel üzerinde doğan bir güç olarak, neden Türkiye'nin büyük kentlerinde, ve Türkiye'deki komünist ve devrimci-demokratik gelişme içinde bir ideolojik eğilim olarak doğduğunun bilimsel izahını daha önce yapmıştır. PKK Hareketi, ideolojik bir eğilim olarak şekillendiği daha 1974'lerde, kendisini Türkiye devrimci-demokratik hareketinin en sıkı bir ittifak gücü olarak ortaya koymustur. Gençliğin en geniş anti-faşist örgütlenmesi olan ADYÖD'nin oluşumunda en aktif bir şekilde yer alarak, üzerine düşen görevi yapmıştır. Ortaya çıkışının bu ilk yıllarında, Türkiye devrimci hareketiyle bağıdaşlığı nasıl anladığını, bu pratiğiyle de açıkça kanıtlamıştır. Bu olay, devrimci gençlik hareketi düzeyinde de olsa, iki halkın devrimci-demokratik güçleri arasındaki somut bir ittifaktır. Böyle bir oluşum içinde, daha ideolojik bir eğilim olan PKK Hareketi, Türkiye'nin devrimci-demokratik güçlerine, Kürdistan halkının temel sorunu olan ulusal kurtuluş sorununun doğru açıklanması temelinde her türlü birlilik meselesinin tartışılabileceğini belirtmiş ve bunun yapılmasını istemiştir. Daha sonraki yıllarda da, ilişki kurabildiği oranda çeşitli grup ya da örgütler, bu sorunun tartışalarak, iki halkın yararına olan sonuçlara varılmasını önermiş, imkân bulduğu ölçüde, tartışma ve birlikte hareket etme eğiliminde olmuştur. Ancak ilişki kurduğu güçlerden ulusal soruna doğru devrimci yaklaşım bulamama, onların sorunu örtbas etme ve bu yönlü faaliyetleri, pratikte sürekli işlemeyen hale getirme doğrultusundaki çaballarıyla karşılaşma sonucunda, PKK Hareketi, Marksizm-Leninizme, Kürdistan proletaryasına ve halkına bağlılığın bir gereği olarak, kendi öz gücüyle bağımsız bir ideolojik ve politik güç biçiminde gelmesini sürdürmüştür.

Aynı yıllarda, PKK Hareketinin ilk çekirdeğinin şekillendiği 1975'lerde, Hareketin bugünkü önderliği tarafından, o zaman da Kuzey-Batı Kürdistan'da varolan çeşitli küçük-burjuva akımlara dostluk ilişkileri önerilmiş, çeşitli konularda tartışıp belli sonuçlara varılarak, ulusal kurtuluşçuluk temelinde ortak hareket edilmesi istenmiştir. En başta, bugün kendilerine "Devrimci Demokratlar" denilen ve o zaman

Dr. Sıvan önderliğindeki Hareketten kalma olan unsurlara, bir konferansta bir araya gelinmesi, burada, Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal özellikleri, devrim ve örgütlenme sorunları, birlilik, vb. gibi çeşitli konularda tartışılması, kararlaştırılacak doğru belirlemeler etrafında ortak çalışılması önerilmiştir. PKK eğiliminin bu doğru önerisine karşı onların cevabı, "gelin bizim partime girin" olmuştur. PKK'nın o zamanki kadroları, böyle bir yaklaşımın yanlış olduğunu belirterek, örgütlenmenin nasıl olması gerektiğini, ortada bir partinin varolup olmadığını, varsa bu partinin nasıl kurulmuş olduğunu, programının ve tüzüğünün ne olduğunu, vb. konularını öncelikle bir konferansta tartışmayı istemişlerdir. Ama, bu hareketin şimdi de önderliğini yapan o zamanki önderlik, böyle bir tartışmadan ısrarla kaçınarak, olumsuzluğun temellerini daha o yıllarda böyle atmıştır. Bu eğilim, daha sonra olumsuzluğunu alabildiğine geliştirirken bu noktayı hatırlamak, doğru bir anlayış temelinde yapılan bu dostluk çağrısını neden reddettiğini, kendi kitlesine ve halka açıklamak zorundadır. Yine aynı yıl, bugün kendine parti adını takmış olan Özgürlik Yolu'na da gidilmiş, bugün de devam eden önderliğine, yine anı konularda tartışılması ve dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi önerilmiştir. Ama bu eğilim de, böyle bir sorunun ve yaklaşımının olmadığını, ilgisizliğiyle ortaya koyabilmisti. Diğer bir pratik gerçek de, gelişmesinin zirvesinde olan KDP Hareketinin sorumlu bir unsuruyla 1975'de yapılan bir konuşmada, bu unsur, "proletarya önderliği olarak yola çıkanın Kürdistan'a yapılabilecek en büyük kötülük olduğunu, böyle bir eğilimin Kürdistan'ın üzerinde sallanan bir 'Demoklesin Kılıcı' olacağını, sosyal farklılaşmanın çok zayıf olduğu Kürdistan'a sınıfsal temelde girmenin verilebilecek en büyük zarar olacağını" söyleyerek bu konudaki olumsuzluğunu daha başlangıçta sergilemiştir. (Eğer kendileri isterlerse, yer, zaman ve kişileri açıklayabileceğimizi belirtelim).

Daha sonraları bir kaşık suda fırın koparan bütün bu güçler, eğer kendi ideolojik ve politik harflerinin doğruluğuna güvenselerdi, PKK'nın çok sınırlı bir çekirdek olduğu bu dönemde, yaptığı bu doğru önerilere dürüst bir şekilde yakışırlar, ideolojik ve politik temelde yapılacak tartışmalarla, ogluları açılığa kavuştururlar ve bu temelde çeşitli ittifaklar, birlilikler geliştirmeye özen gösterirlerdi. Ama, kendilerine güvensizliğin bir ürünü olarak, hiç bir zaman böyle bir yaklaşım içine girme cesaretini kendilerinde görememişlerdir. Ancak bu tür çabalı sonucuz kaldıktan sonra ki, PKK Hareketi, kendi adımlarını öz gücüne dayanarak atması gerektiğini daha iyi kavramış ve bu temelde ideolojik-politik bir güç olarak bağımsız gelmesini sürdürmüştür.

Türkiye'deki devrimci eğilimler ile Kürdistan'da çeşitli gruplar biçiminde ortaya çıkan küçük-burjuva milliyetçiliğinden ittifak ilişkileri konusunda olumlu bir yaklaşım bulamayan proletarya eğilimi, teorik anlayışını sürekli geliştirmek, ve bu temelde kendi programını ortaya çıkarıp 1977'de ilân ederek, Kürdistan somutunda proletер devrimci bir partinin gerçekleştirilmesi faaliyetine girişmiştir. Bu dönemde, daha 1965'lerde oluşturulmuş olan KDP'nin otonomik programı dışında, Türkiye devrimcilerinin ve Kürdistan'da devrimcilik iddiasıyla ortaya çıkan güçlerin, Kürdistan somutuna ilişkin herhangi bir programları yoktur. Bundan da öteye, bu güçler Kürdistan'ın adını bile ağızlarına almaktan korkmaktadır.

İşte böyle bir ortamda, proletarya eğiliminin 1977'de ilân ettiği Program Taslağı, Kürdistan'daki devrimci program eksikliğini giderici bir olay olduğu gibi, aynı zamanda ittifaklara bilimsel ve ilkeli yaklaşmanın da çok açık bir örneğidir. Gerçek anlamda, kalıcı ve sağlam ittifaklar, ancak program temelinde gerçekleştirilen ittifaklardır. Bu anlamda, PKK'nın ilân ettiği program, ulusal demokratik devrim aşaması için hazırlanmış Kürdistan proletaryasının asgari programı olarak, uğruna işçilerin, köylülerin, devrimci küçük-burjuvazının, aydın-gençliğin ve genel olarak tüm yurtsever güçlerin savaşabileceğini bir programdır; aynı zamanda tüm bu güçlerin ittifak, cephe yapabileceğini ilkeler bütünlüğüdür. Böyle bir program ortaya çıkarmakla PKK Hareketi, ittifak ve cephe meselesini reddetmediğini, tersine Kürdistan'da ulusal kurtuluştan çıkarı olan tüm sınıf ve tabakaların cephesi meselesinde; en doğru ve tutarlı yaklaşımı benimsemişini ortaya koymuştur.

Ayrıca PKK Hareketi, sadece program ilâniyla da yetinememiş, bir yandan kendi örgütlenmesini geliştirirken, öte yandan 1978-79-80 yıllarında işçi, köylü, gençlik ve küçük-burjuvazî içinde sürdürdüğü yoğun pratik çalışmaya, programını bu sınıf ve tabakalara

PROBLEMI VE ÇÖZÜM YOLU 4

maledebilmiştir. Yalnız teorik formüllerle ve siyasal ilkelerin belirlenmesiyle yetinmemiş, bunları topluma taşırmayı ve maddi bir gerçeklik haline getirmeyi başarmıştır. Daha bu yıllarda, programında belirlemeği ilkeler temelinde işçi sınıfının, köylülüüğün, aydın- genliğin ve küçük-burjuvazinin en ileri kesimlerinin ittifakını sağlayabilmistiştir. PKK Hareketinin tüm özel- likleri, teorik ve pratik gelişimi incelenirse, başlangıçtan beri ittifak anlayışıyla yola çıktıgı, kendisinin, ideolojik, politik ve örgütsel düzeyde komünist bir çekirdeğin etrafında birleşmiş tüm devrimci-yurtsever güçlerin bir ittifakı, cephesi olduğu, böyle bir ittifak yaratmadı göz kamaştırıcı gelişmeler sağla- diği açıkça görülecektir. Örgüt yapısını ve etrafında birleştirmiş olduğu yüzbinleri bir yana bırakıksak, buna en açık bir örnek olarak, bugün cezaevlerinde yargılanan beşbin'in üzerindeki üye ve taraftarlarının işçi, köylü, gençlik, esnaf, vb. yurtsever kesimlerden olduğunu gösterebiliriz. Bu durum, devrimci bir temelde, sömürgeciliğe ve iç gericiliğe karşı direnme temelinde, toplumun devrimci ve yurtsever kesimlerinin somut bir ittifakı değil midir? Ve PKK Hareketi, böyle bir gelişmeyi daha ilk oluştuğu dönemlerde bile ortaya çıkarabilmiştir.

İşte böylesi gelişmeler karşısında ve PKK Hareketinin toplumsal temellerine oturmasından sonra da beri, 1965'lerden beri ideolojik ve politik bir eğilim olan reformist küçük-burjuva milliyetçileri, bir türlü sağlayamadıkları bu gelişmelerin, kendileri dışında sağ- landığını görerek ve bunu bir türlü hazmedemeyerek, 1979'larda "UDG" (ÖY, KUK, DDKD) adı altında birleşip, PKK'ye çeşitli biçimlerde saldırlıbilmislerdir. Yine Türkiye sol hareketi içindeki sosyal-şoven eğilimler, elli yıldan beridir Kürdistan halkın, adını bile belletmedikleri, varlığını bile tanıtmadıkları halde, bu halkın içinde somut bir güç olan PKK Hareketine karşı. 1978'lerden itibaren, en iğrenç saldırular düzenleyebilmislerdir. Burada, bazı sorular sormak gerekiyor: kökenleri bu kadar geçmişe uzanan bu hareketler, eğer Kürdistan halkının gerçekten sahibi ol- duklarını iddia ediyorlarsa, geçmişte bu halkın öz örgütlenmesi için neden çaba harcamadılar? Onbeş yıldan beri bir eğilim olarak varolan küçük-burjuva milliyetçiliği "UDG"ler biçimindeki güç birliklerini neden daha önce somutlaşdırılamadı? Yoksa koşullar mı uygun değildi? Gerçekte bu örgütler en güçlü dönemlerini 1970-1975 yıllarında yaşamadılar mı? Özellikle bizim "UDG"larındaki doğru belirleme- lere, kendi içyüzlerini açığa çıkardığı için bugün şiddetle saldırıyorlar. O zaman şunu söyleyorum: mademki bu birlik düşmana karşı oluşturulmuştu, o halde hangi siyasal gelişmelerle yola çıktı? Mademki bu birlik düşmana karşı oluşturulmuştu, o halde faşist-sömürgecilerin en çok saldırıyla geçikleri 1981'lerde neden daha da geliştirilmiş bir eylem birliği haline getirilemedi de, dağıtıldı? Yoksa, düşmanın en çok saldırıldığı dönemler, halk güçlerinin birliğinin yaratılmasının en çok gereklili ve zorluluğu olduğunu söylemek değil midir? Yine Türkiye sol hareketi içindeki sosyal-şoven eğilimler, uzun bir geçmişe sahip olmalarına rağmen, neden daha önceleri Kürdistan gerçekini ağızlarına almadılar da, PKK Hareketinin gelişmesiyle birlikte, her türlü yöntemi kullanarak Kürdistan'a ve Kürdistan halkın ulusal kurtuluş gerçekine, PKK'nın şahsında saldırma gücünü kendilerinde görebildiler?

Her iki eğilim de, bütün bunları yaparken; "yavuz hırsız" misali kendi gerçek durumlarını gizleyebil- mak için, büyük bir çiğirkanlıkla sürekli PKK'yi suçlayıp durdu. 1978-79'larda en çok suçlanan ve üzerine saldırılan olgudur PKK. Bir yandan faşist-sömürgeciler en azınlık saldırularını PKK'ye yöneltirken, öte yandan bu güçler de çeşitli biçimlerde PKK'ye saldırılmışlardır. Düşman saldırularının anlamı açıklar: peki ya bu iki eğilimin saldıruları ittifak aşkına mı yapılmıştır(!)? Her iki eğilimin, yani Türkiye devrimci hareketi içindeki sosyal-şoven eğilim ile reformist-milliyetçi eğilimin, o dönemde, Kürdistan halkın kurtuluş için önerdikleri ciddi bir programları, ger- çek anlamda bir ittifak programları ve anlayışları, belirgin bir eylem çizgileri var mıdır? Eğer gerçek anlamda bir ittifak anlayışları olsaydı, daha o dö- nemde bile halkın bir ölçüde bağıntılarını kurabil- mis olan PKK Hareketiyle de ittifak kurma yolunu araştırmazlar mıydı? Ya da gerçekten ittifakçı olma- nin bir yolu da, böyle bir hareketle ittifak kurmaktan geçmiyor muydu? En azınlık saldırular karşısında bile, gelişme kaydedebilmiş olan PKK gerçekine saygılı olmak ve bu gerçeklikle ittifak aramak tek doğru devrimci tutum değil midir? Özellikle Türkiye devrimciliği içinde olan güçler, eğer gerçekten Kürdistan halkıyla ve onun ulusal kurtuluş gerçekiyle ittifak

yapmak istiyorlardıysa, en azından PKK Hareketinin gerçek durumunu değerlendirmeleri ve doğru bir anlayışla eleştiri geliştirmeleri gerekmeliymi? Me- seleyi "ajandır, çetedir" diye ele alıp geçiştirmek, en basit seviyesiz ve olumsuz bir yaklaşım değil midir? Yine reformist küçük-burjuva milliyetçiliği, eğer ger- çekten yurtseverlik temelindeki ittifaklardan yanay- diysa, neden PKK Hareketinin bilimsel bir değerlendi- rilmesini yapmadı da, her türlü yöntemi kullanarak ülke içinde ve dışında sürekli saldırdı? Bu durum, ittifaktan yana olan bir gücün yaklaşımı olabilir mi? Halbuki PKK Hareketi, Kuzey-Batı Kürdistan koşul- larında, halkın direnme umutlarının en çok kırılmış olduğu bu dönemde, büyük güçlükler ve zorluklar altında, en ilkel donanımla, bir avuç genç insana dayanarak; en güçlü bir direniş destansı örnekleri- ni verebiliyordu. Neden böyle bir gerçege saygılı olun- madı ve doğru bir değerlendirmesi yapılmadı? Geç- miş pratikte PKK'yi sekterlikle suçlayan bu güçlerin, tüm bu soruların cevabını vermemeleri gereklidir. PKK'ye karşı geçmişte takınmış oldukları tavırlarının doğru ya da yanlışlığını açıklamaları, aynı tavırlarını bugün neden sürdürmediklerinin izahını yapmaları gereklidir.

İşte böyle yoğun bir saldırı ortamında, PKK Hare- keti, bütün bu saldıruları boş çıkararak teorik ve pratik gelişmesini sürdürmüştür. 1980'lere gelindiğinde kendisi ülke içinde ve dışında dosta-düşmanı kabul ettiren bir devrim gücü haline gelmiştir. PKK Hare- keti sarsılmaz bir devrimci direniş ruhuyla sürdürdü- gü mücadelesinde, teorik alanda doğru bir çağ anla- yışını kavrayıp, Kürdistan'ın tarihi ve toplumsal özel- liklerini doğru ve kapsamlı bir biçimde açıklayarak, Kürdistan devriminin özelliklerini, hedeflerini, görev- lerini, stratejisini ve taktığını doğru bir tarzda belirle- mis, halkın parti ve cephe düzeyinde siyasal pro- gramlarına kavuşturarak; örgütlenme ve önderlik ko- nularında da doğru bir anlayış benimseyip proletarya ve halkın örgütlenmesini, asgari düzeyde geliştirmi- stir. Pratik alanda, işçi, köylü, gençlik esnaf, kadın, memur, vb. kesimler içinde yaptığı çalışmalarla; yüz- binleri, hatta milyonları, ulusal kurtuluşu düşüncelerle uyarıp, bunlardan önemli bir gücü bir araya getirerek; Türk sömürgecilerinin ve yerli gericilerin temellerini sarstığı mücadelenin içinde üç yüzün üz- erinde şehit, beşyüz'ün üzerinde idamlı tutuklu, beş- bin'in üzerinde tutuklu ve onbinlerce, hatta yüzbinler- ce işkenceden geçirilmiş sempatizan vererek; dış alanda Kürdistan ulusal kurtuluş hareketini bölge ve dünya devrimci güçlerine, sosyalist ülkeler, işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketlerine tanıtıp önemli bağ- lantılarını kurarak ve bu temelde ilkel-milliyetçi ve reformist-milliyetçi akımların geçmişte yaratılmış ol- dukları olumsuzlukları bu alanda ölçüde ortadan kaldırarak; Türkiye ve Kürdistan'daki siyasal gelişmeyi en önce etkileyen bir akım yaratarak; bun- lar gibi daha birçok gelişmelere, ağır acılar pahasına da olsa yolaçarak, Kuzey-Batı Kürdistan'da devrimci bir ulusal kurtuluş hareketi yaratmış, bu hareket içinde proletarya önderliğini sağlamış ve kendisinin de proletaryanın öncü müfreze olabildiğini kanıtlamıştır. Burada yeri gelmişken, reformist küçük-burju- va milliyetçilerinin "PKK kendisini önder yapıyor, PKK kendisinden başka yurtsever bir güç görmüyor" biçimindeki iddialarını da cevaplayalım. En önce, "PKK'nın kendinden başka yurtsever güç görmüyor" biçimindeki iddianın doğru olmadığını ve bu konuya daha sonra ele alacağımızı belirtelim. Ama PKK'nın kendisini önder bir güç olarak gördüğü belirlemesi doğrudur. Evet, PKK kendisini, yukarıda belirtmiş olduğumuz bir mücadele ile ortaya çıkarmış bir güç olarak, proletarya ve halkın önderliğinin gereklerini yerine getiren bir güç biçiminde tanımlamaktadır ve bu hakkı da kazanmıştır. Ancak, bu tür sizlənməlarda bulunan çevrelere sesleniyor ve diyoruz ki: sizlerin de kendinizi önder bir güç olarak gördüğünüzü, kendinize "sosyalist parti", "proleter devrimci", "ulusal kurtuluş", "devrimci demokratlar" biçiminde adlar taktığınızı, bu tür sıfatlar yaktırdığınızı biliyoruz. Ama, Kürdistan koşullarında bu tür sıfatlara sahip olmanın, kişiye ya da örgütne tür görevler yüklediği- ni açıklayabilir misiniz? Proletaryanın öncü hareketi ya da halkın önderi olduğunu, hangi teorik ve pratik çalışmalarını dayandırdığını, şimdide kadar hangi ideolojik, politik ve pratik gelişmeye yolaştığını, Kürdistan proletaryasının ve halkın ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleninde ne kadar mesafe kat- ettiğinizi, hangi mücadelene dayanarak böyle bir iddiada bulunabileğinizi ve böyle soylu ve sorumlu bir yere yükselmeye nasıl haktığınızı, halkın kitlelerine açıklar misiniz? Biz, mücadele pratığımızı böyle açık- layarak hakkettigimiz yeri belirliyoruz ve sizleri de böyle bir açıklamaya davet ediyoruz!

Devam edelim. PKK Hareketinin 1980'den sonraki teorik ve pratik gelişmesine geçmeden önce, mü- cadelede yeni koşulların ortaya çıktığı ve özellikle de ittifaklar konusunda açık dayatmaların oluşturduğu bu döneme kadar, reformist küçük-burjuva milliyetçili- ginin ittifak ve cephe konusundaki yaklaşımını ve pratiğini kısaca görelim.

Kuzey-Batı Kürdistan'da çeşitli gruplar biçiminde karşımıza çıkıyor olsalar da ortak bir eğilim olan reformist küçük-burjuva milliyetçiliğinin tarihi, 1960'lı yılların ortalarına kadar uzanır. 1970'lere gelindi- günde küçük-burjuva milliyetçiliğinin seçkin temsilci- leri, bir yandan Türkiye'deki yasal sol (TİP) içinde, öte yandan Güney Kürdistan'daki yarı-feodal, yarı-burju- va hareketin yanında görülebilir. Bunların buralarda bulunmaları, belli bir ittifak anlayışının ürünü değil, tersine kendi gelişmelerini ancak bu güçlere dayana- rak sağlayabilmelerinin bağımsız eylem geliştirme gücünden yoksunluklarının zorunlu bir sonucudur. Ama bu dostları, gerçekte, kendilerini geliştirmemiş, tersine daha da çok çökertmiştir.

Ağırlıklı yanı kariyerizmden kaynaklanmak üzere, 1975'lerde birçok grup biçiminde ortaya çıkan küç- burjuva eğilimi, diğer konularda olduğu gibi, ittifaklar konusunda da ilkel olamamış, ya ilke ola- rak belirlenemeyecek kadar genel olan sloganlara dayanarak, ya da coğunlukla ilkeyi bile düşünmeye- rek çeşitli çıkışlar 굉장히da, işbirlikleri geliştirmi-ştir. Özellikle Güney Kürdistan'daki yarı-feodal, yarı-burjuva önderliğin yenilgisyle, biraz nefes almaya başlayan bu eğilim içindeki çeşitli gruplar, 1978'lere kadar bir yandan Güney Kürdistan'daki küçük-burju- va ağırlıklı hareketle, öte yandan Türkiye'nin refor- mist ve coğunlukla sosyal-şoven olan hareketleriyle, ittifak ya da birlilik içinde yaşamışlardır. Bunlar içinden en önemlileri olarak DDKD-KYB, DDKD-TKP, ÖY-TİP, ÖY-TSİP arasındaki ilişkileri anmak gereklidir. Ancak şurasını çok iyi bilelim ki, ister Güney Kürdistan'daki hareket olsun, isterse Türkiye'deki hareketler olsun, genel eğilim olarak bunların hepsi, bizim küçük-burjuva milliyetçilimizi sürekli kendilerinin bir uzantıları haline getirmeye çalışmışlar ve bu doğrultuda bunlardan yararlanmışlardır. 1978'lerde İran'da ortaya çıkan devrimci gelişmelerden sonra, reformist-milliyetçi akımların yeni bir ittifak gücü olarak, Doğu Kürdistan'daki burjuva ağırlıklı hareket gelişme göstermiştir.

1979 yılında hükümette olan Ecevit, seçimdeki başarı oranını artırmak için, bir yandan devlet güçle- riyle PKK Hareketi üzerinde azınlık bir biçimde saldı- rırken, öte yandan da kendi hükümet ve parlamento ortaklarını (ya da uşaklarını demek daha doğru olur) çeşitli oyuncular tezgahlamaları için Kürdistan'a gönderdi. Bu güçlerin de teşviki ve katılımıyla esas olarak Ecevit hükümetinin yarattığı ortama dayana- rak ÖY, DDKD ve KUK önderleri "UDG" adı altında bir araya gelmiş, kendi gerçek yüzlerini açığa çıkararak proletarya eğilimini, yani PKK Hareketini tecrit et- mek amacıyla, bir yandan Türkiye'nin devrimci-de- mokratik güçlerinin Kürdistan'da sadece kendi var- liklarını kabul etmeleri için onlarla ilişkili geliştirmeye, öte yandan propaganda ve pratikle PKK Hareketine saldırımıya çalışmıştır. Bu doğrultuda ve planlı bir biçimde PKK'ye yönelik saldırılar, eğer boşça çır- rılabilsese, Kürdistan halkı için hiçbir ciddi kazanım amaçlamayan bu saldırın blok eger dağıtılmışse, bunda, Ecevit hükümetinin yıkılmış olması ile, Türkiye'nin devrimci-demokratik güçlerinin bunları ciddiye almamasının önemli etkisi ve esas olarak da, PKK'nın sanıldığından daha çok kitle temeline ve devrimci direniş gücüne sahip olmasının temel rolü vardır. Özellikle bizim bu değerlendirmemizin doğru olmadığı iddialarına karşı, okura ve tüm yurtseverle- re şunu öneriyoruz: "UDG" blok'u dağıtıldıktan sonra ortakların birbirilerini eleştiren yazlarını (çok can sıkıcı da olsa) lütfen okuyunuz. O yazılarında, bizim belirlediğimiz gerçeklerin nasıl itiraf edildiğini bula- caksınız. Özellikle DDKD'nin ÖY'na karşı "Özgürlik Yolu mu, oportünizmin yolu mu" başlıklı yazda, aralarındaki esas eleştiri konusunun nasıl "anti-Apocu" ilkeye yeterli sadakat gösterilip gösteril- memesi olduğunu, ÖY'nun bu ilkeyi pratikte kararlı bir biçimde uygulayamamış olmasından dolayı nasıl suçlanarak yerde yere vurulduğunu göreceksiniz. Ve bütün bunların sonucunda yargı sizler veriniz.

Devam edelim. 1980 yılında, 12 Eylül'den önce ve özellikle de, faşist-askeri bir darbeyle ordunun yönetimi ele geçirdiği, tüm devrimci hareketleri ve yurtsever halk güçlerini ezmek için azınlık bir saldırın başlattı- gi, her yönüyle yeni koşulların ortaya çıktığı 12 Eylül'den sonra, PKK Hareketi, durumların kapsamlı bir değerlendirmesini yaparak, acil bir dayatma ola-

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ PROBLEMI VE ÇÖZÜM YOLU

raç ortaya çıkan ittifak ve cephe sorunlarını belirli bir çözüme kavuşturabilmek için bu yönlü yoğun bir çaba içine girmiştir. Sözlü ve yazılı başvurularla Türkiye'nin devrimci-demokratik hareketleriyle ilişkili aramış, ittifak sorunlarının görüşmelerle çözümesini istemiştir. (Bu konuda, sözlü başvurulan kişiler bellidir ve yazılı başvuruların birer nüshası elimizde mevcuttur). Ancak Türkiye devrimci güçlerinin önemli darbeler yemeleri ve dağınıklık içinde olmaları, bu çabalarımızın kısa sürede sonuç doğurmamasını engellemiştir. Aynı biçimde, Kürdistan'daki çatışmalı ve olosuz ortama son vermek ve ittifak, cephe sorunlarını tartışarak çözüme götürmek için, küçük-burjuva milliyetçi akımlar öneride bulunmuştur. 1980'nin sonbahar aylarında, bu güçlerle ve Ortadoğu ile Kürdistan'ın diğer parçalarının ilerici-yurtsever hareketlerinden bazılarının da katıldığı bir kaç toplantı yapılmıştır. Bu toplantılarında, PKK temsilciliği, özet olarak, "halkının mücadelesinin çıkarları açısından biraraya gelmenin gerekli olduğunu, bunun için tartışılıp ortaya çıkartılacak siyasal ilkeler temelinde, cephe ya da ittifakların yaratılması gerektiğini, bu konuda geçmiş olumsuzluklar için hiçbir engelleyici şart öne sürülmeli gibi, bunların da ancak böyle bir yaklaşımla aşılıp ortadan kaldırılabilceğini" açık bir biçimde dile getirmiştir. Yine aynı toplantıda, küçük-burjuva milliyetçileri, özellikle yabancı örgütlerin güçlerini kendilerine siper ederek, hep bir ağızdan su beyanda bulunmuşlardır ya da bunu onaylamışlardır: "Öncelikle geçmiş ele almak gereklidir; PKK geçmiş pratiğini eleştirmeli, mevcut mücadele çizgisinden vazgeçmeli ve bize özeleştirili vermelidir; bunu yapmadan PKK ile konuşacak hiçbirşeyimiz yoktur ve bu toplantıları biz PKK olmadan kendimiz südürecek sonuca ulaşıracağız". (Katılan tüm güçler ve kanıtlar, bunun böyle olduğunu açıkça bilirler).

Herşeden önce, herhangi bir gücün, istediği kişi ve gruplarla, istediği kadar top'anti yapmaya (eger başarabilirse) haklı olduğunu belirterek, sunu söyleyelim ki, "PKK bize özeleştirili vermelidir ve devrimci direniş çizgisinden vazgeçmeli" istemi, çok seviyesiz ve çirkin, ayrıca içinde koyu bir cehalet taşıyan, olosuz bir yaklaşımdır. Hiçbir siyasal hareketin, başka bir siyasal hareketten böyle bir istemi olamaz. Onların bu yaklaşımı, ağaların ve aşiret reislerinin, halktan istedikleri "gel önumde diz çök" feodal anlayışına tip benzemiyor mu? Modern siyasal örgütler, kendi özeleştirilerini örgütlerine ve kitlelerine karşı yapmazlar mı? Bu konuda Lenin'in: bir partinin dürüstlüğü, tutarlılığı ve güclülüğü, örgütüne ve proletarya karşı açık olmasından ve hataları karşısındada özeleştirili yapabilmesinden geçer, biçimindeki doğru belirlemesi oldukça açık değil mi? Yoksa bu güçlerin, böyle bir gerçeği bilemeyecek kadar bilinçleri karışık mıdır? Eğer biliyorlardıysa, böyle bir istemde neden bulundular? Yoksa onlar, özellikle bazı güçlere dayanarak, bu zor dönemde PKK'yi "dize getirmeyi mi" umut ve hesap ettiler?

Böyle anlamsız, ilkesiz ve sonusuz toplantıları onlara bırakarak, PKK, ağır baskı dönemlerine ilişkin Leninist tahliller ışığında ve somut koşulları irdeleyerek, devrimci çalışmasını sürdürmüştür. 1981 Temmuzunda I. Konferansını yapmayı başaranak, faşist Türk sömürgecilerinin devrimci mücadeleyi ezmek için tüm gücüyle çalıştığı bir ortamda toparlanmış ve devrimci gücünü, düşmanın karşısına dikmiştir. PKK Merkez Komitesi, Konferansta sunduğu (ve kabul edilen) Politik Rapor'unda, daha doğusundan itibaren PKK Hareketinin geçmiş pratiğini ele almış, devrimci eleştiri sözgeçinden geçirmiştir, hata ve eksikliklerini belirleyerek, özeleştirisini önce örgütte ve daha sonra da bunu yayinallyarak proletarya ve halk kitlelerine karşı yapmıştır. Politik Rapor'da, içinde bulunan ağır baskı döneminin özelliklerini ve önemzdeki döneme ilişkin devrimci görevleri açık bir biçimde belirleyerek; böyle bir dönemde devrimci çıkış, kendi kadrolarına gösterdiği gibi, teoride ve pratikte tükenme noktasında olan Türkiye devrimciliğine de ana hatlarıyla gösterebilmiştir. Aynı biçimde, Kürdistan ulusal kurtuluş cephesi ile Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle ittifak ve cephe sorunlarını kapsamlı olarak ele almış ve ilkesel düzeye açıklıklar getirmiştir.

Konferanstan sonra geçen yaklaşık on ay gibi bir süre içinde yaptığı çalışmalarında PKK Hareketi, devrimci direnişliğinin pratik gereklerini önemli ölçüde yerine getirmiştir, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelende devrimci savaş ve devimci örgüt çizgilerine açıklık getirmeye çalışmış (bu konuda çalışmalar sürdürülüyör), başta Filistin Kurtuluş Hareketi olmak üzere Ortadoğu'nun devrimci-ilerici, dünyanın sosyalist ve ulusal kurtuluşu güçleriyle Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin önemli bağlantılarını kurmadı ileri adımlar atmıştır. En önemli olarak da, Kürdistan ve Türkiye'de cephe sorununu kapsamlı bir biçimde

ele almış, bu konuda açıklamalı iki cephe programı hazırlamış, ilgili güçlere ve tüm kitlelere sunmuştur ve sunmaktadır.

PKK Hareketi, sorumlu devrimciliğin bir gereği olarak, en başta Türkiye devrimci hareketiyle ittifak sorununa, doğru bir teorik çerçeveden kaynaklanan kapsamlı bir siyasal programla yaklaşmıştır. Türkiye devrimciliğinin tarihinde geliştiremediği demokratik halk devrimi meselesini en güçlü bir teorik yaklaşımla ele almış, tarihin ve günümüzün sistemli bilimsel bir değerlendirmesini yaparak, açık bir siyasal program önermiştir. Önerilen açıklamalı Anti-Faşist Birleşik Direniş Cephesi Program Taslağı somuttur ve "SERXWEBÜN sayı 2-3"de yayınlanmıştır. Eğer PKK Hareketi, Türkiye devrimci güçleri tarafından eleştirilmek isteniliyor ise, bu görüşleri eleştirilmeli ve eleştirileri dosta cevaplanmazsa o zaman sorumlu tutulmalı ve yine eğer ittifak yapmak isteniliyor ise, böyle kapsamlı ortak siyasal ilkeler etrafında yapılmalıdır. Bu doğrultuda, tüm Türkiye devrimci güçleri görüşlerini açıklamalı, ilkeler etrafında ve devrimci yaklaşım temelinde tartışma olmalıdır. Tüm bu tartışmalar ise, söz olsun diye değil, Türkiye halkıyla Kürdistan halkın devrimci mücadelede ilkeli, sürekli dayanışmasını, enternasyonalist birliğini yaratmak için yapılmalıdır. İki halkın kurtuluş mücadelende zafer için kalıcı birlik ancak böyle mümkün olacaktır. Ve bu konuda, PKK, üzerine düşeni yapmış, en doğru yöntemi önermiştir. Tüm Türkîyeli devrimcilerin de zaman geçirmeden görüşlerini açıklamaları gerekmektedir. Ancak burada şunu da belirtelim ki, böyle bir yaklaşım temelinde bugün önemli pratik adımlar atılmış, Türkiye devrimci güçlerinin ağırlıklı kesimi böyle olumlu bir yaklaşımı benimsemış, bu kesimlerde sosyal-şovenizmin etkisi önemli oranda kırılmış ve bu güçler Kürdistan gerçeğini tanıtmaya başlamışlardır. Çalışmalar bu doğrultuda geliştirildikçe (ki tarafından geliştirilecektir) Türkiye ve Kürdistan devrimci güçleri en sağlıklı çıkış yolunu bulacaklar ve devrimci mücadele hızla atılım yapacaktır.

Yine PKK Hareketi, Kürdistan proletaryasına ve halkına karşı sorumluluğunun bir gereği olarak, Konferanstan sonrası çalışmaları içinde, kendi asgari programılığında, Kuzey-Batı Kürdistan için bir Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağı hazırlamış ve bu Cephennin, Türkiye devrimci-demokratik hareketi, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki yurtsever hareketler ve dünya devrim güçleriyle ittifak ilişkisini açık olarak belirlemiştir. Taslak, sistemli bir tarihi ve toplumsal tahlil ile birlikte, Kürdistan halkın birliğinin, hangi amaçlar etrafında yaratılabileceğini açıkça ortaya koymaktadır. PKK Hareketi, hazırladığı Program Taslağından reformist küçük-burjuva milliyetçilerini haberdar etmesine rağmen, onlardan olumlu bir yaklaşım göremediği için, program temelinde bir tartışma ortamı içine girememiştir. Geçerken şunu da belirtelim ki, Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş cephesi yaratma sorunu, bazılarının sandığı gibi, PKK Hareketinin birkaç küçük-burjuva grupta oluşturacağı ittifakla tamamlanmış olmayacağıdır. Böyle bir ittifak, meselenin bir parçası olsa da, esas olarak ulusal kurtuluş cephesi sorunu, işçi-köylü ittifakı temelinde ve bu ittifak etrafında aydın-gençliğin, küçük-burjuvazının ve diğer yurtsever güçlerin siyasal ve örgütsel birliğinin yaratılmasıdır. Sorunu böyle gerçekçi bir biçimde ele alan PKK Hareketi, bu birliğin uğrunda savaşacağı Program Taslağını, burada ek olarak yayınlayıp, tüm ilgili halk güçlerine sunmaktadır. Ne kadar engellenmeye çalışılsrsa çalışılsın, bütün bunları altederek ve program amaçlarına uygun olarak tüm halkın ulusal kurtuluş cephesini yaratmak için gereken pratik adımları başarıyla atmakta kararlıdır. PKK böyle kapsamlı ve devrimci bir Program Taslağı ortaya çıkarmışken, geçmiş bu kadar eskiye uzanan küçük-burjuva milliyetçiliği, şimdiye kadar Kürdistan halkın amaçlarını dile getiren hangi ilkeleri ortaya çıkarmış ve hangi programı onerebilmiştir? İlkesiz, şeksiz ve amaç yoksunluğu içinde, sadece bir takım basit, kişisel çıkarlar uğruna biraraya toplanma dışında, hangi pratik adımları atabilmiştir? Gerek Kuzey-Batı Kürdistan halkın siyasal birliği için ve gereksiz bu birliğin Türkiye devrimci-demokratik hareketleriyle, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki yurtsever güçlerle ve dünya devrimci güçleriyle ilişkili ve ittifaki için hangi ilkeleri ortaya çıkarabileceğini ve şimdiden ne gelişti? Gerçek durum bu iken, kendilerinin birlikten yana ve PKK'nın ise ittifaka karşı olduğu biçimde asılsız şeyler yayabilemekte ve seviyesiz çığlıklar atabilmektedirler. Şimdi okurun, şu soru etrafında durumu değerlendirmesini istiyoruz: buraya kadar açıktadığımız gibi, hem Kürdistan halkın Ulusal Kurtuluş Cephesi için ve hem de bu halkın Türkiye halkıyla ortak cephesi için iki tane kapsamlı Program hazırlayıp yayınlamış ve bu doğrultuda Türkiye'nin

devrimci-demokratik güçlerinin ağırlıklı bir kesimile pratik ilişki içine girmiş olan PKK Hareketinin, ittifaka karşı olduğunu söylemenin, gerçekle hiçbir ilişkisi var mıdır, ve bu iddiada bulunanların kendi ikiyüzlülükleri açık değil midir?

Devam edelim. 1980'den sonra PKK Hareketinin devrimci çalışmaları ve gelişimi kısaca böyle iken, simde de reformist küçük-burjuva milliyetçiliğinin durumunu görelim. Bu eğilim içindeki çeşitli grupların önerileri, değişik düzeylerde ve ittifak yaratma adı altında sohbet toplantılarını devam ettirmiştir. 1979'daki ortaklarından birini de kendinden uzaklaştıran ikili, bu sefer de varlığı bile tartışmalı bir başkasını yanlarına alarak ve hayatı belli olmayan koltuk deşneklerine dayanarak, bir "principle üçlüsü" icat etmiştir. Gelişme göstermelerini bir yana bırakılmış, sürekli bir dağılma ve parçalanma içinde yaşamışlar, eskiden bazı şeyle yazıp çizerken, şimdi nefesleri tükenmişcesine, suspus olmuşlardır. Hiçbir ciddi açıklama getirmeyen ve sadece dayatmalarının PKK'ye ulaşması için zorlamalar temelinde oluşturulan "KUK" toplantıları dışında, diğerleri biraraya bile gelmemiştir, ve kendi geçmişlerini ağızlarına bile almamışlardır. Peki, o halde şimdi biz soralım: PKK Hareketinden büyük bir gürültüyle istediginiz "geçmiş deşnekler" işini sizler ne yaptınız? PKK Hareketinin yapmış olduğu ve her sorumlu örgütün yapması gereken, kendi geçmişini bir toplantıda deşneklererek örgütü ve halkın açıklamada bulunma görevini yapabildiniz mi? Halk karşısında açık olma sorumluluğunu gösterebildiniz mi? Teorik ve pratik her alanında gelişim sürecinizi, ortaya çıkardığınız gelişmeleri ve hatalarınızı tüm kadrolarınız ve halk karşısında izah edebilir misiniz? Eğer hiç hatanız olmadığı ise, o başarı dolu (!) yaşamınızı, oluşturduğunuz ittifakların sağladığı politik zaferleri halka neden açıklamırsınız? Yeni oluşturmak istediginiz birlik ve yalnız bir bildiriyle açıklanarak dünyada en büyük sorumsuzluk örneği verilen "principleçilik" hangi siyasal amaçları gündemine koymuştur ve hangi koltuk deşneklerine tutunmuştur? Bütün bunları izah etmeniz ve amaçlarınızı açıkça ortaya koymalısınız. Bunu yapmalısınız ki, ne olup olmadığını halk tanımın ve bir yargılama yapsın. Özellikle en çok sözünü ettığınız birşey de, "halk yargılın"dır. Evet, biz de bundan yanınız ve bunu istiyoruz. Ve pratikte halkın yargılama yaptığı açıkça görüyoruz. Bunun için, şimdiye kadar ne yaptığımızı ve bundan sonra da ne yapmak istediğimizi açık bir biçimde halka sunduk ve sunuyoruz. Ama halk sizi neyinizle tanıtabilecek ki, bir yargılama yapabilisin? Neyinizi halka açıklayabildiniz ki, halkın gerçek kimliğinizle tanıtabilsin? Ve bu nedenle, nereden başlayıp nereye geldiğinizi ve ne yapmak istediğinizi halka açıklamak zorundasınız diyoruz.

Evet, küçük-burjuvazının bu eylemsiz temsilcilerine şunları söylüyoruz: Başkalarından istediginiz özeleştiririyi biz sizden istemiyoruz; ancak yukarıdaki soruların açık cevabını kendinize ve halka açıklamak zorundasınız. Eğer ittifak gücü olmak istiyorsanız, herşeden önce kendi geçmişinizin bir deşneklerimesini yapmalısınız. Teorik görüşlerinizi açıkça ortaya koymalı ve Kürdistan halkın birliği için öngörüdürüğünüz siyasal programınızı ilân etmelisiniz. Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle ve Kürdistan'ın diğer parçalarıyla nasıl bir ilişki biçimini düşündüğünüzü açıklayınız!..

Geçerken bu eğilimle ilgili başka bazı şeyleden de sözetmek gerekiyor. Özellikle 1978'lerden itibaren hızlanan bu küçük-burjuva hareketlerden ayrılmalar sonucu ortaya bir de "Bağımsızlar" ucubesi çıkmıştır. Yillardan beridir sözde siyaset yaptığı söyleyen bu güçler, pratik ve örgütsel alanda hiçbirsey yapmamışlar ve sürekli örgütlenmelerin dağılmasını körüklemiştir. Bu eğilimin temsilcilerinin de gerçek yüzü ve nasıl bir tasfiyeci oldukları artık açıkça ortaya çıkmıştır. Esas olarak kişisel kazanç peşinde koştukları, siyasetçiliği ise gerçek yüzlerini gizlemek için bir maske olarak kullandıkları artık hemen herkes için günüzunge çıkmıştır. Yine ağır baskısı yaşadığımız bu dönemde, reformist küçük-burjuva hareketlerden ayrılmalar çoğalmaktadır. Bu hareketlerin teorik ve pratik hattının yanlışlığını görerek gerçekleşen ayrılıkları olumlu buluyoruz; yanlışlı terketmek eğer doğuya yönelik olursa olumluştur. Ama biz, bu ayrılmalar giderek mücadele karşılıklılığı halini aldıında, bunun tasfiyecilik olduğunu açıklayarak, şiddetle karşı olduğumuzu burada da belirtmek isteriz.

Devam edelim. PKK Hareketi Anti-Faşist Birleşik Direniş Cephesilarındaki yazısını yayınladıktan ve özellikle de birkaç örgütle birlikte, diğer tüm örgütle-

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ PROBLEMI VE ÇÖZÜM YOLU

re, ortak bir platform etrafında Cephe kurma çağrılarını resmen vaptıktan bir hafta sonra, örgüt sorumlularının bulunmadığı bir alanda ve sorumluların biribirinden çok uzaklarda oldukları kesin bilindiği bir zamanda TKSP, KUK, Ala Rıza Garı imzalı ve halka dağıtılmak üzere hazırlanmış bir bildiri bize resmen verildi. Kendi aralarında prensip olarak güçbirliği yapıtlarını açıkladıkları bu bildirideki, ittifak ve birliğe yaklaşım mantıklarını açık görebilmek için, şu aktarmayı almak zorunda kaldık: "Dağınlığının son bulması, emekçi halk kitlelerinin sarsılan güvenlerinin yeniden sağlanması, devrimci hareketin daha da güçlendirilerek, sömürgeci-faşist diktatörlüğün alaşağı edilmesi için, zaman yitirmeksiz harekete gecilmelidir. (Burada hemen sunu soralım: iki yıldan beri halâ bir tek siyasal ilke belirleyememiş olarak gerçekte zamanı siz yitirmiyor musunuz? - biz ekledik). Planlı-programlı ve kararlı bir mücadelenin örgütlenirilmesi için, varolan sorunların aşılması, hem Kürdistan'da, hem de Türkiye genelinde en geniş güçbirliklerinin, giderek cephelerin oluşturulması zorunludur. ... Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan bugünkü nesnel koşullara göre, ideolojik-politik hafları birbirine yakın olan güçlerin birliği gibi, safları daraltan politikalarn da yanlış olduğu görüşündedir. Bunu için, en geniş güçbirlikleri için çaba göstereceğiz ve var olanlara güç katacağız." (Bu bildiri 29.1.1982 tarihli bildiridir.) Yazılanlar böyle iken, aynı güçler, bizim anti-faşist cephe için program önerili çağrımızı, yaklaştıktan sonra, "cepheye yaklaşım yöntemimiz farklı olduğu için", vb. gerekçelerle olumsuz cevap verdiler. Peki ya burada, söylenen ile yapılan biribirine taban tabana zıt değil midir? Bu baylara soruyoruz; cephe için varolan pratik çabalara sizler böyle mi güç katabıksınız? "Planlı-programlı" hareket edilmesinden dem vuruyorsunuz, ama hani sizlerin plan ve programı? Bırakalım programı, yaptığıınız "birlilikte" bir tek ilke bile var mıdır? Neden bizim hem anti-faşist cephe ve hem de ulusal kurtuluş cephesi için iki program önerimizi ve bu temelde ittifak ve cephe yaratmak için bir araya gelme çağrımızı olumsuz karşıyoruz? Yoksa ilkeler üzerinde tartışma gücünü ve cesaretini kendinizde göremiyorum musunuz? Peki ya bu açık çelişkili tavınızı tabanınızın bile sizlere olan güvenini yitirmekte olduğunu düşünmüyorum musunuz? Evet, cephe ve ittifaka yaklaşım ve yöntem farkımız olduğu doğru ve açıktır. Çünkü biz, ilkeler üzerinde tartışmak, meseleyi program temelinde ele almak ve ortak amaçlar doğrultusunda pratik adımlar atmak önerisinde bulunuyoruz. Ve sizler ilke denen şeyleri ağızınıza bile almadan, programı ise çok sonraları, ileri aşamalarda belirlemecek bir olgu olarak geriye bırakıp, deyim yerinde ise geçmişteki gibi "güçbirlikçilik" oyuncuyorsunuz. Biz, sizlere, böyle bir yaklaşımın sorumsuzluk ve bataklığa batmak olduğunu söylüyor, kendimiz böyle bir yere gelmeyeceğimiz gibi, doğruya dayatarak sizlerin de orada boğulmasını engellemek istiyoruz. Ama fazla ısrar ederseniz, sizleri bataklıkta boğulmaya terketmekten başka çaremiz kalmayacağını, açıkça belirtmek isteriz.

Aynı sürecte, aynı güçlerin sorumluları, hem bizzat kendileri ve hem de diğer Kürdistan parçalarındaki dayanaklıları aracılığıyla PKK'ye söyle bir beyanda bulundular: "PKK bizi dost ve yurtsever görmeli ve bunu ilân etmelidir". Çok seviyesiz ve soñumsuz bir beyan değil midir bu? Bir hareket, başka bir hareketin adlandırılmasıyla yurtsever olabilir mi hiç? Eğer bu güçler kendi yurtseverliklerine inanıylarsa ve kendilerine güvenenlarsa, PKK'den daha ne için medet umuyorlar? Eğer kendilerine güvenen ve inanıylar ise, Lenin'in belirttiği gibi, "en güvenilmez dostlarla bile" ittifaklara neden girmiyorlar? Ve eğer PKK ile tartışmaya girmek için kendilerini "yurtsever" ilân etmesini isteyorsa; bu PKK için büyük bir üstünlük olacaktır. Ama kendileri için ise bu çok acıacak bir durumdur! Biz, size yurtsever olabileceğinizi ancak şu temelde belirtebiliriz: tüm teorik belirlemelerini açık olarak ortaya koymalı, Kürdistan halkın siyasal birliği için öngördüğünüz Programınızı açıklamalı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devriminin özelliklerini, görevleri, iç dış ittifakları, temel mücadele biçimini konularındaki görüşlerinizi açık olarak belirtmeli, ayrıca geçmişinize ilişkin teorik ve pratik gelişmenizi kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutmalı ve tüm bu konuları önce kendi kendinize, yani örgütünüze ve daha sonra da halka açıklamalısınız. Aynı zamanda büyük bir azim ve çabayla, büyük zorluklar ve kayıplar pahasına ortaya çıkarılan gelişmelere, cezaevinde, kente, kırmızı, ovada, dağda, ülke dışında gösterilen yüce devrimci direniş mücadeleşine saygılmalısınız. Eğer bütün bunlara ilişkin olarak halk nezdinde doğru ve doyurucu açıklama yaparsanız ve olumlu pratik davranış gösterirseniz, elbetteki PKK'nın, bu gelişmelere saygılmış olacağını, böylesi gelişmeleri-

nizi açık bir biçimde gördükten sonra, PKK'nın sizleri yurtsever ilân etmeye ve dostluk ilişkilerini ileri seviyelerde geliştirmeye hazır olduğunu bildiririz. Bu yapılmaz ise, yani, sizler kendi kendinize ve halka karşı açık olamazsanız, PKK'nın sizlere "yurtsever" demesi, hiçbirşey ifade etmez.

Belirlenen bu doğru şeyleri yapmadıkça bugün yaptığınız gibi sağda solda "PKK kimseyi dost görmüyor, kimseyle ilişki kurmuyor dostluk anlayışını değiştirmelidir" biçimindeki sizlannalarınızın ciddiye alınması mümkün değil. PKK'nın geçmiş mücadele içinde kurmuş olduğu ilişkilere ve ortaya çıkardığı gelişmelere söyle bir bakarak, söyleliklerinizde biraz gerçekçi olabilmelisiniz. PKK, bugüne kadar sürdürmiş olduğu devrimci mücadele boyunca, ilke içinde milyonları uyardı, yüzbinleri etkilemiş ve değişik sınıf ve tabakaların onbinleri biraraya getirerek devrimci mücadele temelinde en sağlam ittifakı yaratmıştır: başta Filistin olmak üzere Ortadoğu'nun tüm devrimci-ilerici güçleriyle sağlam dostluk ilişkileri kurmuş ve bunu dünya çapında önemli oranda geliştirmiştir; Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin ağırlıklı kesimiyle siyasal ilkeler temelinde güçlü ilişkiler kurmuş ve bunu en ileri düzeylere doğru götürmektedir; Kürdistan halkın ulusal kurtuluşu birliği için en kapsamlı programı hazırlamış ve bu doğrultuda pratik çalışmalarını sürdürmektedir. Gerçek durum bu iken, PKK bu kadar dostluk ilişkisi ve ittifak yaratmış iken, sizin o asılsız sizlannalarınızın ciddi bir anlamı ve sonucu olabilir mi? Artık o tüm beyanlarınızla, düşünebilen ve gerçeği görebilen güçleri etkileyebilir misiniz? Eğer bu kadar ilişki ve ittifak yaratmış olan bir güç ile dostluk ilişkisi kuramıyor iseniz, buradan, sizlerin kendi durumunuzu ve anlayınızı yeniden gözden geçirmenizin gerektiği doğru sonucu çıkmaz mı?

Bundan da öteye, bizim reformist-milliyetçilerimiz "yurtsever bir birek oluşturmak istediklerini" söylemektedirler. Ama böyle bir birliğin ilk adımları, dürüst pratik çabalardan tarişarak, kapsamlı bir teorik çerçeveye ve sağlam bir siyasal program ortaya çıkarmak olmaz mı? Ve böyle bir yaklaşımın en somut örneğini de, her yönyle açık olan bir Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağını hazırlayıp sizlere sunarak, PKK vermemiş midir? PKK'nın ortaya çıkarmış olduğu Program Taslağı kapsamlı ve açıktır. Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş cephesi ancak böyle bir program temelinde olusabilir ve bunun pratik adımları ancak böyle bir program ışığında atılabilir. Ayrıca biz, sadece bir program önermekle yetinmiyoruz; reformist-milliyetçilerimizin açık bir teorik anlayıştan yoksun olarak ve sadece bazı çatılarkarlığından Avrupa, İran, Irak, vb. yerlerde kurmuş oldukları ilişkilerini teşhir ederek; Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin dünya sosyalist, devrimci ve ilerici güçleri ile kalıcı bağlarını kurarak, ve ülke içinde en geniş yurtsever birliği yaratmaya çalışarak; böyle bir programın hangi stratejik anlayışla pratik aktarılabilceğini açıklıyoruz ve gösteriyoruz. Yine ayrıca, ulusal kurtuluş programının pratik aktarılmasının ancak ulusal kurtuluş mücadele ile mümkün olacağını, böyle bir mücadelenin en temel biçiminin bir ulusal kurtuluş savaşı olduğunu söylüyoruz, ve bu savaşın stratejisini ve taktiklerini en geniş biçimde açıklıyor ve gerektirdiği pratik çalışmaları yapıyoruz. Ve bir ulusal kurtuluş cephesinin yaratılması için her türlü pratik çalışmayı mutlaka yapacağımızı açıkça ilân ediyoruz.

Aynı biçimde, reformist-milliyetçilerimizin de meseleleri sağlam temellerde ele almalarını istiyor ve onlara şunu söylüyoruz: açık bir teorik çerçeveyi ve sistemli bir programınız olmadan, temel olarak kendi gücünüzü dayanmadan, Türkiye'de ve Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gelişmelere, yada Avrupa'ın çeşitli burjuva liberal çevrelerine dayanarak Kürdistan'a bir otonomi oturmanız mümkün değildir. Herşeyden önce, buna, Kürdistan'daki devrimci gelişmeler izin vermeyecektir. Bunun için, küçük-burjuva darkafalılığına son vererek, meselelere kapsamlı ve gerçekçi yaklaşmalısınız. Sorunu, belli bir teorik yaklaşım ve açık bir siyasal program temelinde ele almalarınız ve Kürdistan halkın özgürüğe güvenmelisiniz. Programınızı pratik aktaracağınız, açık ve doğru bir stratejik anlayışa sahip olmalısınız. Bu doğrultuda Kürdistan halkın siyasal birliğinin, yani cephesinin yaratılması için doğru bir yaklaşım içinde olmalı ve zaman geçirmeden, engelleme yapmadan, dürüst pratik adımları atmalısınız. Böyle bir cephenin, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle ittifakını doğru ele almalı ve gerekli pratik adımları atmalısınız. Bu anlamda, Türkiye'nin burjuva liberalleriyle otonomi temelinde anlaşma eğilimleriniz, Kürdistan halkına olduğu kadar Türkiye devrimine de büyük zarar vermektedir; bunu terketmelisiniz. Yine Kürdistan'ın diğer parçalarıyla ilişki ve ittifak meselesini doğru ele

almalı, tümü ile onların eylemine davamla anlaşırsınızdan vazgeçmeliiniz. Hiçbir açık değerlendirme ve eleştiri vapmadan, diğer parçalardaki yarı-feodal, varı-burjuva ve küçük-burjuva hareketlerle kurduğunuz ilişkiler, basit çatılarla dayanan gerici ilişkilerdir, böyle bir tarzı, otonomicilikle teslimiyet temelinde uzlaşma biçimini terketmelisiniz. Bunun yerine, Kürdistan'ın kapsamlı bir tahlili yaparak, diğer parçalarla, gerçek ulusal kurtuluşçuluğun çatıları ve Kürdistan halkın yararları doğrultusunda ilişki kurma anlayışını benimsemelisiniz. Ortadoğu'daki ilişkilerinizi belli bir siyasal anlayış ve siyasal çatılar temelinde oturtmalısınız. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin dünya devrimci güçleriyle, sosyalist ülkeler, işçi sınıfı ve ulusal kurtuluş hareketleriyle ittifakını doğru ele almalısınız. Bu doğrultuda, emperyalizmin Avrupa sosyal-demokrat kanadıyla kurduğunuz ilişkiler çok tehlikeli ve halkımız açısından zararlı sonuçlar getirici ilişkilerdir; bu tür ilişkileri terketmeli ve bu güçlere dayanarak sonuç alma anlayışınızdan vazgeçmeli siniz. Yine aynı biçimde programınızın pratik akarılabilmesi için doğru pratik mücadele biçimleri benimsemelisiniz. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Devrimini zafere ulaşacaktır olan, temel mücadele biçiminin ne olacağını açıklamalısınız. Geçmişte yaptığınız gibi, dernekçilik, seçim ve parlamento oyunlarının devrimi zafere götürecek mücadele biçimleri olamayacakları apaçık ortadadır, bu anlayışlardan vazgeçmeli siniz. Ve ulusal kurtuluş siyasetini zafere götürecek tek doğru mücadele biçimini olan ulusal kurtuluş savaşını konuşunda, tavınızı açıklamalısınız. Eğer gerçekten ulusal kurtuluşçu olmak istiyorsanız, ulusal kurtuluş savaşını kabul etmek ve bunun gerektirdiği pratik çalışmalar yapmak zorundasınız.

Bütün bunları, böyle doğru yaklaşımın içinde ele almak, halka karşı sorumlu olmanın ve halkın çatılarını savunup geliştirmenin tek doğru yolu değil midir? Ve sizler, böyle yaklaşımın içine girdikçe sahteliklerden uzaklaşarak, yurtseverlige ilerleyeceksiniz. Ve işte o zaman, bizim sizlerle ilişkilerimiz sıklaşacak ve devrimci-yurtsever doğrultuda en sağlam birlikler kurabileceğiz. Bu konuda bizim sizlere önerimiz açık ve somuttur; böyle birlikler kurmayı amaçlamaktadır. Eğer gerçekten yurtsever birlikler oluşturmayı istiyorsanız, neden bunlar üzerinde tartışmaktan ve böyle bir yaklaşım içine girmekten ısrarla kaçışorsunuz? Eğer biz doğru ölçütler geliştirmeyorsak buyurun sizler gelistirin ve hize bunun üzerinde tartışarak doğrulu bulup kabul edelim. Ve oluşturduğumuz birliğe de hep birlikte "yurtsever birlik" diyelim. En doğru yaklaşım, halka karşı sorumlu olmanın en doğru biçimini bu değil midir, ve bunu yapmak zorunda değil miyiz? Ama sizlerin bütün bunları yapmadığınız ve doğru bir yaklaşımıza gelmediğiniz koşulla, eleştirinizi ve teshirinizi yapmakta haksız mıyız? O zaman neden çigliklar koparıyor, dayanaklarınıza şikayetlerde bulunuyor ve başkalarından medet umuyorsunuz? Sizler bu durumda kaldıkça, biz teorisiz ve programsız hareket edinizi, stratejik ve taktik anlayıştan yoksunluğunuza, örgütsüzlüğünüzü ve çeşitli oyular çeviren pratik davranışınızı sonuna kadar eleştireceğiz. Halkımızın yararına olumlu sonuçların ve tüm engellemelere rağmen yurtseverlerin birliğinin ancak bu temelde sağlanabileceğine inanıyoruz; ve çatılarımıza bu görevleri başaracağız da. Ama sizler de, bu eleştiriler karşısında olumlu tavır takip, küfür etmemi düşmanlık yapmayı bir tarafa bırakmalısınız. Eğer anlayışınıza ve güveninize güveniyorsanız aynı biçimde bizi eleştirin, İdeolojik eleştiriler şiddette dönüşmesin ve düşmana hizmet edecek durumlar ortaya çıkmasın. Eğer siyasal program etrafında birleşmeyeceksiz, çeşitli düzeylerde güçbirlikleri yaparız. Olumlu yaklaşım için girmeniz, ideolojik-politik çizgide bağımsız olunmak kaydıyla, ulusal kurtuluşça sağlam birliklerin oluşması sonucunu doğuracaktır. Ve PKK Hareketi, böyle bir anlayışın gereği olarak, Kürdistan'daki tüm yurtsever sınıf ve tabakaların birleşmelerine zemin olabilecek bir program önerip, doğru bir başlangıç yapmıştır.

Sonuç olarak, ittifak ve birliklerin sistemli bir program temelinde geliştirilmesi ve cephe meselesinin bu temelde kadrolara ve halka götürülmesi gerektirdiğini ısrarla belirtiyoruz. Başka bir biçimle ve geçmişteki "UDG" yöntemiyle hiçbir yere varılamayacağını açıkça söylüyoruz. Yeniden eski durumlara düşülmemesini ve yurtseverlik sorumluluğu taşıyan güçlerin biribirlerine olumlu yaklaşmalarını salık veriyoruz. Ve tüm devrimci-yurtsever güçleri biraraya getirebilecek, onları halkla birleştirebilecek tek doğru yöntem budur. bundan başka bir yol da düşünülemez.

Filistin Direniş Hareketi yokedilemez

Başтарafı S : 20'de

den ihtiyanlara varınca kadar tüm Filistin halkını böyle bir savaşa hazırlasak dahi Filistin'e kurtuluş usku asla açılmayacaktır. Aynı şekilde eğer Arap ülkeleri bölgelerdeki ilerici ve barıştan yana olan tüm güçlerle sıkı bir dayanışmaya girmez ve sosyalist sistemin desteğini sağlayamazlarsa, yani bu kavgada yalnız başına kahrlarsa yine kurtuluş uskunun açılabilceğini söylenemez.

SERXWEBÜN- Genelde bölge gericiliği, özellikle Arap gericiliğinin bölge ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerine karşı geliştirebilecekleri muhtemel politikalar, mihverini Filistin Direniş Hareketinin teşkil ettiği, Arap-İsrail çelişkisinin çözümünde ABD emperyalistlerinin Arap gericiliğine yüklemek istediği yeni rol, buna bağlı olarak Camp-Dawid ve Prens Fahd Plânları hakkında görüşleriniz nelerdir?

Ö. QUATISH- İsrail'in Sina topraklarının 1/3'ünden çekilmesi ve siyonist güçlerin Amerika'nın yeni işgalci güçleriyle yer değiştirmesinden sonra, karşı karşıya kalacağımız en büyük tehlike emperyalizmin siyasi manevralarıdır. Sina'dan tam bir geri çekilmeyin gerçekleşti ve Mısır'ın bir parçası olan bu toprakların kurtuluşu inancında değiliz. Tersine gerçekleştirilen şey müttəfikler arasında yalnızca bir güç değişim-tokuşudur. Yani Sina'daki siyonist kemeri geçmişteki iki aşamaya göre daha farklı bir şekilde, daha ağır ve derin bir iz bırakarak Amerikan kemeriyle yer değiştirmiştir. Birinci aşamada siyonizmin direkt işgali vardıysa şimdi emperyalizm aracılığı ile dolaylı bir işgali vardır. Bu durum eskisinden daha çok kötü ve tehlikelidir. Eski işgal gayri-meşru, haksız ve uluslararası alanda reddedildiği halde, şimdiki durumda en azından Mısır tarafının onaylanmış ve üzerinde anlaşılmış meşru bir işgaldir. Oysa siyonizm Sina konusunda bu kadarına inanamamaktaydı. Bundan sonradır ki emperyalizm, Camp-Dawid anlaşmasının ilk aşamasının gerçekleştiğini, Mısır-İsrail çelişkisinin sona erdiğini söylemektedir.

Anlaşmanın ikinci aşaması ise işgal altındaki mücadeleci güçler tarafından boşça çıkarıldı. Hatırlanacağı üzere Camp-Dawid'in bu aşaması özerlik plânını içermekteydi. Şimdide kadar büyük bir mesafe katetmeleri gereklidir. Fakat rüzgar, her zaman emperyalistlerin istediği yöne esmemektedir. Bu, bölgenin kaderinin her zaman için emperyalizm tarafından belirlenemeyeceğinin en iyi örneğidir.

Ama emperyalizm bu sırada duracak mı? Biz emperyalizmin kendi iradesini kabul etmemek için bölgelerdeki askeri ve siyasi saldırılardan sürdürücü düşüncemizdeyiz. Bu saldırının Camp-Dawid'in çıkmaza girmesi ve Sedat'ın öldürülmesinden önce açıklanan kötü sesli Fahd Plâni perdesinin gölgelerinde sürecek. Başında Suudi Arabistan'ın bulunduğu Arap gericiliği, Fas toplantılarında darbe yiyen ama ölmeyen plânını yeniden yinelemektedir. Eğer emperyalizm bölgeleri birleştirmek ise, Suudi plâni da bu zincirin ilk halkasıdır. Açıkça anlaşılacağı gibi bu çaba sadece Suudi Arabistan, Somali, Sudan, Ummman ve Ürdün gericilerini birleştirerek kalmamakta, aynı zamanda Camp-Dawid'te israr eden gericilerin Mısır yönetimini Arap aleme dönmesi için de aralanmış bir kapı olmaktadır. Aslında Fahd, gerçekle Amerika tarafından hazırlanmış bu plânın tecrümanından başka bir şey değildir. Emperyalizm doğrudan Camp-Dawid vasıtıyla gericileri birleştirmenin zor olacağını bilmektedir. Eğer gericiler bizzat kendileri parçalanmışlarsa, kendi aralarında böyle bir birliği sağlayabilmeleri oldukça güçtür. Bu nedenle Fahd Plâni'nin hedefi gericileri birleştirmek ve Camp-Dawid'le darbe yiyen Arap resmi güçlerini "Arap resmi güçlerinin dayanışması" adı altında yeniden güçlendirmektedir. Bilindiği gibi, Camp-Dawid, Arap resmi güçlerini açısından en iyi anlaşma olayıdır. Arap Karşı Koyma ve Direniş Cephesi (SUMUD) ve ardından gerçekleşen Arap Zirvesi buna örnektir.

Bu plânın şimdiki görevi Karşı Koyma ve Direniş Cephesi'nin hareket noktalarını elinde bulundurarak, bağımsız hareket etmesini engellemektir. Bundan dolayı bizler, gelecekte emperyalizmin bölgemizde südüreceği araklı saldırılarda, karşı karşıya kalacağımız tehlikekenin en büyüğünün gericilerin flamasını

yükseltlen Fahd Plâni olduğunu söyleyoruz. Elbetteki, bütün bunlar Arap bölgesinde yeni bir aynşmanın göstergesi olacaktır. Camp-Dawid'te israr eden Mısır bile Fahd Plâni'ndan yana dır. Suriye ve Libya gibi teslimiyet ve ihanete karşı koyan yönetimi kendilerinden ayrıdlıkları da objektif bir gerçektir. Tüm ilerici güçler "toplù barış", "Arap ulusunun birliği" ifadelerinin gölgesi altında yapılan bu plânın tekniklerine karşı uyanık olmaya çağrıyoruz.

SERXWEBÜN- Arap ulusal hareketi ve özellikle Filistin Devriminin Ortadoğu hareketleri içindeki yeri ve rolü nedir? Arap ulusal hareketinin günümüzde içinde bulunduğu durum, karşılaşığı sorunlar, Red Cephesinin Arap ulusal hareketindeki yeri, Arap ulusal hareketi ile Filistin Devriminin birbirleri üzerinde oynadıkları rol konusunda ne düşünüyorsunuz?

Ö. QUATISH- Şimdiki durumda sözkonusu plâna karşı çıkan güçler iki kesimden oluşmaktadır. Birinci kesim, Arap ulusal kurtuluş hareketi, ikinci kesim ise rolü ve etkinliği ile Karşı Koyma ve Direniş Cephesi'dir. Şimdilik üzerinde tartıştığımız sorun saldırıyla karşı koymayan kısa sürede sona erip, ermeyeceği meselesidir. Ayrıca düşmana nasıl karşı konulacağı ve bunun biçimlerinin neler olacağı konusunda da bazı görüş ayrılıkları mevcut. Bize ilk yönelme stratejik bir nitelik taşımaktadır. Bunu kavrayıp gerçekleştirmeden Ortadoğu'da hepimizin arzuladığı yere ulaşmak mümkün değildir.

Kuğusuz, düşmanın hergün içslerimize karışmasından uzak, tüm uluslararası mutlu bir hayat yaşayabilmemiz için yerine getirmemiz gereken stratejik görevlerimiz vardır.

Bu görevlerden ilki, her Arap ülkesinde birleşik bir ulusal cephe yaratmayı, ikincisi de, yine bu cephelere önderlik edebilecek birleşik bir komünist partisi kurmayı başarmaktır.

Filistin Komünist Partisi 1919 yılında kuruldu. Dünyada da ilk kurulan komünist partilerinden biridir. Kuruluşlarının üzerinde 50-60 yıl geçen komünist partilerine raslamaktayız. Buna rağmen, resmi komünist partileri, bölgesindeki ulusal-demokratik kurtuluş savaşının öncü konumunu halâ alamamaktadır. Sadece Filistin'de birçok marksist güç göründüyor. Eğer objektif koşullar, komünist partilerinin yanında M-L grupların doğmasını zorluyorsa biz de şunu söyleyoruz: bu durumun sürekliliğine dair tarihsel ve mücadeleSEL bir kanıt yoktur. Çünkü bu güçler ya çakışır veya çakışmazlar. Yani ya II. Enternasyonal'ın sosyalist partilerine tabi olan reformist çizgide işçi sınıfını temsil etmeyen partiler olurlar, ya da sonuçta işçi sınıfının kurmay heyetini oluşturmak üzere tek yonde birleşirler.

O halde birleşik bir komünist partisi ve birleşik bir ulusal cephe birleşmeleri için, Filistin ve Arap komünistlerinden istedigimiz nedir?

Öncelikle İsrail'e karşı gerçekten doğru bir tavır alma sorunu var. Bölgede adil ve kalıcı bir barışın sağlanmasıdan yana olan tüm güçler için, dünyada düşmanlığın, gerginliğin, şiddetin odağı olan siyonist devletin kökünü kurutmaktan başka bir araç yoktur. Fahd Plâni'nin ilk aşamasının hedefi gerçekleşse bile, siyonist devletin Filistin toprakları üzerindeki varlığı sürdürke bölgede barış sağlanamaz.

Üzerinde tartıştığımız bir diğer konu da komünist parti ve güçlerin yönetimi teslim almaya ciddi olarak eğilmeleri gerektiği konusudur. Bu konuda korku, panik ve yönelikmemek olmamalı. Bizler, geçmişte uyanıp gerçekten akıcı yolda yürüyen, ama bugün çıraklılarının yolunun düşman güçlerle ittifaka olduğuna inanan ulusal burjuvazının ihtiyarlığına ve başsağlığı düşüğünü söyleyoruz. Örneğin Mısır 1952 Temmuz devrimiyle uyandı. Britanya, Fransa ve İsrail'e karşı savaştı. Yine Arap gericileriyle savaştı. Sosyalist sistemle ilişkilerini geliştirmeye başladı. Ama aynı Mısır bugün ABD'nin kucağındadır. Irak burjuvazisi, Sedat'ın Kudüs'ü ziyaret etti. Karşı Koyma ve Direniş Cephesi SUMUD'tan daha ileri giderek, ondan daha sert bir tavır takındı. Ama şimdiki durumda Irak yönetimi Mısır'la ve kısa bir süre önce de Suudi ile ittifaka girerek, Irak halkı adına bu güçlere tavizler vermektedir.

Irak'ın iç siyasetini ele alırsak; baştan sona, yoketme, terör, Kürt ulusu üzerine baskı,

köylülerin göçetirme siyaseti olduğunu görüyoruz. Irak yönetimi özgürlükleri yokderek terörle herşeyi baaslaşturmaya çalışmaktadır. Burada, Irak'ın kendi gücünü nasıl çarçur ettiğinden, okunucu Suriye'ye nasıl yönelttiğinden, Arap gericileri ve Ürdün'le nasıl ittifaka girdiğinden, uluslararasılık, yurtseverlik adı altında, şovenist şiarlarla Arap ulusunun gücünü nasıl tehdit ettiğinden ise bahsetmek istemiyoruz.

Irak burjuvazisi hızla kendi sonuna doğru ilerlemektedir. Yurtsever-demokratik mücadelede bu burjuvazının önderlik edebileceği doğrultusundaki bir iddia gerici, faşist bir iddiadır.

Filistin Halkı yılmayacaktır

lüp atılması mümkün olamayacaktır.

Yalnız eklemek istedigim bir nokta daha var. Bu bizleri sevindiren bir olgu. Bugün Sudan'da yükselen ve olgunlaşan Arap Ulusal Kurtuluş Hareketi, gericilerin yönetimi tehdit etmektedir. Hemen yarın olmasa bile bu yönetimin yıkılması çok yakındır. Sudan'da artan ekonomik bunalım, yönetim değişikliği için objektif şartları olgunlaşmıştır. Büyük acılar ve idam sehpalarıyla geçirdikleri uzun mücadele tarihleriyle işçilere, köylülere ve öğrencilere, kendilerini pratik önder olarak ispatlayan Sudanlı komünist yoldaşlara bu konuda güvenimiz tamdır.

Suudi Arabistan ise, fesatlı, terörün, ortaçağ baskularının ve koyu sansürün hüküm sürdüğü bir indir. Mekke'de Harem-i Şerif te olanlar aslında halkın çektiği zulmün oranını, izah eden zalimliğin bir biçimiymi. Peki Suudi'nin doğu bölgesinde neler oldu? Kuzey Yemen'deki Ulusal Cephelin, ABD'nin, Suudi'nin, Kuveyt'in ve diğerlerinin yardımına rağmen Kuzey Yemen yönetimini ateş-kese zorlaması basit bir olay mıydı?

Ya Lübnan'da neler oluyor? Lübnan, Camp-Dawid'cilere, gericiler Araplara ve onların plânlarına karşı Lübnan ve Araplar düzeyinde ilk savunma hattını oluşturuyor. Bu basit bir olay mıdır?

Fas'ta işgal altındaki topraklarda neler oldu? Şimdi Irak'ta neler oluyor? Camp-Dawid'in ilk yeri olmasına rağmen, Mısır'da hile kitlesel ve devrimci atıflımlar olmaktadır. Bunu gözardı edemeyiz.

Yine Türkiye ve Pakistan gibi faşist ve terörist diktatörlüklerle yönetilen ülkelerde de durumlar sakin değildir. Bölgeye her geliş ve gidişinde Ankara'ya uğramadan duramayan Haig'in kendisine durak edindiği bu ülkelerdeki faşist yönetimin yıkılması uğrunda mücadeleler verilmektedir. ABD'nin yeniden şısrıdigü bu güçler, gerçekten zorlu sorunlarla karşı karşıyadır. Bizler, kısa bir süre sonra bu yönetimlerin yıkılacağını söyleyemek bile, Türkiye ve Türkiye-Kürdistanı'nda yürütülen mücadeleler onu felce uğratacaktır. Bunun için, her gün baskısını artırarak, emperyalizmin bölge üzerindeki plânlarını uygulayabilemek için aralıksız faaliyet yürüten bu yönetim (cunta) kendi eliyle kendisini vurmaktadır.

SERXWEBÜN- Bugün gerek ulastığın askeri serİYE ve gerekse dünya ve bölgedeki sivası durum gözönünde getirildiğinde, Filistin Devriminin diplomatik bir çözüm aşamasında olduğunu söyleyebilir misiniz?

Buna bağlı olarak, Filistin Devrimi için öte sürülen özerklik talep ve planlarını nasıl değerlendirdiğiniz? Hareketinizin anlayışına göre, çağımızda ulusal kurtuluş devrimlerinin, özel olarak da Filistin Devriminin stratejisi ne olmalıdır?

Ö. QUATISH- Eğer, haklar silah zoruyla alınamıyorsa, diplomasi yoluyla hiç alınamayacaktır. Bizler diplomatik faaliyetleri gözden uzak tutmuyoruz. Ama sorun, bu faaliyetleri hangi yönde ve nasıl yürütüceğimiz, bu yönemde doğru olup olmadığı, devrimimize hizmet edip etmediği, engelleyip, engellemediği sorunudur. Düşman bugün gözünü Filistin Devriminin ayagına değil, başına dikmiştir. Onunla değil anlaşmaya varmak, bir oturum yapmayı daha düşünmemektedir. Fakat, düşmanın hize ait görüşünü değiştirmeye mecbur bırakılacağı gün de gelecektir. O gün, devrimimizin gelişip daha da güçlendiği zaman olacaktır. Bunun için, devrimimizin, gücünü ve dayanışmasını sağlamıştır, günbegün geliştirmemiz, korumamız ve tasfiye edilmesini önememiz gerekmektedir. Düşman güçler otonomiyi ve sivil idareyi kuramayacakları gibi, bizim davamıza herhangi bir çözüm yolu da getiremeyeceklerdir. Çünkü halkımız, 1965'lerdeki gibi güçlü bir direnme ruhuyla savaşacak ve yenilmeyecektir.

Bunun içindir ki bizi Lübnan'dan atsalar bile -ki burda mümkün olmayacaktır- Filistin Devriminin ölmeyeceğine dair sonsuz inancımız var. Otonominin kendisi uluslararası haklarını vermez, tersine uluslararası öldürür. Otonomi ismini kendilerine eldiven yapanlar, siyonist işgalin üstünü örtmekte ve gizlemektedirler.

FHCK' olarak stratejimiz, tüm ülke topraklarını kurtarıp, bu topraklar üzerinde Filistin Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni kurmaktır. Kim ki Filistinlileri Lübnan topraklarında oturmaya mecbur ediyorsa, Filistin Devriminin sonmesine hizmet ediyor demektir. Bugün belki güçsüzlüğümüzden ötürü başka topraklarda yaşamaya mecburuz. Fakat yarın güçlendiğimizde, hiçbir güç, bizi değil Lübnan, ne Uganda, ne de hoş Arabistan sahralarında bu biçimde yaşamaya zorlayamaz. Siyonistler topraklarımız üzerinde egemenliğini sürdürdüükçe «bir elimize Ay'ı, diğer elimize Güneş'i» verseler dahi, biz Filistin'den başka bir şey istemeyeceğiz.

SERXWEBÜN- Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin önderlerinden biri olarak, FHCK'ının mücadelesi ve Filistin Devrimine bakış açısından hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Ayrıca Filistin Devriminde öncü örgüt olarak bir proletarya partisinin olmaması sizce bir eksiklik değil midir? Bu durum mücadelede hangi sorunlara ve sonuçlara yol açmaktadır. Bu bireksilik giderilmesi yolu nedir?

Ö. QUATISH- Düğümlü sorulardan biri olan bu sorunuza sık sık karşılaşmaktayız. Bizler, IV. Ulusal Kongrede -ki geçen Nisan ayında yapılmıştı- halkın özlemi olan Filistin komünistlerinin birliği konusunda önemli bir görevle karşı karşıya kaldık. Kongrede ağırlıklı olarak duruma gerçek ve cesur çözümler getirmeye çalıştık. ÖrgütSEL yapımıza sağlamlaştırarak, bu temelde mücadeleyi yükseltebilmek çabalarını hızlandırdık. Tüzüğümüzde ve programımızda birtakım yeni değişiklikler yaptık. Bu değişiklikler ufkumuzu açtı, ve bizi daha güçlü kıydı. Filistin sahasında başka devrimci-demokratik grupların varlığını idrak etmeye götürdü.

Eğer solun içinde çalışmaz ve birliği yaratamazsa FKÖ'nün içinde solun etkinliğinden bahsedebilir miydi? Gerçekten bu konuya teorik olarak ortaya koymak başka, pratikte hayatı geçirmek başka birşeydir. Bu mesele, pratik sahada yoğun çaba, günlük faaliyetlerde ayrıntılı ve aralıksız çalışmayı gerektirmektedir. Biz ise buna hazırız ve IV. Kongremizde merkezi olarak dile getirdik. Filistin'in tüm yurtsever ve sol güçlerinin birliğini öneriyoruz. Tarafların da bu önerisi büyük bir önemle eğilmeleri zorunludur.

FHCK'si açısından durum açıkta. FHCK'si 1967 Haziran yenilgisine kadar, diğer ulusal burjuva hareketlerinde olduğu gibi, Arap milliyetçi çizgisinde mücadele vermektedir. Yenigiden sonra, Arap sahasında ilk devrimci döñüşüler de ortaya çıktı. FHCK'si olarak biz, ideolojik ve siyasi açıdan milliyetçi örgüt çizgi-

sinden, proletarya örgütü olsa çizgisine geçti. Ama daha sonraki dönemde birçok bölünme olayları, önlümüze büyük engeller çıkardı. Bu bölünmelerde dış etkileşimlerden sözzetmek istemiyoruz. Fakat objektif gerekçeleri, yeni bir parti kurma işinin FHCK'ı dönüştürmekten daha kolay olduğu biçimindeydi. Bu konu daha birkaç yıl öncesine kadar da teorik olarak tartışılmaktaydı. Ama şimdi, FHCK'ının, bir daha o ulusal ve küçük-burjuva ve radikal bir örgüt tipine dönmeyeceği açıkça çıkmıştır. Artık bugün, Filistin sahnesinde FHCK'ının ideolojik ve ortaşel hüvviyeti hakkında kafalarda herhangi bir soru işaretü bulunmamaktadır. Ama, bu konuda halâ hâzır zaaf ve eksikliklerimiz vardır. Aynı şekilde, cephede siyasi inşa olayını tümyle pratige aktarmada, merkez ve kadrolar olırank hepimizin eercelestirmesi gereken büyük zayıflıklar beklemektedir. Bu dönüşümü sağladığımızdan ötürü kıvançlıyız.

SERXWEBÜN- Bizim açımızdan bugün cephe sorunu pratik ve güncel bir önem arzettmektedir. Bu konudaki tecrübelerinizi, mücadeleci güçlerimize aktarmak hâkimdir ve bu soruya ilişkin cevabınız özelliğin önemlidir.

FHCK'nın yaratılması ve FKÖ'nün oluşturulmasında hareketiniz hangi sorunlarla karşılaştı? Yani ulusal kurtuluş güçlerinin birligini nasıl sağladınız?

Ö. QUATISH- Bildiğiniz gibi, Filistin halkı ulusal kurtuluş savaşını veriyor. Bu savaşta çeşitli sınıfal güçlerin ulusal kurtuluşun sağlanması için çatışmalar vardır. Filistin'i yurt edinme ve işgal hareketinden yalnızca işçi sınıfı zarar görmedi. Filistin orta ve küçük-burjuvazı de bu işgal hareketinden etkilendi. 1920'lerin sonları ile 1930'ların başlarında Filistin'de yağ, sabun vs. alanında gelişen milli zanaatlar vardı. İşgalci, yurt edinme göçleri baslayınca çeşitli alanlarda sanayi tesisleri inşa edildi. Bu durum ulusal, orta ve küçük burjuvazının elindeki Filistin küçük işyerlerinin iflasına ve yokmasına neden oldu. Ekonomik alanda siyonist hareketin tahrif ettiği Filistin işçileri ve yoksul köylüler ile sınırlı kaldı. Aynı şekilde büyük feodaller de ellerindeki toprakları kaybettiler. Önde gelen feodaller siyonist hareketin «Yahudi Ulusal Sendikaları» ile anlaşmalara gerek, onlara toprak satılar. Bunun ardından siyonist hareket İngilizlerin desteğiyle yoksul köylüler ve tarım işçilerini topraktan kovdu.

Pratikte sadece Filistinli işçiler zorluklarla karşılaşmadı. Küçük-burjuvazı ve ulusal-burjuvazı de kendisini «siyonist iş» ve «siyonist sermaye» tarafından ön çıkarılan zorlukların içinde bulundu. Bunun içindir ki 1936 Devriminde tüm bu katmanlar vardı. Hatta hareket ulusal-burjuva şahsiyetlerin önderliğindeydi. Bu harekete köylüler, tarım işçileri, işçiler ve özellikle Filistinli Arap İşçileri Cemiyeti de katıldı. Emperyalizme dayanan işgalci, sömürgeci ve yıkıcı, bölgede düşmanlık güveni siyonist hareket kendi varlığını tüm Filistinli halk kesimlerine büyük zararlar verecek şekilde büçümlendirdi. Buradan çoğu sınıf ve katmanların geçmişte neden bu komploya karşı çıktıığını ve ulusal-burjuva kesimlerin halâ şimdiki devrim hareketine neden katıldığını anlayabiliz. Bazı Filistinli büyükler (burjuvalar) halâ devrimle ilişkilerini koparmamışlardır. Tabii tüm bu sınıf ve tabakaların aynı düzeyde devrimci olamayacaklarını, zor, kau ve uzun mücadele koşullarına aynı düzeyde dayanıklılık gösteremeyeceklerini biliyoruz. Bu sıfatlara sadece işçi sınıfı sahip olmasına rağmen, tek başına ulusal kurtuluş mücadelesini sürdürmesi mümkün değildir. Zaten bu tür bir anlayış yanlıştır. Ama işçi sınıfı çeşitli ideolojilerle sahip toplumun tüm sınıfı ve tabakalarını bir partide örgütleyebilir mi?

Elbette hayır. Örneğin FHCK'si tüm sınıfların partisi olamaz. Her sınıfın kendi çıkarlarını dile getiren ideoloji ve partisi vardır. Aynı aynı ideolojilere sahip olan çeşitli sınıfı ve tabakaların bir sepete koymak mümkün değildir.

Şimdide kadar karşılaşlığımız en büyük sorun tasfiye sorundur. Ekim savaşından bu yana çalışmalarımızı engelleyen en belirgin ve en tehlikeli sorun buydu. Bizler çoğu durumlara müsamaha gösterebiliriz, ama bazı kırmızı noktalar var ki bunlara, aynı tarzda müsamaha göstergemiz mümkün değil. Sonuç, İsrail'i itirafa, onuna barışma ve görüşmeye kadar varırsa, Filistin için siyasi temelde hersey kaybolur.

Camp-Dawid komplosunda olduğu gibi, bugün de İsrail'in itrafını açığa talep eden

Fahd Planına karşı koymuyoruz. Tehlike sadece Fahd'da değil, ne Fahd, ne de Amerika bizi korkutuyor. Bizi korkutan yolun ortasında durmuş ve gelecekte bu yamalı yolda yürümeye hazır Filistin ulusal-burjuvazisidir. Yarın Filistin Devriminde şüpheli planların peşine düşen bir sapma ortaya çıkarsa, bu durum FKÖ'yu ve halkın birliğini tehdit edecektir. Askeri alanda hangi çatışma olursa olsun kesinlikle bizi ölüremez. Tecrübelerimizden bunu öğrendik. Ama ulusal-burjuvazının bu siyasi çözümlere hazır olması, bizi zayıflatabilecek veya parçalayabilecektir. Bundan ötürü silahlı mücadele hendeklerini terk ettip, öne çıkışlıklarını diploması ve görüşmeler yoluyla siyasi olarak bitirme tuzakları kuruyorlar. Buna karşı mücadele etmekteyiz. Filistin resmi önderliği devrimci güçlerin eline geçinceye kadar bu mücadelede devam edeceğiz. Eğer gerçekten devimin süresini ve zaferle ulaşmasını, eğer dayatılan siyasi çözümlerin boş çıkmaması istiyorsak tüm devrimci güçlerin FKÖ içindeki konumlarını güçlendirmeleri, bunun için mücadele etmeleri gereklidir. Sorun konumumuzu güçlendirerek önderlik edelim şeklinde kişisel bir sorun değildir. Gelecek aşamada halkın mücadelenin stratejik dayanaklar temin etmemiz gereken zorlulu bir görevdir.

SERXWEBÜN- Faşist Türk yönetiminin Ortadoğu'daki rolü, Türkiye Devrimi ve özellikle Türkiye Kürtistan'ıda gelişmekte olan bağımsızlık mücadeleinin bölge devrimleri ve anti-emperyalist hareketler açısından öne mi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ö. QUATISH- Türkiye, emperyalizm açısından, bölgede önemli bir yer işgal etmektedir. Bugüne kadar, tarihi olarak bölgede meydana gelen birçok olaya el uzatan Türkiye, bugün de ABD ve Avrupa'nın askeri ve casusluğunu bir yuvası durumundadır. Devrimci-yurtsever hareketleri ortadan kaldırma görevini önüne koyan Türk devleti, şimdi bu faşist diktatörlerin vasıtasi ile daha geniş yetkemeyleme başlamıştır. Gelişmeler, bu faşist diktatörlerin içteki durumunu düzelttilikten sonra, emperyalizmin bölgeye ilişkin gerici planlarını uygulamada daha faal rol oynayacağını göstermektedir. Yani Türkiye, Suriye halkın kırma görevini üstlenebilecek, yeni baskı araçlarının yaygınlaştırılmasında Pakistan gibi bir rol oynayabilecektir.

Kuşkusuz, böyle bir yönetimin değişiklikle uğratılması, halkın ve bölge halkın mücadelenin olumlu yönde etkileyecektir. Eğer bu başarılabilirse, emperyalizmin bölgedeki en önemli mevkisi düşecek ve bir bütün olarak bölgenin siyasi haritasında büyük değişiklikler meydana gelecektir.

SERXWEBÜN- Bir bütün olarak Kürdistan sorununun Ortadoğu devrim hareketi ve anti-emperyalist mücadele içindeki konumu hakkında bir değerlendirme yapar misiniz?

Ö. QUATISH- Kurtler bölgede uygarlık tarihinin ayrılmaz bir parçasıdır. Bugün Kurt ulusunun karşılaşduğu en büyük tehlke de, bizzat gidi haritadan silinmekle karşı karşıya olmasıdır. Kurt ulusu Türkiye, İran, Irak gibi devletlerin egemenliği altındadır. Kürdistanlı devrimcilerin, ülkemizin her parçasında, uluslararası kurtuluş için mücadele ettiklerini biliyoruz. Ve haklı mücadelelerini sonuna kadar destekliyoruz.

Ayrıca Kurt halkı köşede kalmış bir halk değil, uzun mücadele tarihi boyunca uygarlığa damgasını vurmuş olan bir halktır. Halkımız, Kurt halkın bu durumundan gurur duymaktadır.

Bugün Kurt halkın bulunduğu her üç ülkede de korkunc bir baskı ve zulüm yaşanmaktadır. Türkiye'de idamların, toplu tutuklamaların olduğu, yüzbinlerce insanın cezaevlerine doldurulduğu bilinmektedir. İran'da halâ ortaçağ cezaları yürürlüğtedir. Şah döneminin sahte hukuk hile şimdilerde ortadan kaldırılmıştır. Yine Irak'ta Kürdistan bölgесine yoğun saldırılar yapılmaktadır. Irak faşist diktatörlüğü eğer bugün baskılardan dozajını azaltmış ise, bunun nedeni İran'a açmış olduğu düşmanca savaştır. Irak hükümetinin 1975 yılında İran Şah'ı ile Cezayir'de yaptığı anlaşmanın asıl hedefinin Kurt hareketine darbe vurma olduğunu bilinmektedir. Irak hükümeti bugün de aynı şekilde Kurt hareketine darbe vurma yoluyla savaş sorununu çözümeye çalışmaktadır. Aynı şey İran için de geçerlidir. Yani her iki taraf da "benimle hareket et" diyerek Kurt hareketini bitirmek istemektedir. Gerek Ankara, gerek

Bağdat, gerekse Tahran, kendi iç sorunları daha fazla baskı, terör ve tutuklama temelinde çözmeye çalışmaktadır.

Ve bizler bu halkın, bu ulusun çektiği acı ve verdiği kayıplar yetti artık diyoruz. Bizleri birbirimize bağlayan bağlar ise, halklarımıza mirası kaldığı ortak acılarıdır. Bu nedenle imkânlarımız elverdiği oranda bu dayanışmanın gerekliliğini dile getirdik ve getireceğiz.

Ama ne yazık ki öne mi gerken büyük olan böyle bir mücadele Filistin halkı ve bölge halkları tarafından yeterince bilişmemektedir. Bunun en büyük nedeni Kürt halkın bir değil, birkaç düşmanla birden mücadeleye tutuşmasıdır. Bundan ötürü Kürt arkadaşlarımızın karşılaştıkları ve karşılaşacakları zorluklar çok büyükler. Ama Kürdistanlı devrimci hareketlerin ve Kürt ulusunun bu zorlukları aşacağına inanıyoruz.

SERXWEBÜN- Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci demokratik hareketler ve PKK hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

ÖMER QUATISH- PKK ile ilişkilerimi güçlü mücadele bağlarına borçluyuz. Mücadelemiz boyunca bir çok ülkedeki demokratik ilerici ve komünist güçlerle kurdugumuz ilişkilerden daha belirgin ilişkileri Kürt arkadaşlarla geliştirmiş bulunmaktayız. Bu bizleri gururlandırmaktadır. PKK ile ilişkilerimiz sadece siyasi temelde değil, günlük pratige de aktarılan güçlü yoldaşlık ilişkileridir. PKK ile partimiz arasındaki bağlar enternasyonalist dayanışma temelinde hergün daha da gelişmekte ve pekişmektedir.

Dünyanın her tarafından Marksist-Leninstler, ilk önce "Bütün dünyanın işçileri ve ezilen halkları birleşiniz" tezini ileri sürmektedirler. Bizler ise en azından Ortadoğu'daki işçiler ve ezilen halklara birleşen diyoruz. PKK'lı yoldaşlarını bu konudaki görevlerini mücadele pratiklerinde hayatı geçirdiklerini görmekteyiz. Bulun, yanısıra günlük pratik, ortak yaşam, etkileşme vs. gibi etmenler PKK ile olan ilişkilerimiz daha fazla iletibetilemenin objektif koşullarını oluşturmaktadır. Kürdistan halkın mücadelenin zafere ulaşmasında bizlere de büyük görevler düşmektedir. Vietnam halkın mücadelenin devrimci güçler "Biz emperyalizme birden fazla mezar kazacağız." demektedirler. Bizler de birden fazla cephe açacağız diyoruz. PKK ile aramızdaki ilişki örnek bir ilişkidir. Çeşitli ülke devrimcileri arasındaki her ilişki, mücadele tecrübesinin akarılması, güç birikimi vb. gibi konularda önemli faydalara sağlamaktadır. Bundan dolayı PKK ile olan ilişkilerimize büyük değer veriyor ve şu şarı kalındırız: bölgemizi tehdit eden ortak düşmana karşı koymak için. Ortadoğu'daki işçiler ve ezilen halklar BİR LESİNİZ.

SERXWEBÜN- Son olarak gazetemi racılııyla ülkemizin devrimci-demokratik kamuoyuna iletmek istedığınız bir mesaj var mıdır?

ÖMER QUATISH- Özellikle bize bu fırsatı tanıyan gazeteniz Serxwebün'un kurtarılmış Kürdistan'ın resmi yayın organı olmasını temeni eder, tüm devrimci-demokratik güçlere, her savasçıya, gazetenizde çalışan tüm yazar ve muhabirlerine mücadeleci selamlarımızı iletiliriz.

Şimdiki durumda sol güçlerin parçalanmışlığının devrime mücadelede zarar verdiği, enerji kaybına, ortaya çıkan imkanların yeterince değerlendirilememesine, yan savaşların ateslenmesine neden olduğu açık bir gerçektir. Bundan dolayı devrimciler bölünmeden değil, birlikten yanadırlar. Her alanda olduğu gibi bu alanda da PKK'nın kendine düşen görevleri yerine getireceği inancındayız.

Bizler biliyoruz ki, Filistin ve Kürdistan halkın için mücadele etmek başka bir yol yoktur. Ortadoğu'nun siyasi haritası bugün mutlak değişecektir. Ama kususuz bu temenni ve dualarla gerçekleşmez. Bunun için daha çok mücadele, daha çok fedakârlık ve daha sıkı ittifak gereklidir.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHCK)'nın bir üyesi olarak, genel sekreterimiz George Habbaş, her savaşçı, her çocuk ve her tutuklu adına, bölgemizde doğaçak yeni güneşe doğru Kürdistan halkı ve demokratik güçleri ile elele olduğumuzu, gazeteniz aracılığıyla bir kez daha duyurmak istiyoruz. Teşekkür ederim.

Jineka Kurd, Nasen Wan Dı Girttingehê Daye Li Ser Qırkırin û Zilma Dibêje

Dan û nisandine jina Kurd bi rewsa daye nisandan duvesinin. Xwendevan, kêmahîyên gotina bi rûxweşi dibi kû bîbîne.

Pîrs: Di derheqê hepsa Diyarbekir de dikari hin tist diyar biki?

Bersiv: Gelek eziyet heye. Gelek lêdan hene. Hîm li gelê me, hîm ji li ser hevalen girti gellek eziyet heye. Dê û bav li derva li diji vê eziyetê li berxwedidin. Xusûsi li ser Mazlum Doğan gelek eziyet heye. Bîzmar ji li piyê wi dane. Li wi û diya wi li cem hev lêdanê li wam kîrîne. Li mîqâbilê diya Mazlum, lêdanê li Mazlum kîrîne.

Pîrs: Demâ girti maliyê xwe dibinîn, tewrê kedxwara bi ci awayi ye? Ditin bi ci awayiye? Wan bi hev û du dîdin diyarkîn?

Bersiv: Ditina girtiya tew tîneye. Roja ditinê de me û dê û bavê girtiya têdixîn rîzê. Dawiyê dibêjîn, "haydê kurê we tîneye" û disa rîzê xîradikin. Li cem du leşkeri girti, "dayê win çewane" dê û bav, em ji "em başın kurê min" dibêjîn hewqas, wekidin nahêlin kû em xeberdin. Yek ji dema dibin ditinê. Li wan dixin. Li maliya ji eziyetê dîkin. Wûsa dîkin, kû mali nîn girtiya nebinin û li kurê xwe negerin. Kurê wan bi dîlê xwe bîkujin. Lî, çiqas zîlm li ser maliya hebeji disa mali li kurê xwe pîrs dîkin.

Bî xusûsi an tiştek derxistîne. Xwuş an ji pireka girtiya dema kû biçin ditinê, cuzdanê wan distinîn û dibêjîn "kû namûsa we hebe ji maliyên xwe re bêjîn bire nîn" disa ji dê û bav dîcen. Lî disa gelê me dije, ditinê xwe kêm nakin. Lî eziyet gellek heye. Ajan û leşkeren xwe yê nebaş datinîn vê derê.

Pîrs: Demâ kû hevalen girti li berxwedidin, jîbo kû vê berxwedanê bîşkinin kîjan metodâ pêktinîn.

Bersiv: Kedxwara!

-Belê.

Bersiv: Ana hevalen me şes meh ketine berxwedanê. Şes meha kedxwara jîbo vê bîşkinin xebat kîrîn. Hetta kû gel ji digirtin. Li berçavên wan eziyetê dîkin. Di zindanê de li ser hevalen jin eziyetê dîkin. Keçik ji mehek ketin berxwedanê. Hevala xeber şandiye gotine "ev berxwedan ji were besê" jîbo we. Lî hevalen din, şes meh li berxwedan. "Kimlik" ên xwe ji, ji sawci re negotin. Hakim çîma go. Mazlum Doğan ji hakim re got kû; "hakim, tê ana leşkerê xwe bîbi û nan bîdi wan.. Lî, tî rewşa me pîrs naki, şes mehe em birçi bê avin. Üti naxwazi bî bîhizi kû em di ci rewşî dane." Hakim ci bersiv da wi. "Lawo, ez têkili pê nakîm." Dawi Mazlum Doğan got kû "tu 'kimlik' ê me pîrs dîki. Tu nîzani kû çılû-pênc heval dîbin serûmê dane" "çîma ew hevalê we ne hîvîn" pîrs dîki. Pîrs dîki kû "kimlik" ê wa kaye?" "Emê çewa 'kimlik'a nişanê we bîdin" dawiyê çû. Di eziyetê da ew 45 hevalê me anin. Wan ji "kimlik" ên xwe ne dan. Bi serûm, zincir û dîbin eziyetê da wan anin. Lî ew çîbikin ji berxwedana hevala nayê şîkandin. Ü heval dev ji berxwedanê bernadin.

Pîrs: Jîbo kû hevala bîkin kû dev ji berxwedanê berbirin. Ci eziyet û lêdana li maliyan dîkin?

Bersiv: Mesele; maliyên girtiya dîçin ditinê. "Kaye kurê min" dibêjîn. Ew ji "kurê we tîneye" bersiv didin. Wê hîngê maliyên girtiya li derva berxwedidin. Mesele çewa? "Jî kurê xwe re bêjîn bîra berxwedanê neke." Car ji, li ber wan digerin. "Wen, ji lawê xwe ra bêjîn, bese ev berxwedan, bîra dev jê berdin." Lî gel û heval dev ji berxwedanê bernadin. Şes meh berxwedana wan dom kir. Heval ketibûn renge mînîn ji. Çîlûpênc hevalê me, maliyên Mazlum Doğan, Hayri Durmuş, Şükrû Gülmüş, Mehmet Şener û Ferhat Türk û gîş-

tek maliyên hevala û bavê Mehmet Zengin serîlêdan. Wan girtin û eziyet û lêdanê li wan kîrîn. Disa ji tîstek bidest nextîn. Dawiyê hevala jîberxwe va "kimlik" ên xwe dan.

Pîrs: Eziyet li ser gunda çewane? Bi ci awayi eziyetê dîkin? Kîjan gunda?

Bersiv: Li gunda hê zêdetir di beyaniyê da operasyona dîkin. Pêşî hawidorê gund dîgrin. Dawi leşker dîkevin nava gund. Jin û zîlama, jîhev pardîkin. Ü ji leşker re dibêjîn kû; herin, wîn ci ji jîna dîkin, bîkin. Leşker ji jîna re dibêjîn kû "ana em ci ji we bîkin, em dîkarîn. Lî disa em nîkann bîkin." Ani gelê me ta vê kirtê dîxin bin eziyetê. Kedxwar li ber pireka eziyet û lêdanê li zîlama, li ber zîlama pireka dîkin. Lî jîn disa ji, li berxwedanîn. Nayîn leystika kedxwara. Tu tiştek nakeve destê wan. Ani herdem eziyet heye. Mesele, li gundê Dênkê du heval çûne tuvaletê. Panzer anîne û tuvaletê bi ser wande xera kîrîne. Eziyeteka gîran heye. Bi her çeşni eziyetê dîkin. Hîm li derva hîm li hepsa bi cop ewk li hevala dîkin... Goyê wan ji jîdîkin. Bîzmar dîkutin. Bî her rengi eziyetê dîkin. Mesele hevaleka me ya di hundîr daye. Navê wê A. ew bi xwe nexweşe, nexweşê bê hale. Jê ra gotine "were em te bîbin doktor" lê hevala me ne çûye. Disa hatine, "were em te bîbin doktor" ew ji baweri wan kîrîne. Wê bêhîş kîrîne, û bi her rengi eziyet û pisitîyê lê kîrîne. Got kû "dema şîyar bûm kû ez tazî me, gellek tişt bîmin kîrîne." Bona wê bîdin xeberdan her tişti kîrîne lê hevalê xeber nedaye.

Pîrs: Di derheqê qırkırina hepsa Diyarbekir de tu agahdari bi hin tîsta yi?

Bersiv: Hucra Mazlum Doğan nîv metre dirêj û firehiya wê nebû. Min bîhist kû di wê derê de, şes meh kû Mazlum Doğan hîştîne. Wi bi bavê wi diyar nedîkirin. Roje kê bavê wi diçe ditinê. Leşker ji, ji serlesker bê ferman Mazlum tîne cem bavê wi. Bavê wi mîze dike kû Mazlum nabîne. Bê çav wi hîştîne. Bavê wi dibêjîe "kurêmin ci bûye ji çavê te, çavê te kor kîrîne?" "Bavo tiştek nabe. Em tu car nayîn leystika wan tu car" Yüzbaşî vê dibîhize gellek acîs dîbe û dibêjîe "we bi ci awayi kurê wi bi vê rewşê ani cem wi" Ani bella pisitîya wan dertê derva serlesker bi leşker ve dîxeyide. Mazlum çar meh bi tu kesira nehîstîn kû hev bîbinin. Ta kû Mazlum disa ditin.

Bî voltajeka mezin elektrik dabûnê. Ü wi xistibûn nav avê.

Dî dema dawiyê da kû wi bi bavê wi re berhev dîkin, nahêlin ne Mazlum ne ji bavê wi tiştek bêjîn. Ketibûne milê wi û wi anibûn. Dî ser da ji, li bavê wi xistibûn.

Dema kû bavê wi diçe wi disa bibine Mazlum kuştibûn. Bî her rengi eziyet û lêdanê lê kiribûn û wi ameliyat kiribûn. Jîbona kû ev dernekeve derva, dîbe kû va tişta kiribûn. Laşê wi tenê nişanê bavê wi dabûn. Ü gef lê xwaribûn kû vê ji tu kesira nehîjê. Lî wê derê nehîstîn kes lê mîzeke, ev qedexe bû. Leşker bi cenaze ra ta Gund mezel hatibûn û bi vi awayi bo kû bûyer dîrîne derva benda avakiribûn.

Jî ber vi, yani bela kû kesê kuştî nişanî tu kesi nadîn ku hatîye kuştîn ev ne kufşê. Însanê me pê nîzânîn. Anji, dîkevin suphê. Lî ew bi qati nahêlin kû li kuştîya mîzeken. Ü car bi car ji ew bi xwe wan binerd dîkin.

Mîrovêñ kû têne kuştîn; bîra dost, heval û nasbin ji, mîrov nîzane ki hatîye kuştîn. Bella ku nahêlin em li wan mîzebîkin. Bo ku vê hîvîtyê bi dîzi pêktinîn, bo vê yekê en ku têne kuştîn û eziyeten giran dîbinin mîrov nîzane. Sazûmana kedxwara bi vi awayi ji dîke. Yek ji va ji ji Hilvanê ye. Hevaleki ji vê hîlê ye. Lî ez navê wi nîzânîm. Lî ku pişti kuştîn bi heft roja pê da cenazê wi ku dane dê û bavê wi, yek ji wan ji hevalê Cemal Kîlîc e. Jî xeyni hewqas dem pê da, dema ku laşê wi bîdin dê û bavê wi, ji maliyên Cemal şessed hezar pere ruşvet dîxazin. Pişti ku vê bertîlê sitendin gotin ku emê bi tera wînîn.

Lî Ser Qetilkîrîna Endamê KM ya PKK Mazlum DOĞAN, Cepha El Salvador FPL (FMLN) Berpîrsiyarê SWÊD Mesaja Kû Jî PKK ra Bo Sersaxiyê Şandiye.

Hogîrên Hêja!

Lî Tîrkiyê tekoşina qahremaniya gelê El Salvador ra hat diyarkîn. Ü em hovitiya cuntaya leşkeriya Tîrkiyê dizanîn.

Ferqa gelê El Salvador, Kurd û Tîrkiyê. Em ji kedxwari, zîlm û zorbaziyê ês dîkşinîn. Ev ne tasadufe ku cunta li El Salvador û Tîrkiyê bî destê emperyalizmê, ABD û piştgirti dîbîne. Ew ji bo pêşketina pêşverû û şoreşgeri bîdin sekandîn dîxebatê dane. Jî rejîmên xwinrêj ra çek peydî dîkin. Ü hêzîn leşkeri xurt dîkin.

Ta neha li El Salvadorê 40.000 kes hat kuştîn. 600.000 kes ji derket derê welatê ciran bûne. Koçberê bî hezari ku li Amerîka bû disa şandîn El Salvador û kuştîn. Evana nişana pilana Reagen û aşitîyê ne. 1981 de ev pilanîn bî hisse dane hazirkîn du armanca wi heye; ya yekemin, di dest da tevgera şoreşgeriya çekdari bîdin sekandîn û pelîşandin, ya duyemin ji, bingeha şoreşê û sosyalî ji hev bîfîşînin. Bi armanca xwe serfîraz nebûne. Lî em ji herdemî zêdetir bi qewetin. Gelê me ji politîqa emperyalizm a ABD û qırkırinê

nefret dîke. Ü bi kin û gire. Jî xeyni dest avêtînê pêşîr ku tê rê nemaye ABD vê dîde diyarkîn bi vê ji, binxistîna xwe tîne holê. Jî ber vê yekê ji, piştgirtiya diktatörê faşist ên Latin Amerîki distîne. Di dest avêtînêka pêş de (û piştgirtê wi) evê ev gelê me ra tê mana dana qurbanîn mezîn. Lî, em bawerîne ku zafer ewê ya me be.

Tekoşina xwe ya li diji emperyalizmê de, em agahdarê tekoşina gelê dinê ku bîryarêne me ne. Bi misali; li Tîrkiyê gelê Kurd û Tîrkiyê. Em li Tîrkiyê cunta faşist qırkırinê wi, û li diji hevalen PKK û bîryarêne bidarxistînê wiye li Kurdistanê bi vi tewri hişk protesto dîkin û gelê Kurd ra bi dileki germi mesaja xwe ya piştgirtiyê diyardîkin.

Biji El Salvador û Gelê Kurd!

Bîmre Emperyalizma ABD!

Bîmre Cuntayê El Salvador û Tîrkiyê!

Biji Enternasyonala Proletaryal!

Endamê Cepha FPL (FMLN)
Farabundo Marti

ta ser mezel. Lî disa ji bawerîya bavê wi bi wan nedîhata. Di navê de ku cend roj derbasdîbe û dîçin mezel vedîkîn wê hîngê dibînîn ku; çavê vi hevali ji hîlinâ çavê wi hatîye derxistînê. Bi va tewrîn hov û dij insaneyî li diji kesen me, bîryarêne me û hevalen me, şerî tînebûnê li darxistîne. Bîra û hevalen me dîkûn, nahêlin ku em wan ji bîbinin. Di serda leşkerê xwe dîşinîn û ew li ser me teade û zîlmî dîkin. Lî me dîxin, li ser mezel ji zorbazi dîkin. Nahêlin ku ew meytê xwe bîbinin. Dîşon an naşon em pînîzanîn, bê kefen û paqîjkîrinê dibêjîn "Emê veşenîn" û vedîşerîn ji. Bi hefta ta ku herdem; çar an ji sisê, penç cenaze ji hepsî dertê. Lî ji ber digotinê berê de mi daye nişanîn, ji ber wa sebeba tu kes nîzane ku vana kîne, ci kesin û kurê kîne, em pê nîzânîn. Hîn qismek cenaze didin xwedîyê wa, hîn ji bi dîzi ew vedîşerîn. Tu kes nabîne, û ev ji bo gîşteki girtiya heye: vi tewrê xwe bi zîman ji dîdine diyarkîn û ji hevalen me ra dibêjîn "kuştîna wana bî ci awayi bû, evê ya we ji dînêzik da bî wi awayi be" gardîyan vêya bi devê xwe digot "ezê we têxim bin işkencê, bin jop û lêdanê, ezê we bi kujîm" Lî disa ji di vê rewşê da, li dij va tewra li berxwedîn. Nayîn leystika kedxwara, û bi zamisti li berxwedîn. Heval ji wan re dibêjîn ku "wun dîjmînîn me ne, em dîbin destê we de û ana ji esirê destê we ne, bo vê yekê wun dîkarîn gellek tîşt bîkin, her tîşt ji destê we tê" ew cihêk u xwedîyê vê rewşê ye, ev der ne girtîngehe. Jî vê derê ra mîrov nikare bêjîe ku ev der ne girtîngehe. Bi gotîneki, ev der qampe, û jîbo esirêne me hatîye çekirîn. Jîbo Kurmanca, jîbo tevgerê û dozevanê gelê Kurdistan çêbûye. Yani ewder ne girtîngehe qampa esiraye. Zindaneka torityê ye. Lî vê derê her tîşt heye. Em dibêjîn ku; em ji işkencê polisa ên derva xelasbûne. Lî işkence û eziyeten li ve derê hene ne li gora aqlîn insanîn û ji yê polisa zêdetirin.

Wek ku; goştê hevalen bi xêzdîkin û xwê têdixîn û wi ciyê ku dîqelêşen bi xwê dîdirûn. Bîzmarâ li piyê hevalen me dîxin. Jop û elektrikê li ser wan dîcerbinin. Wek hevaleki me navê wi F... ye, jîbona wi hewzeki çekirîne. Rewşa hewzê ji awhayê; cama bîrîne û hewzê bi camê tûj û birandî tijikirîne. Ü vi hevali 35 rojan di nava wê hewz a bi cam da hîştin ta ku ava wê hewzê gîşteki reng guhart, sorbû... lê di wê rewşê da ji heval tu tiştek diyarnekir ta ku navê xwe ji ji wan re negot. Nehate leystîk û fenê wan û li berxweda.

Ew kesê ku dîgrin, leşker dawiyê davê-

dîne. Jî wan re dibêjîn "çîma wun dîtîrsin, wenin em li cem wene, li pişta wene, em hukûmetin, netîrsin" li ber va gotîna ji disa gelê me li gotînen wa nanêre. Jî seda yek beji ew ji zûbîzû vi tewrî danayne. Jîra dibêjîn "ka bêjîe kijane, nişanî me bîde" dîbin va gefa da ji disa gelê me xwedi li girtîyen xwe dertê û li dij wa na peyive "ez şahidi nadîm. Ez kese-ki ji wa nasnakîm û ez nîzânîm" bi vi tewrî li diji berdevkîn kedxwara derdikevin gelê me xwediye tewrê eriniye. Tewrê gel baše. Lî gora ev zîlm û zorbaziya dijwar ku li ser gelê me heye, û li gora zîlma li ser gel Tîrkiyê ku hê bi dijwartur li Kurdistanê tê ajotin, şiyarbûn û tevgera bawerîye di na-va gel da heye.

Ku destê xwe davêjîn namûsa pirekên girti, dê û bavê girtiya li cem hev têdixîn bin eziyet û işkencê û gefa li wan dîkin hwd. disa gel bi dilsozi xwedi hîhev û girtiya dertê.

Nîvis Berdewam Dike !

JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ, DOZA PKK

**“TEKOŞINA SERXWEBÛN Ú AZADIYA KURDISTAN
JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ BÜYE MALÊ DİROKÊ”**

Dest pêk di hejmara derbasbûyi deye.

Disa li ser bingehê kedkara, organizasyona avabûye li diji wan kû teade û zîlmê bike ew bixwe, xwe tine dike.

Dî ronahiya vê de li ser hin tişta ezê bisekinim. Ez vi ji, bîdme nişandan. Dî dema ifade sitendinâ me, hevalek ji, li cem me hebû. Ülî vê derê dide nişandan kû dan û sitendinê xwe bî partiyê ra tineye. Bi esasi zewaca dîlxwazekimeye. Min hatani wê hîngê wê naznedikir. Bi rasti ji, wê nasnedikir. Lî dema ji ifadê min anin wê hîngê ez dîhepsa “istihkâm”ê da bûm. Wê bîribûn hepsa yeki. Dema kû ez hatim hepsa yekemin min wê dit û ji min ra bi vi awayi got “li wê derê du kaxez bi min dane imzakîrin” min got kû te imza nekîrina wê “tecazi min kîrin, cop xîstîn min, ez ji mecbûr bûm min imza kîr” got. Min ta neha vê ji kesekira negot. Ji kesira neda diyarkîrin. Lî rasti eve.

Yani işkence û eziyet ji berê va bi sistem û politika dewletê serdest tê meşandin. û eve kû wîn dema ifadê distinîn, kû bahsa ifada sawci û hakim dikin ev “ne ifada teye kû dibin eziyet û işkencê da” hatîye sitendin, dîbêji. Yani li polis û karakola eziyet û işkence tê kîrin, bi vê gotina xwe ji, dîdi rastkirin.

Dîlxwazên partiyê hevalbendêne wê, ew ji bîhgehê karker û belengaza dibin. Bi gera çini tevger datinim. Ji ber vê ji hin tewrên wan li diji kesa bê xweşî dibe kû çêbûbe. Tewrên wana bi xeleti dibe kû çêbûbe. Lî ev ne politika partiyê ye. Ne li gohra idioloji ya partiyê ye. Ev kes têncenzakîrin, ji hêla partiyê. Bi hêsanî têncenzakîrin an ji, vê xeleti û gewtiyê wan bi wan dide naskîrin. Min dewletê jibona vi misal nişan da.

Ezê ana li ser hin tişte ji bo rewşa xwe bisekinim.

Hin gotinêni dij min hene. Dîlxwazin bersiva van bidim. Dîlxwazin ji nûve dest pêkim, an ji jina xwe bi çiroki bêjîm.

Bî puan di sala 1974-75'a da di "imtihan" a üniverstîte da min Hacettepe qazançkîribû. Ü min qeyd a xwe lê çêkir. Dî dema berê da ji ez bi meyla çepi bûm. Bi gelek rengi weşinê çep, kovar, rojname û pirtûka min dîxwend. Dîlxwazi ya min Marksizm û Leninizm ra hebû. Dema kû ez hatim dibistanâ mezîn wê hîngê ADYOD (Komala Xwendekarên Şoreşgerê Dibistan a Mezin ên Ankarê) hebû. Neqlek du neqil ADYOD ê, ü çend neqil DGB ê (Yekiti ya Xorten Şoreşger) û çûme TSIP ê. (Partiya Karkerê Sosyalistê Tirkîyê). Lî li van dera min kesa zêde nasnedikir. Min nasnedikir. Dawiyê ADYOD hate girtin. Wê hîngê dîçûrme Komela Hacettepe û hwd. Li van dera di derheqên, dewletê, pîrsgîrêka demokrasi, faşizm, avakîn û bi rîexistina partiyê, û di derheqê pîrsgîrêka tekoşinê da bi kesan di peyivim û me li ser van dijiti gotindikir. È kû weki min li ser van pîrsgîrêka dîsekini û xeberdida yek ji wan Şahin Dönmez bû. Kû ez û Şahin Dönmez di dibistaneki da bûn. Ji hazırlîya dibistanê va em bîhevra bûn. Şahin Dönmez pişti sala 1975'an pêde ica gelek ji li ser netewe û mafen çarenûsi dipeyivi. Ji keyni Şahin Dönmez di wê derê da ev pîrsgîrêk ji hêla hin kesen di ji di hat peyivandin. Bi taybeti ji, ji hêla TKIP (Partiya Karker û Gundiyen Tirkîyê) va. Bi navê "Di Doza TKIP'ê da Pîrsgîrêka Karker û Gundiyâ" kovar û pirtûk derdiketin, û ev hebûn. Ew li diji hin kesa derdiketin kû çîma hay û bayâ wan li ser pîrsgîrêka netewa û mafen çarenûsi tineye. Min wan ji dîxwend. Ji xwe çavbîrçitiya min hebû. Çiqas pirtûk, rojname û nîvis hebûn, an ji derketana dîxwesta kû wan bixwinim. Hin qismekî min xwend. Ji bo hin qismek ji fîrsend nedî. Ev mesela bi awaki diye. Lî min gişteki bi rîz dikir.

Di vê pîrsgîrêk de wê hîngê xweşkeka min a xwendevan hebû li Ankarê. Hîm meaş distend, hîm ji dibistanê berdewam dikir. Jê pere peyda dikir û min dîxwend. Li ser hin pîrsgîrêka dîsekînim.

Li ser van pîrsgîrêka di xebata xwe da;

METİNGERÎYA TIRKE TAŞIST WÊ DI BIRANINA HEVAL MAZLUM DE BIXENIQE.

Ji xwe min li bajaren din xwendevan kîrbi. Dema dîlxwêzê şoreşgeriyebûm derheqê dewletê, demokrasi û pîrsgîrêka netewi da min dîxwend. Gişteki bingehê ilkê Marksizm-Leninizmê bi qewi min dîxwest kû ez têbirîhîjim. Wê hîngê bi Şahin re di derheqê pîrsgîrêka netewi û mafen çarenûsi da me xeberdida. Dî van pîrsgîrêka de ditinê Şahin hê bi hêz û zelal nebûbûn. Bi rasti hê baş nîzanibû. Lî hawirdorê xwe tiştên kû bîhistibû bi wan dipeyiviyâ. Wê hîngê ez têbirîhîjim kû, hin kesen kû di derheqên van pîrsgîrêka de xwedî ditinê û ditineka zelal heye evi ji, dan û sitendinâ wi bi wan re heye, bo vê yekê Şahin va pîrsgîrêka tine holê. Dema me nan dîxwar, çay vedixwar an ji, em rûdînîştin dîxwest kû di derheqê van pîrsgîrêka de ditinê xwe em diyarbîkîn û wi van pîrsgîrêka derdixiste pêş. Dîxwest kû em li ser van pîrsgîrêka xebat bîkîn. Van bi wezînin. Tabii wê hîngê vana bi hêla hin kesen di ji hebû. Li ser pîrsgîrêka netewi pîrtûk û nîvisa min xwend û vejinandina vê pîrsgîrêkê min kîr. Tişte kû min dit wana xwend. Wê hîngê hê "pîrsgîrêka netewi mafê çarenûsi halkîrîna wê" -kû ev ya Lenine-pîrtûkên Stalin û Marks hwd. hê derneketibûn. Li yê din geriyam, pîrskîr, lê min nedî. Ditinê grubê siyasi kovar û nîvisen wan de ditina wan hin bûm. Pîrtûkîn min xist destê xwe wan xwend.

Ta dema 1976'a ica ez ji, di derheqê pîrsgîrêka netewi da xwediyê hin ditina bûm, min pîrtûk xwendibû û ez ji zaneyê hin tişta bûm. Lî weki vê hîngê ditinê min ê zelal hewqas wê hîngê çenebûbûn. Lî wê hîngê ji dem bi dem ditina min û Şahin çêdibû, me hev didit. Ji keyni Şahin hin kesen di ji hebûn. Wana dawiyê di vê rîexistin da cih negirtin. Wan ji, di pîrsgîrêka netewi da ditin diyardikirin. Fîkrê wan ji hebû. Vê fîkrê dianin pêş.

Dî dema çêbûna DDKD (Komala Şoreşgerê Rojhîlata Çandî) ez çûme çêbûna DDKD'ê. DDKD û DDKD'liya hîznamî. Min DDKD û DDKD'liya Burjuvayê netewekar didit. Ji pêşî da li diji wan bûm. Ez çûme wê derê. Axaftinê wan min neeciband. Min xwe di xêza enternasyonalistê yê keseki Marksist-Leninist didit an ji min dîxwesta ez wûsa bîm. Wan ji netewekar didit. Ji ber vê yekê min xwe nîzi wan ne didit û zêde bi wan re dan û sitendinê nekîr. Ji xwe ditineka Marksist-Leninist bi wan re tunebû.

Demek hevaleki di, min bi Haki da naskîrin. Baş nayê biramîn kû ewder SBF bû (Fakulta Zanîstîya Siyasi) an ji baxçê wê bû nayê biramîn. Haki; pîrsgîrêka netewi ji dinavde, di derheqê gelek tişta de ditin diyardikir. Ditina bi gellek rengi ya DDKD'ê ji ani holê, xebata wan, idioloji ya

bûn hepsa Diyarbekirê. Hê dan û sitendinê min bi wan re tinebû ji disa ji, ji Karakoçanê derketim hatim min wan dit. Wek kû tê biramîn, kû ez ne şâşbîm, nîzi 1200 i pere min xerçlik da wan. Gelleki bi nîzki wan dîbûm, min dîxwest bi wan re tevger bîkîm. Dawiyê, em bêjîn kû; min yekî naskîr, an ji hevalek ji xwe ra çêkir, an ji bîcüm ciki jibona vê ditinê min dîxwest kû ez bixebrîtim, serê sala 1977 a di wê demê da ica bi her rewşî jibo xwe fedâ yê vê dozê bîkîm min bîrîyar sitend kû dev ji dibistanê berdim. Rêxistin an ji bi vi rengi wezîfe kîrin nê gotin bû. Lî, ev hevala hê baş baweri bi min ne anibûn, bella kû min ditinê wan baş famnekiribû, tênegihiştibû. Wezîfa ne didan. Ger kû tiştek bîhatana peyîvandin ew bi ideolojîki li serê dîsekînim, min ji gohdariya wan dîkîr. Ji vê xwestîna min ra destûr dan û razi bûn. Min got kû ava ez herim, ez pere-mere naxwazîm. Ji xwe tinebû ji. Dî wê demê da bi metodê rengi me pera peyde dikir. Misalek; mi seri li malîyê xwe dîxist û digot kû; ezê qatlîxek ji xwe ra bîstînim. Bo vê yekê pere ji mire hewcîye. Wan ji car bîcar 1000, 700, 900 û 600 banknot dişandîn. Min ji vi peri dîbir an dîda Haki an ji dîda Cemîl, an ji ji xwe ra pîrtûka min distend. An ji ez maleki an ji hevaleki Diyarbekiri nasdikim, li Ankarê, li İstanbulê dîsekîne, ez vi dîbihizim, û edresa wi distinim û dicime cem wi. Tu çewayi, gumanîya te çiye. Jê ra ditina tevgerê min diyardikir. Bo kû dîlxwaz li dora vê ditinê bîcîvinin. Ger kû min yek kesi ji Batmanê nazkînibe, az li dû wi dicüm bo kû wi bi vê tevgerê bîdme naskîrin, hîskîrin, û bi wi girseyen gel bibinim ez dîxebrîtim. Batman wek di wê demê da ana ji bajareki kû lê karker pîrin. Her rîxistin armanca wê eve kû, li Batmanê bîngîheki ji karkerja ji xwe ra çêbi be. Ev organizasyonen kû bi navê rîberiya karkera derdikevin giştek xwedi vê armancê ne. Demek beri min hevalê Haki hatibû Batmanê. Lî, bella kû bi Kurmanci nîzanibû û ji hêla rîxistinê burjuva yê netewekar; Ev Tîrke, li vê derê ci digere, hîm Tîrke hîm ji Kurditîyê dîkîr. Van gotinêni wan li diji heval têncenzakîrin. Dema kû ji Batmanê derkeve wi xwestibû kû yekî bi Kurmanci zane were cem wi, ber van yekâ ji Batmanê ew derdiketibû. Dema min vêya bîhist jibo kû ez herim cem Haki geleki min libt li xwe da, min digot; min bîhelin kû ez herim cem wi, mi berdin ez herim hwd. Lî Haki ji Batmanê derketibû. Min ji Haki ra got kû ez bîcüm wêderê. Lî wi ji bela kû ez hê nûh bûm û ne dîxwest kû ez bîkevîm bin barê giran. Lî ji ali di ji, ne dîxwest kû ev şewqa min bîşkîne ji ber vê yekê got kû «tu zani». dawîya sala 1976 min waliz-malîzê xwe cîvand û bi wi perê min ji malîyê xwe qopandi bu ez hatim bajarê Başûr. Min dîbihista, evê li Ceylanpinarê çîbîbe. Seminerek derheqê faşîmî da heye. Dîketim erebê û dicümê Ceylanpinarê. Lî qahwê rûdînîştîm an ji dicüm TÖB-DER ê (Komela Mamostê Tîrkyê). Bi şexsi bîkesan re hevalti û dosti dikir. Kû mumkun bîbûna bîcîm mala wan. Pişti rojê dicüm diketim seminerê û tişte min dîzaniya dîani holê. Wek turistan digeriyam. Sala 1977 a de ica ez li Batmanê mam. Li ser hev dicümê Batmanê û hefteki dîsekînim. 3 roj 5 roj dîsekînim.

HAKIMÊ DURIŞMÊ : Li kuderê di mayî?

GIRTİ: Carna li derva ji dîmam. Dî meha havinê de. Nîzi meha Nisanê ciyê razandînê min ne didit. Xwarinji min ne didit. Mi çê dikir. Li derva radizam. Lî, em bêjîn kû ez dicüm li TÖB-DER ê rûdînîştîm. An ji Lis-Der (Komela Xwendevanê Lisê) heye, dicüm rûdînîştîm. Nîzi êvarê xwendevanek, xortek ger kû bigotina "kekê haydî işev em herin mala me" min vê fîrsendê ji destê xwe bernedîda rast dicümê mala wan. Roja din bê dawetkîrin ji carna dicüm. Yani bi zahmeti idare dikir, bo propaxandê mm xebat dikir.

Baştarafı S : 1'de

vüzbünlerle ifade edilen tutuklamalar yapıldı. Türkiye'de sendikalar, dernekler, meslek kuruluşları, partiler kapatıldı; meclisler dağıtıldı; grev ve toplu sözleşmeler yasaklandı; basın ve yayın üzerinde tam bir sansür uygulandı; ci-kartılan yasa ve kanunlarla düzendeeki boşluklar tamamen kapatıldı ve işçi sınıfı başta olmak üzere, tüm emekçi kesimler tam bir cendere içine alındı. Türkiye'deki sol yelpaze içinde ver alınan devrimci grupların aralarında en ufak bir birlük ve dayanışmanın bulunması bir yana; her birisi hazırlıksız yakalanma sonucu imhadan kurtulamayınca; halkın viğnuları arasında fasist cuntaya karşı gelisen kin ve nefret öncü güç tarafından iktidar amaçları doğrultusunda yönlendirilemedi. Ve cunta, pürüzsüz bir ortamda, kendini her sabada kurumlaştırmaya olağanlığını bulabildi.

Fasist cunta için iktidara gelişinin en önemli nedenlerinden biri olan Kürtistan Bağımsızlık Mücadelesi ile onun öncü gücü olan PKK'yi yok etme; ve kendi tekellesmesine hizmet edecek düzeyde, işçi, köylü, esnaf kesimlerin de azgınca baskısı ve katliam, sömürü ve talan hareketine benzeri görülmemiş bir biçimde hız vermek çikar.

Kürtistan'da işçi sınıfı örgütüsüzlük koşullarında, her türlü sosyal olanaklardan yoksun olarak, en az ücretle; 8 saatlik işgünlünden de uzun süre çahıstırılmaktı, bunun yanı sıra yoğunlaşan iflaslar sonucu istenatılmalar artmaktadır. Köylünün ürettiği ürünlerin ucuz fiyatla alınması bir yana; çoğu kez zorla gaspedilmekte ve tarımsal girdiler gereğince karsilanamıyorak, topraktan kopus hızlanmaktadır. Özellikle kırsal alanlarda açlık tehlikesi başgöstermiştir. Günlük gereksinimelerini karşılayamaz bir duruma gelen köylülüğün önemli bir kesimi, yaşamını sürdürbilmek için: topraklarını yok pahasına feodalere veya kapitalist çiftlik sahiplerine satmaktadır ve mülksüzleşmektedir. Esnaf kesiminde de iflaslar birbirini izlemekte, proleterleşme ağır basmaktadır. Aydin-gençlikte zoraki asimilasyon hızlandırılmıştır, bir yana üzerindeki baskilar katmerleştirilerek, zorla elde tutulmak istenmektedir. Bu değişmeli karşın en ufak özel tesebbüse dahı olanak tanınmadığı gibi: devlet denetiminde de olsa, yeni yatırımlara gidilmediğinden ortaya çıkan işsizler ordusu, esiden olduğu gibi şimdı de Kürtistan'a finanse edilmesinden çekinildiği için, ucuz iş gücü olarak Ankara, İstanbul, İzmir gibi kentlere ve Avrupa ile Arap ülkelerine döviz karşılığı satılmaktır; göç teşvik edilmektedir. Bu yöntemle, hem artan döviz ihtiyacı karsınlamakta, hem de Kürtistan Bağımsızlık Mücadelesini en dinamik gücten yoksun bırakılmaktadır.

Bu uygulamalarında o kadar ileri gitmektedir ki, küçük ticaret erbabının ve dönüşüme uğramak üzere olan küçük feodal kesimlerin, ayakta kalabilmek için, Türkiye'deki orta sınıflarla ekonomik temelde geliştirmek istedikleri girişimleri, tamamen bertaraf ettiği gibi, reformist temeldeki çıkışları da boğmaya çalışmaktadır. Artık Kürtistan'daki işbirlikçilere de güvenmeyip, Kürtistan'da hükümet sürdürdüğü katmerli sömürgeciliğin devamı için, her alanda direkt devletin kurumlaş-

Türkiye ve Kürtistan'da son siyasal gelişmeler

masını sağlamaktadır. Bunun daha da yetkinleştirilmesini amaçlayarak, ajan-muhbir ağının örgütlenirilmesini geliştirirken, asiretsel, mezhepsel celiskileri kıskırtmasının yanı sıra asimilasyon temelinde ahlâksal ve kültürel çıktıtıyuu de hızlandırılmıştır.

Sosyal yapıda bu uygulamaları yaparken, 73'lerden itibaren gelişmeye başlayan 78'lerde de niteksel bir düzeye ulaşarak PKK biçimde somutlaşan Kürtistan Ulusal Bağımsızlık Mücadelesini yok etmek için en adı vontemlere başvurmakta çekinmemektedir. Fasist cuntanın önüne koyduğu en önemli görev PKK hareketini yok etmektedir. Bunun için de PKK aleyhine tüm devlet olanaklarını kullanarak basın, yayın, radyo, televizyon ve ajan-muhbirler vasıtasiyla yoğun bir ajitasıon propagandası basıvurarak, en geniş kitelleri etkilemek istedii, fakat sonuçta tam bir hayal kırıklığına uğradı. PKK, cuntadan sonra uzun vadeli halk savaşının çok yönlü hazırlıklarını devam ettirirken, Kürtistan halkın yüzüyillardır özlemini duyduğu bağımsızlık ve özgürlük bayrağını, gelistirdiği silahlı direnmelerle daha da yükseltti.

Bundan daha da öte PKK, Kürtistan Devrimini uluslararası olanaklarla bütünlestirmede, önemli asamalar kaydetmesiyle, cuntanın çirkin amacına ulaşmasını tümyle engellemiştir.

Bu gelişmeler karşısında panjape kapılan sömürgeci-fasist cunta devrimci, yurtseverler ve geniş emekçi yiğinlar üzerinde yüzbüyeli asan tutuklamalar yaparken; özellikle PKK kadro ve taraftarları üzerinde içerde ve dışarıda katletteyeyleme daha da hız verdi. Hapishanelerde her türlü işkence ve baskı koşullarında bile sömürgeci mahkemeler karşısında, Parti onurunun simgesi haline gelen ve ulusal kurtuluş mücadelenin yarattığı direnme geleneğini kararlıca savunarak, sömürgecilerin mahkemelerini yargilar hale getiren hasta Mazlum Doğan ve Ferhat Kurtay olmak üzere, birçok PKK kadro ve sempatizanını katletti.

Ortadoğu'da bir dizi devrimde neden olacak PKK önderliğinden Kürtistan Bağımsızlık Mücadelesini boğmak isteyen fasist cunta, başta ABD olmak üzere emperyalizmle ittifak halinde Kürtistan'a "Çevik Kuvvetler" gücünü yerleştirdi. Henüz halk savası aşamasına bile gelmiyen Kürtistan Devrimi sırasında kendi ordu gücüne dahi güvenen yoksun olacak kadar panige kapılan fasist cunta, şimdiden ABD'nin "Çevik Kuvvetler" ile Kürtistan'da tam bir savaş haline uygun mevzilenerek, hazırlıklarına devam etmektedir.

Siyasal iktidarı korumak Türkiye ve Kürtistan devrimlerini yok etmek için bugüne kadar tekelleşmesini son sınıra vardıracak biçimde geliştirdiği ekonomi politikasına son hükümet bunalımından sonra yeni biçim vermek zorunda kaldı. Aslında Turgut Özal-Kaya Erdem ekibinin uyguladığı ekonomi politikasının özünde hiçbir değişiklik olmayacağıdır.

Bu değişikliklere geniş emekçi yiğinlarda oluşan nefreti biraz hafifletmek; orta ve küçük-burjuvaziyi tümyle iflasa sürükleyerek karşısına dikmektense bunu en gellemek, mümkün olduğu kadar

bu kesimlerin işçi sınıfı ile arasında mesafe bırakıp en son sırında da olsa ilişkilerini kesmemek için basıvurmuştur ve bu koşullere birtakım kıritıtlar verecektir. 71 fasist cuntasından sonra, 73'lerde uygulanan taktiği biraz daha değişik bir biçimde, en aşağı düzeye ve son defa olmak üzere hükümet değişikliğinden sonra Kafaoğlu aracılığıyla uygulayacaktır. Ama hiçbir zaman Türk tekeli burjuvazisi, orta ve küçük-burjuvayı hükümet etme veya iktidara ortak etme gibi bir konuma kesinlikle girmeyecektir. Bugün kadar uygulanan ekonomi-politikanın sonucu, gelinen noktada herşeye rağmen, fasist diktatörlük devrimle yıkılınca kadar tekellesmeyi en üst sınımda tutmaya devam edecektir. Hükümetteki yeni değişiklikle beraber bircimsel ve geçici de olsa, iflas etmekle olan küçük ve orta işletmelere en alt seviyede kredi muslukları açarak, faiz hadlerini düşürecek "sıkı para politikası"nda esnek davranışarak, kırın kurana devam eden serbest piyasa ekonomisine müdahale bulunacak ve ayrıca geçmiş ic tüketimi kısıtlama temelinde gelistirilen ihracat sonucu Türkiye ve Kürtistan'da pazara mal sürümüğe başlayıp "sıkı kemerde" genişleme yatacaktır. Böylece kitlelere hoş görünmeye çalışacaktır. Yine geçmişte vurgun ve talanla elde edilen sermaye birikiminden bir kısmı dış borçlara devredildiğinden yatırımara gidilememiştir. Birçok işyerlerinin iflası sonucu doğan işsizliği biraz olsun giderebilmek için yatırımlara yönelecek ve böylece içe istikrarsızlık içinde istikrarlılık yaratarak, dış alacaklarına da jeto-politik önemini hatırlatarak biraz beklemelerini isteyecektir. Özal-Erdem ekibinin düşürülmesinin diğer bir nedeni de: önumüzdeki dönem kitlelere ve özellikle de Avrupa kamuovuna, sözümona demokratik görünebilme için apoletli generallerin yeri sivil görevlilik generallere bırakmasının hazırlıklarıdır. Zaten hazırlanın Anayasaya sömürgeci fasist kurumlaşmanın son evresini ifade etmektedir. Son seklini almamış da olsa hazırlanan Anayasaya ile söz, basın, yayın, sendikalama, dernekleşme, grev ve toplu sözleşme haklarını, en ufak bir şüpheyeye ve boşluğa yer vermeyecek tarzda, fasist diktatörlük kendi denetimi altına almıştır. Eski Milli Güvenlik Kurulu yeni biçimde daha da genişletilerek ve yetkinleştirilerek legal tarzda yürütücü görevi ile aynı zamanda yönetimini en uç karar organı olarak Devlet Başkanlığı Danışma Konseyi biçiminde örgütlenmiştir. Artık hükümet basit bir uygulayıcı, parlamentoda fasist diktatörlüğün teknokratlar kurulu haline gelecektir.

Çeşitli sınıf ve katmanların sosyo-ekonomik yapısında yaşanan çöküntü; köylülük sorununun devrimci tarzda çözülmememiş oluşu, şehir orta ve küçük-burjuvazisinin alabildigine yaygın bulunduğu toplumun dikeyliğine sınıflara ayırmaya eyleminin Batı Avrupa tarzında netleşmediği; azınlık ve ulusal sorunların devrimci tarzda çözümlemeyip, cıplak zorla tutulduğu ve bu konumuya kendi iç dinamizmi ile doğmayan kapitalizmin oluşturduğu sosyal yapı da bu tarza örgütlendirilmiş devlet yapısının fazla yaşayamayacağı açıkça ori iddir. Buna bir de em-

perialist-kapitalist sistemin genelinin cöküse gittiği ve özellikle yeni-sömürgeciliğin uygulamasının nefes borularını titkanmasına bağlı olarak Türk kapitalizminin de 50-60'lar dönemi gibi, kendini üretir halden çıkması eklenirse, elverişli siyasal koşullarda ortaya çıkan Türk sömürgeci fasist diktatörlüğünün, güçlü bir halk savasını temel alan bir mücadele ile yıkıma gitmekten başka alternatif yoktur.

Tüm bu uygulamalar açıkça göstermektedir ki, demokrasi bekleyişi içinde olan bircoklarına darbe vurulmuştur. Bu anlavıla umutsuzluğa kapılmanın kitlelerin salt kendiliğinden gelistirecekleri eylemlere bel bağlamın veya "elimiz bağlı, bittik" anlavına kapılmanın, devrime ve halka güvensizliğin alâsi olacağı gibi: "aman cuntaya karşı çıkışlar yapılması, halk katılıma uğrar, örgütlenmemizi salt uluslararası denge üzerinde inşa edelim" anlavıları da tam bir safsatadır.

Fasist cunta ne kadar çaba gösterirse göstersin, gerçek olan südürü ki, bugün Türkiye'de yaygın olan orta ve küçük-burjuvazı, çok hızlı bir biçimde uğradığı iflaslar sonucu demokratik devrimde işçi sınıfının ittifakçı gücü haline gelirken, tekeli burjuvazı ise gecmiste ittifakçı güçlerinden soyutlanmaktadır. Ayrıca zamanın kapitalist pazar ekonomisi içerisinde çekilmiş köylülük de avrismaya ve mülksüzlesme ileri boyutlara ulaşarak, her zamankinden daha fazla işçi sınıfına yaklaşmıştır.

Bu gelişmelerin sonucudur ki; demokratik devrimden çıkış bulunan en geniş emekçi halk yiğinleri ile iktidar arasındaki dengeyi bizzat fasist diktatörlüğün kendisi yıkımtır. En önemlisidir Türkiye devrimci proletaryası iktidar kavgasında PKK önderliğinde gelişen Kürtistan Bağımsızlık Mücadelesi ile ittifak kurma sansına sahip olmustur. Buna bir de emperyalist-kapitalist sistemin çöküsü, sosyalist sistemin her geçen gün ileri mevziler kazanması, ve özellikle de Ortadoğu'daki gelişmelerin ağırlıklı olarak Türkiye ve Ortadoğu devrimleri lehine gelişmesi eklenirse, Türkiye devriminin olanaklarını geçmese oranla çok

daha fazla artırmıştır. Aynı şekilde Kürtistan'da de devrimde orantı devrimin olanakları fazlalaşmıştır. Sömürgeci kapitalizme bağlı olarak gelişmiş bulunan küçük-burjuvazide de yükseltasına had safhasına ulaşmış, çıkışlarını reformizm de değil, devrimde aravası daha fazla somutlaşmıştır. Gelişen tekeliçilik karşısında, ticaret burjuva kesinlerinde de anti-sömürgeci eğilimler yaygın hale gelerek, küçük-burjuva milliyetciliğinin dayandığı sosyal temeller giderek yayılmıştır. Köylülükte gelişirilen yoğun sömürü sonucu issızler ordusu saflarına en fazla katılım sağlanmış ve aydın-gençlik kesimi de issızler ordusunun saflarında sürekli daha fazla artar bir hale gelmiştir. En önemlidisi de işçi sınıfının da "kendi sınıf olma" sürecinin hızlanması, ve böylece anti-sömürgeci mücadelede çıkışları olan tüm kesimlerin, işçi sınıfı önderliğinde işçi-köylü ittifakı temelinde yürütülen modern bağımsızlık mücadelelerinin etrafında örtülü sosyal temelleri güçlenmiştir. Yine sömürgeci fasist diktatörlüğe karşı PKK önderliğinde yürütülen bağımsızlık mücadeleinin Türkiye devrimci hareketiyle ittifak temellerinin güçlenmesi Kürtistan devrim olanaklarının artmasını en önemli öğelerinden biri olmuştur.

Kürtistan Ulusal Kurtuluş Devriminin önderi PKK I. Konferansını gerçekleştirerek, gecmis mücadele dönemi eleştirel yaklaşımla ele alarak, Türkiye ve Ortadoğu devrimci proletaryanın de üzerinde yüklediği görevin bilinci ile, işbirlikçi sömürgeci fasist diktatörlüğe karşı izlenecek mücadele takımlarını daha da derinleştirmiştir.

İşbirlikçi-sömürgeci fasist diktatörlüğe karşı; Türkiye ve Kürtistan devrimci hareketleri, bugünkü koşullarda derinleştirerek ittifakı daha da genişletecek ve ortamda dikkate alarak, sosyalist sistemin kapitalist ülke proletaryasının ve ulusal kurtuluş hareketlerinin de desteğiyle mücadelelerini zaferle taçlandırmak için tüm güç ve kuvvetlerini seferber etmeliidirler.

★★★

Baştarafı S : 1'de 21 Mart'ta katledilen...

liyor. Bu işkenceler sırasında dağlaklıkları vücutuna rağmen Mazlum DOĞAN'ın direnişi sesini asla kışamayacaklarını anlayan gözü dönmüş caniler, tek çıkar yolu O'nun hunharca boğarak katletmeyecekler.

Ama zindanlardaki direnişin bir simgesi durumunda olan Mazlum DOĞAN'ı katletmekle direnişi de kıracaklarını uman cuntanın cellatları bunda ne kadar büyük yanılığa düştüklerini çok geçmeden anlıyorlar. Mazlum'un işkenceye alınması ve yaşamını yitirmesi üzerine sömürgeci zindanlar daha büyük boyutlu direnmelere sahne oluyor. Önderlerinin yol gösteren anısını kendilerine rehber edinen diğer savaş esirleri geniş çaplı protesto eylemlerine giriyorlar. Özellikle 35. ve 37. koğuşlar Mazlum DOĞAN'ın ölümüslüğünü içeren bağımsızlık ve özgürlük sloganlarıyla inletiliyor.

Bunun üzerine cezaevinin çevresi büyük bir askeri güçle kuşatma altına alınarak 35. ve 37. koğuş-

lar rastgele taranıyor ve 30'un üzerinde savaş esiri bu taramada yaralanıyor. Yaralılar hastahane yerine yeniden işkenceye alınıyorlar. Günler boyu süren bu işkenceler sırasında çeşitli aralıklarla toplam 9 savaş esiri daha yaşamını yitiriyor. Yaşamlarını yitirenlerin cenazeleri uzun bir müddet sonra yakılmış ve tanınmaz bir durumda ailelerine teslim ediliyor.

Ayrıca aynı olayda yaralananlardan 20 kişinin halen hastanede bulundugu ve durumlarının ağır olduğu bu nedenle de ölüm oranının heran artabileceği belirtiliyor.

Savaş esirlerinin sahsinda Kürtistan Bağımsızlık Mücadelesi boğmak isteyen sömürgeci fasist cunta işlediği bu cinayetterin hesabını birgün mutlaka verecek, yüzlerce şehidin kaniyla suylanın Kürtistan devrimci direniş mücadelesi kesin zaferle ulaşacaktır.

★★★

Lübnan işgalinin yolactığı gelişmeler...

Başтарafı S : 1'de

bildigine sıkıştırılmıştı Ortadoğu'yu yansıtacaktı. Ve öyle de oldu. Kendi temellerinin ovdanlığı demek olan bölge gericiliğinin ulusal ve sosyal kurtuluş güçleri tarafından sürekli tehdit edilmesi ve vikin götürülmlesi karşılıklı emperialist güçler, öncelikle, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ve Türkiye devrimcilerinin, pratik güçleri tarafından ciddi biçimde tehdit edilen Türk sömürgecilerini açık askeri-faşist bir diktatörlüğe yönelterek, dayanaklarını güçlendirme ve bu zeminde yeni bir denge tutturma girişimlerini başlattılar.

Sadık usakları fasist Türk generalleri aracılığıyla ve hatta işbirlikçi tekelci Türk burjuvazisine biraz da pav vererek onu, bölge ve özellikle Arap gericiliğini yeni bir temelde toparlamaya ve ittifaka yöneltten emperialistler, iki el suren bu çok yönlü cabalarıyla bölgedeki ilişkilerini bir müdahaleyi karşılamaya hazır hale getirmeye çalışılar. Bu müdahale girişimlerinin bir yanım oluşturulan, bölgeye «Cevik Kuvvetler» adlı bir askeri que verlestirme doğrultusunda körfez ülkeleri ve fasist Türk sömürgecileri ile gelistirdikleri ilişkilerle birlikte politikalarnı esas olarak Filistin ve Lübnan sorununu «çözmes» üzerinde yoğunlaştılar.

Filistin Kurtuluş Hareketi ile bölge ilerici güçleri tarafından boşanılan Camp-Dawid komplosu karşısında yeni bir politik «çözüm» olarak, usak Suudi yönetimi adına oluşturdu «Prens Fahd Planı»'nın içeren ABD emperializmi, bu planın gerçekleştirileceği ve bölgede oluşturmak istediği yeni denegenin dayanacağı koşulları varatmak için; Filistin Kurtuluş Hareketinin burjuva önderliğinin reformist eğilimlerinden, Hareketi, kendi gerçek temellerinden ve mücadele yöntemlerinden soñutlayıp, daha çok diplomatik alana taşırmas olmasından, Arap ve bölge gericiliğinin, halkları sürekli anti-emperialist mücadele içine ceken ve bölge gericiliği devletlerini tehdit eden Filistin ve Lübnan odaklarının ortadan kaldırılmas konusunda artan taleplerinden ve nihayet sosyalist ülkelerin, dünya genelinde olduğu gibi bölgede de, «barsa içinde bir arada yaşama» politikalarını, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelelerine aktif destek ve emperializmin çöküşünü hızlandırmak için daha atak bir mücadeleyle birleştirmemeleri ile bölgedeki halk güçlerinin örgütlenme ve ittifaklarındaki yetersizliklerden varanlanarak, daha fazla vakit kaybetmeden planladıkları siyasi müdahaleyi İsrail eliyle başlattı.

İlk etapta, Filistin Kurtuluş Hareketinin bağımsız eylemi gücünü temsil eden askeri varlığını ortadan kaldırılmaya girişen emperialist, sivonist müdahale, gücüne düşürmüştür, başında uzlaşmacı reformist güçlerin bulunduğu, göstermelik politik bir hareket haline getirmeye çalıştığı Filistin davasını, bölgedeki diğer amaclarına uyumlu hale getirmek için, son derece yoğun, siyasi ve diplomatik bir faaliyet başlattı. İsrail birliklerinin Bevrut kapısına dayanarak, iki halkı topukun katliam tehdidi altında tutmak voluya gerçekleştirmek istediği sonucu budur. Süphesiz o da, yükleniği bu iğrenç jandarmalık görevinin karşılığını alacağı anı beklemekte, tüm dünya halklarının, bu arada kendi halkın bile nefretini kazanma pahasına, kukla devlet varlığını kurtarmak için, vıllardır basını ağırtan ve varlığını tehdit eden sorumlardan nihat olarak kurtulmayı hedeflediğidir.

Savaşın, ABD planının, kitle katliamları ve imha operasyonlarından oluşan birinci bölüm esas olarak İsrail ve ABD tarafından böylece gerçekleştirildikten sonra sıra şimdi, kenarda duran ve yarı ağız İsrail alevhalarlığı yapan sahte Filistin vandaslarının, Avrupa devletlerinden başlayıp, Suudi krallığına kadar uzanan ve özellikle fasist Türk devleti ile karekterize olan kesimin, «Filistin hareketi tümenden öldürü-

memeli, bölgedeki topukun çıkarlarımız açısından kullanılmak üzere, aramızda əltopuna dönüştürülebilceğimiz sıvası bir varlık olarak kalması biçiminde özelenebilecek emperializm ve bölge gericilerinin ortak istemlerini yansıtan ikinci bölümünün gerçekleştirilmesine gelmiştir. Bu politikanın uygulayıcları bile önceden tasarlanmış ve hazırlanmıştır. Birinci bölüm için Philip Habib, ikincisi için ise sahneye çekilmeye hazırlanan mesur Kissinger

Bu plan içinde yer alan temel sorumlardan bir diğeri de Lübnan'ın dört başı mamur işbirlikçi bir devlet haline getirilmesidir. Bu konuda özel bir çaba harcayan Fransa'nın fasisti ve solcu geceneleriyle Lübnan'daki çeşitli burjuva eğilimleri uzlaşturma çalışmaları da, kendi iddiası ne olursa olsun bu planı besleyen önemli bir diğer cabadır. Buna da, Lübnan ve Filistin sorunlarında doğrudan tarafsız durumu ve bölgede emperializme karşı takındığı tutum nedeniyle emperialist müdahalenin doğrudan hedeflediği ve Filistin ile Lübnan sorunlarını çözme planları çerçevesinde, va birtakım tavizlerle tarafsızlaştırılmış isbirliğine zorlamaya çalışıldı ve da veni birtakım komplolarla tehdit ettiği diöer bir güç de Suriye yönetimidir.

ABD emperialistleri son sıvası ve diplomatik girişimleri içerisinde, Suriye yönetiminin belirtilen bu konuma cekebilmek için yoğun çaba sarf etmektedirler.

Toparlıysa; ABD'nin yönetiminde, İsrail'in eli ve Avrupa emperialistleri ile bölge gericiliğinin dolablı destekleriyle sahneye konulmuş bulunan emperializmin yeni Ortadoğu politikası, öncelikle, Filistin sorununun sosyalist sistem, dünya devrim cephesi ve emperializme karşı mücadele temelinde çözümü gitmesini engelleyip, onu, emperializmin ve bölge gericiliğinin vedeginde, bölgedeki çıkar celiskilerini çözmelerinin bir aracı durumuna getirerek ve Suriye yönetimini geriletip denetim altına alarak bölgede karşı-devrimci amaçlarını gerçekleştirebileceği bir alan varatmak stratejisine davandırılmıştır. Emperializm ile vandaşlarının uygulama alanına koyduğu politika budur. Aksıta ki bu politika, emperialist yayın organlarının «Filistin hareketi askeri olarak gücten düstü ama siyasi olarak güçleniyor» safsatalarının gülünçlüğü bir vanı bırakırsa Filistin davası için ölümlerin en kötüsünü tezgahlamış bulunmaktadır.

Ancak, genelde dünya ve özellikle de Ortadoğu'daki devrim ve karşı devrim güçleri arasındaki mücadelenin ulaşığı bugünkü boyutlarda bir ulusal kurtuluş hareketi ve ilerici bir hareket açısından, hem de belirgin ve dünya kamuoyuna malolmus bir direniş mücadelenini ve sahip olduğu uluslararası desteği bir yana bırakarak ne söyle şerefsiz bir ölüm kabul etmesi ve ne de böyle «çözüm»lerle sonuca ulaşmayı umud etmesi mümkün değildir.

Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi böylesine planlı bir emperialist komplon karsısında, daha çok da kendi iç yetersizlikleri ve hataları sonucunda, elde etmiş olduğu mevzilerin önemli bir kısmını kaybetmiş olabilir. Ancak Filistin Kurtuluş Hareketinin, doğru devrimci bir sıvası cizgi temelinde, sosyalist güçler, bölge ve dünya devrimci ve demokratik hareketlerle gerçek bir enternasyonalist dayanışma içinde, bölgdede gelişmeye adam veni devrim odaklarından alacağı güçle, emperializme, sığınmeye ve bölge gericiliğine daha güçlü darbeler vurarak, eskisinden çok daha güçlü bir gelişmeye nihat kurtuluşunu sağlaması mümkündür ve bölgedeki hızlı gelişmeler dikkate alındığında bu pek de uzak değildir.

SERXWEBÜN

PKK sempatizanı...

Baştarafı S : 1'de

Bu durum sömürgeci mahkemelerin peşin hükümlü ve göstermelik karekterini çok iyi sergilemektedir. Mahkemelerde, özellikle PKK hareketinin geçmişte büyük kazanımlar kaydettiği alanlarda yaşayan her insana mutlak PKK üyesi gözüyle bakılmaktır, sadece bu neden bile verilecek ağır cezalar için kıtaslar olarak alınmaktadır. Bunun için sıradan insanlar ve sempatizanlara varınca kadar savaş esirlerinin büyük çoğunluğu ya PKK üyeleri, ya askeri kanat sorumluluğu, ya Merkez Komite üyeleri muamelesi görmekte, buna göre yargılanmaktadır.

Gerçekle ilgisi olmayan bu iddiaları kabul ettirebilmek için cezaevlerinde korkunç bir baskı ve yıldırma politikası uygulanmaktadır, savaş esirleri her mahkeme öncesi yeni işkencelerden geçirilmekte, çağdaşı yöntemler kullanılarak istenilen sonuç alınmaya çalışılmaktadır.

Ama hertürlü zorluğa rağmen zindanlardaki faşist uygulamalar savaş esirleri tarafından her fırsatla teşhir edilmiş ve edilmektedir. PKK'lı savaş esirleri mahkemelerin açıldığı ilk günden başlayarak ürünlerindeki ırkçı-faşist uygulamaların peşin hükümlü ve taraflı tavını çeşitli biçimlerde protesto ederek, ve sömürgeciliği yargılayarak tüm dünyaya duyurdular ve duyuyorlar.

Karar aşamasına gelen...

Baştarafı S : 3'de

Mardin-Nusaybin, yine Dev-Yol Karabük davası ile TDKP'si İzmir davası ve Diyarbakır Rızgarı ve Ala Rızgarı davası bulunmaktadır.

Buna göre; Dev-Yol Mardin-Nusaybin grubunda yargılanmakta olan toplam 11 kişiden, Mehmet Düzgün 35 yıl, Mesut Yardak 26 yıl 2 ay, Adnan Avican 17 yıl 8 ay, 10 gün, Şükri Kaya 17 yıl 8 ay, Zeyni Apak 10 yıl, M. Danışman ve N. Kemal Yaşa 7 yıl, Abdurrahman Konut 6 yıl, Ali Aytimur 5 yıl, Mehmet Demir 7 yıl 9 ay, Süheyl Aynaoğlu 1 yıl hapis ve ağır hapis cezalarına çarptırılırlar. Donanma ve sıkiyönetim Komutanlığı Gölcük askeri mahkemesinde devam eden Karabük-

-Dev-Yol davasında da Yiğit Erdoğan 19 yıl 4 ay ağır hapis ayrıca 8 ay hapis, Muhammed Güll 5 yıl ağır 1 yıl hafif hapis cezasına çarptırıldı. Aynı davada 12 kişinin de tahliye edildiği bildirilmektedir.

Yine İzmir'de yargılanmakta olan TDKP'sine mensup Mehmet Şenergül, Mustafa Albayrak ve Şahverdi Çimen'e 4 yıl 2 ay hapis cezası verilirken; 4 kişide delil yetersizliğinden ötürü serbest bırakıldı.

Öte yandan Diyarbakır 2 Numanlı askeri mahkemesinde devam eden Rızgarı ve Ala Rızgarı davasında askeri savcının "devletin hakimiyeti altında bulunan bir kışım toprakları devlet idaresinden ayırarak Marksist-Leninist bir idare kurmayı amaçlamaktan, bu amaçla gizli örgüt kurmaktan" suçladığı toplam 209 kişiden 93'ü 6-32 yıl arasında değişen çeşitli hapis cezalarına çarptırılırken, 109 kişinin beraatine karar verildi. Bu arada aynı davada yargılanmakta olan Avukatlardan Ruşen Aslan 10 yıl, Mümtaz Kotan ve Şerefettin Kaya'da 8'er yıl hapis cezalarına çarptırıldılar.

Diyarbakır zindanlarındaki Bağımsızlık ve Özgürlük savaşçıları...

Baştarafı S : 1'de

ları aşarak, Avrupa'da da yanık bulması ve beş Avrupa ülkesinin Türkiye'yi İnsan Hakları Komisyonu'na vermesinden sonra zor durumda kalan cunta, tutuklular üzerindeki baskularını artıratarak sürdürmektedir. Özellikle açlık grevlerinin başarıyla sonuçlanmasıyla birlikte çeşitli Avrupa ülkelerinden heyetlerin arkaya arkaya Türkiye ve Kürdistan'a gitmeye başladığı son günlerde etekleri iyiden iyiye tutuşmaya başlayan cunta, zindanlarda hazırladığı ölüm hücrelerini ve hiçbir hukuk kuralları tanımayan göstermelik mahkemeleri, heyetlere kapalı tutmak için yoğun çabalar harcamaktadır.

Bu noktada sömürgeci basın da faşist cuntanın imdadına yetişmektedir. Diyarbakır Askeri Cezae-

vine ilişkin yalan demagojilerle dolu haberleri sayfalarına getirmektedir. Talat Polat adındaki bir MİT görevisinin sözümona yapmış olduğu bir röportajı 26 Temmuz'dan başlayarak üç gün arka arkaya işleyen Hürriyet gazetesi, baştan sona uyduruk ve çarpılmış haberleri içeren bu yazıyla, savaş esirlerinin, sömürgeci zindanlarda sergiledikleri görkemli direnişlerine gölge düşürmek, kafalarda soru işaretleri yaratarak kitleler üzerindeki saygınlıklarını kırmak istemektedir.

Ama PKK'lı savaş esirlerinin başlattıkları son direniş, üzerlerinde oynamak istenen yeni oyunları da boşu çıkarmış, düşmanı tam bir acz içine düşürmüştür. Özellikle son kırıdanışlar sömürgeci-faşist cuntanın duyduğu rahatsız-

lığından derecesini göstermektedir. Cunta, savaş esirlerinin soylu direnişleri karşısında içine düşüğü çıkmazdan kurtulmak istemektedir. Bunun yolunu ise daha çok baskı, daha büyük katliamlar, sürekli işkence ve seri idamlarda görmektedir.

Kuşkusuz onların bu planlarını boşça çıkarmak ve böyle bir direniş destek olmak ise her yurtsever, devrimci ve demokrat için görev olmanın da ötesinde bir zorunluluktur. Açlık grevlerinden elde edilen sonuçların cuntayı nasıl bir tedirginlik içine ittiği, onu nasıl bir çıkmaza sürüklediği ortadadır. Cunta artık kendisinin teşhir ve tecritini hızlandıran cezaevlerinin sözünü bile duymak istemektedir. Bunun için de daha sinsi planlar ve yeni tuzaklar hazırla-

maktadır. Çok zor koşullar altında, dış dünyaya en küçük bir bağlantılarının bile olmadığı bir ortamda, savaş esirleri, böyle bir direnişi örgütleyebilmiş: örgütlemekle de kalmamış, bunu duyurmuşlardır. Bu, 21 Mart'ta gerçekleştirdiği katliamlı zindanlardaki direnişi kırmayı amaçlayan cuntaya verilmiş olan en kahredici cevaptır.

O halde; tüm siyasal güçler, güçlerini birleştirerek direnişi en geniş biçimle duyurmali, uluslararası kuruluşların ve çeşitli demokratik çevrelerin aktif desteğini sağlamalı, cuntanın yalan ve demagojiye dayalı propagandasını etkisizleştirmeli, provakasyonlarının üzerine kararlılıkla yüryerek, onun bu yönde kabalaşını boşça kırmalıdır.

**Selam Olsun Bükülmeyen Bileğe, Susturulmayan Sese!
Selam Olsun Bağımsızlık ve Özgürlük Savaşçılarının Zindanlardaki
Kutsal Direnişine!**

Filistin Direniş Hareketi yok edilemez

Sayın Ömer Quatish, gazetemiz Serxwebün Kürtistan Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesinin sesini yükseltmek, sorunlarını incelemek ve bu mücadelenin sonuçlarını halkımıza maletemek üzere yayına hayatına başlayan Kürtistan halkı ve onun önder güçlerinin yürüttüğü sıcak mücadelenin bir parçası olarak faaliyet gösteren bir organizasyon. Ülkemiz devriminin dünya devriminin bir parçası olması dolayısıyla gazetemiz dünya ve bölgedeki gelişmeleri de yakından incelemek ve değerlendirmektedir.

Ortadoğu ve özellikle Filistin Devrimi ile Kürtistan Devrimi arasındaki yakın bağlar nedeniyle, devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki, mücadelenin oldukça kabardığı günümüz koşullarında bölgemiz devrim güçleri arasında başyeri işgal eden Filistin Direniş Hareketinin önderlerinden biri olarak, bölgedeki devrim ve karşı-devrim durumu hakkında yapacağınız değerlendirmeler, Filistin ve Kürtistan Devrimlerinin sorunları ve güçlüklerine ilişkin olarak ortaya koyacağınız tarihsel ve güncel yaklaşımalar büyük önem taşımaktadır.

Bize, okuyucularımıza görüşlerinizi tanıtabilme fırsatı verdığınız ve halkınımızın Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesine karşı gösterdiğiniz duyarlılık için teşekkür ederiz.

SERXWEBÜN- Emperyalizmin ve özellikle ABD emperyalizminin tarihte ve günümüzdeki Ortadoğu politikası, bu politikanın ürünü olarak CENTO vb. paktlar ile gerek bölge gericiliğinin kendi aralarında gereksiz emperyalizmle girdiği ikili ilişkilere, bu politika ve ilişkilerin önumüzdeki dönemde varacağı muhtemel sonuçlara ilişkin görüşünüz nedir? Özel olarak Arap, genel olarak da Ortadoğu devrim hareketleri, bu hareketlerin gelişim yolunu ve bölge devrim güçlerinin durumu hakkında bir değerlendirme yapar musunuz?

ÖMER QUATISH- Sorularınızı cevaplamaya başlamadan önce, bölgenin ilerici ve yurtsever mücadeleci içinde yer alan -tesadüfi değil- kökleri tarihe, sayısız on yillarda dayanan Kurt halkın devrimci-yurtsever hareketine selam ve takdirlerimi bir kez daha sunanız.

Emperyalizmin dünya genelindeki siyaseti mevcut durumu soğuk savaşa doğru itme, daha çok düşmanlık ve düşmanlığı artırma ile niteleyebiliriz. Bugün emperyalistler kendi aralarında yeni nötron bombası üretimi, Avrupa'ya Perşing ve Kroz füzelerinin yerleştirilmesi, savaş cephanelerinin güçlendirilmesi gibi çeşitli araçlarla uluslararası durumu gerginleştirmeye yöneliklerdir.

Eğer uluslararası genel durum gerginse, bölgemiz de daha gergin olacaktır. Bunun nedenlerini bazı noktaları belirterek açıklamaya çalışacağım.

Birinci nokta: petrol sorunudur. Bilindiği gibi Ortadoğu şimdiden kadar yeryüzünde kesfedilen yedek petrolün %55'ten fazlasıyla beslenmektedir. Petrol derken, araba oil-oili ve aydınlatma enerjisini değil, kapitalist sanayinin fabrikalarını çalıştırın enerjiyi kastediyor. Çünkü petrol, enerji olarak emperyalist ekonominin tekerleklerini döndürmede önemli bir yer tutmaktadır. Petrolün önumüzdeki 20-30 yıllık dönemde de önemini koruyacağı açıktr. Bundan dolayı bu konu emperyalizm için hayatı önem taşımakta, bölgede saldırganlaşmasına neden birincil nedeni olmaktadır.

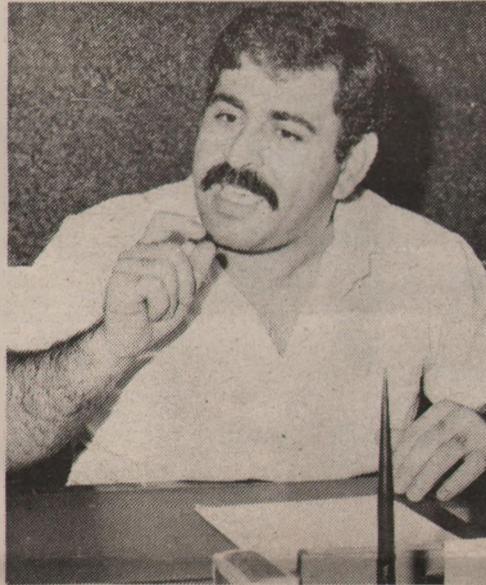
İkinci nokta: pazar sorunudur. Yalnızca Arap aleminin 150 milyon nüfusu var. Buna Türkiye, İran ve Pakistan'da eklersek, kalemden uçağa, hatta dikiş iğnesine kadar emperyalizm

Gazetemizin, siyonist saldırının ardından, Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC) Politbüro üyesi ve yazıları sorumlu müdürü sayın Ömer Quatish ile yaptığı röportajı, Filistin Devriminin bugün geldiği aşamaya cevap vermekten uzak da olsa, Filistin Hareketinin direniş yanlısı bir kanadı oluşturması nedeniyle FHKC'nin Filistin Devrimi ve bölge devrimleri hakkında sahip olduğu görüş ve değerlendirmelerin mücadelede açısından taşıdığı önemini dikkate alarak yayınlıyoruz.

● "Eğer kavga salt emperyalistler, siyonistler ve gerici güçler ile Filistinliler arasında kalırsa, yeni doğan bebekten mezara giden ihtiylalara varıncaya kadar tüm Filistin halkını böyle bir savaşa hazırlasak dahi Filistin'e kurtuluş umku asla açılmayacaktır"

Ömer QUATISH

min mamul maddesini tüketen 250-300 milyon açık ağız var. Ortadoğu'nun kurtulması halinde emperyalizmin uğrayacağı zarar tasavvur edilmez. Bu, pazarların tümüyle kapanması, petrolü ve yatırıldığı sermayeyi kaybetmesi demektir.

Ömer Quatish

Üçüncü nokta ise; uluslararası arenada önemli bir coğrafya ve stratejik konuma sahip olan Ortadoğu'da. Süveyş Kanalı, Çanakkale, İstanbul boğazları gibi dünyanın en önemli su geçitleri ve petrol yataklarının bulunmasıdır. Bölgemiz Asya, Avrupa ve Afrika kıtlarını birbirine bağlamaktadır. Kim bu bölgenin sahibi olursa, o aynı zamanda uluslararası planda da önemli bir konuma sahip olacaktır. Ayrıca Ortadoğu, sosyalist sistemin sıcak sulardı diye adlandırdığımız Kızıldeniz sahillerine doğru ilerlemesini engellemeye emperyalizmin lehine olan bir set durumundadır. Bundan ötürü İran'da Şahın yıkılmasıyla bu durumunu kaybeden emperyalizm başta siyasi saldırını olmak üzere her alandaki saldırılarnı alabildiğine hızlandırmıştır. Bu durum bölgenin emperyalizm nazarında taşıdığı önemi açığa çıkarmaktadır.

Sosyalist sistemin birliğinin ilerlemesi, elde edilen yeni zaferler, emperyalizmi hezimete uğratan yeni ulusal kurtuluş hareketleri ve kapitalizmin artan genel bunalımıyla birlikte emperyalizmin bölgemiz üzerindeki saldırını ve baskılardan ağırlıklı olarak duyduk. Öyleyse bu saldırılardan hedefi nedir? Bilindiği gibi emperyalizm sadece kendi yapısını korumaya çalışmakla kalmamakta, aynı zamanda "kim Amerika'nın yanında değilse, o Amerika'ya karşısındır" şeklindeki bir denklemin kurulmasını da savunmaktadır. Yani kim emperyalizme hayır derse vurulması gerekdir. Çünkü bugün hayır diyenler gelecekte söylemeklerini pratiğe geçirecek, ve bir süre sonra emperyalizmin daya-

naklarını sarsmaya başlayacaklardır. Emperyalizm çatıları açısından böyle bir hedef sevmektedir. Ama bölgede mücadele eden savaşçı güç kaldıkça emperyalizmin bu hedefine ulaşması mümkün değildir. Tabii emperyalizm de Vietnam'daki büyük tecrübesi sayesinde, halkın başında ebediyete kadar kalmasının olanaksız olduğunu bilmektedir. Özellikle İran halkın Şahlığa verdiği şiddetli tokattan sonra, yerli işbirlikçilerinin elinde ne kadar silah bulunursa bulunsun, silahlanma yönünden ne kadar harcama yaparsa yapsın bölgedeki varlığını korumaya güçlerinin yetmeyeceği kavramıştır. Bundan dolayı ABD emperyalizmi: Kenya'dan Umman'a, Somali ve Mısır'a kadar Ortadoğu'yu çevreleyen bu alanlara ülkelerini kurmaya, bölgedeki eski üsleri geliştirmeye ve askeri varlığını güçlendirmeye başlamıştır. Ayrıca Sırt Körfezindeki iki Libya uçağının düşürmesi örneğinde görüldüğü gibi bu bölgeyi Amerikan askeri üsleriyle çevrelemek istemektedir. Bu sadece korkutma veya bir güç gösterisi değildir. Emperyalistler bize derinizi tıraşınızla kaçırmayı demektedirler. Ama kendileri bu bölgede kendi tıraşıyla derisini kaçıracak, ayrıca kendileri ile bölgedeki kurtuluş güçleri arasında savaş durumu çıkması halinde köpek dişlerini acımasızca bölgeye batracaktır.

ABD, emperyalizmi öldürmüştür, yıkıcı savaş araçlarını, halkları ve ulusal kurtuluş hareketlerini vuranların ve tarihe karşı duran gerici güçlerin eline vererek silahlanmayı turmandırırken, bölgedeki müttefiklerini güçlendirerek, işbirlikçilerinin kendi aralarındaki çelişkilerini de çözmeye çalışmaktadır. Bu nedenle en karmaşık sorun olan Arap-siyonizm çelişkisinin çözümüne büyük önem vermektedir. Çünkü devam etmesi halinde kendisini bitireceği bilmektedir. Bu çelişkinin aynı zamanda emperyalizmin bazı dostlarını da gücenin düşürügü açıktır.

Öte yandan sık sık belirttiğimiz "Filistin'in yolu Tahrان'dan geçmektedir" veya Irak yöneticilerinin yükselttiği "bugün İran, yarın Filistin" şiarları altında ellerinden geldiği oranda Irak-İran savaşını körüklemektedirler. Ama onlar ne İran'a varabilir, ne de Filistin yönünde hareket edebilirler. Artık çürümüş, çökmuş ve zayıf ayakları üzerinde durabilecekleri mümkün değildir. Aslında Irak ve İran'daki güçleri kazanmak veya en azından tarafsızlaştmak mümkün değildir. Elbette bizim istegimiz onları kazanmaktır. Bu açıdan onlarla müttefik olma imkânımız vardır, ve ittifaklaşırız da. Ama bu savaşların kızışması burjuva-milliyetçi ve şoven duygulardan kaynaklanmaktadır.

Yine son zamanlarda başında Suudi Arabistan'ın bulunduğu Arap gerilimi ile Türkiye'deki faşist diktatörlük yönetimi arasındaki ilişkilerin güçlendirildiğine tanık olmaktadır.

Örneğin: ABD emperyalizmi İran'da Şahın yıkılmasından sonra Derek ve Haliç'i koruyabilmek için Pakistan, Suudi Arabistan ve Haliç'teki diğer gerici yönetimlerle daha sık ilişkiler geliştirdi. Bilindiği gibi İran, devrimden sonra bu bölgedeki güçlerini geri çekmişti. Şimdi bu rolü Pakistan üstlenmiştir. Aynı alanda Türkiye'nin de benzeri rolleri üstlenmesi uzak değildir. Bundan dolayı Filistin, Kurt, Arap, İran ve hatta Pakistanlılar olarak, en detaylı dayanışma biçimlerini hayatı geçirmek hepimizin görevidir. Kurt halkın mücadelesi, üzerine duygusal bir tarzda konuşulacak bir mesele değil, gerçekten de bölgedeki istikrar faktörlerindendir. Bu sorun gerici planları uygulamada emperyalizmin savunma kanatlarını kırmaktadır. Bundan ötürü biz, şimdiden kadar Ortadoğu bölgesinde devrimci-demokratik güçlerin tembel davranışlarına inanmıyoruz. İtiraf etmeliyiz ki emperyalizm daha aktif çalışmaktadır. O tüm enerjisini gerici bir birliğin yaratılması doğrultusunda harcamaktadır. Hatta Beşir Cemayel ve Suad Haddat'ın silahlarını bile, tümüze karşı kullanmak üzere Suudi Arabistan, İsrail, Mısır, Türkiye, Pakistan'ın silahlarıyla organize ederek birlesittirmektedir. Ama bizler şimdiden kadar belli ilişkiler içinde olmamıza rağmen, ortak düşmana karşı ittifak ve yardımlaşmadada daha çok elastiki bir biçimde hareket etmekteyiz. Oysa hepimizin bildiği gibi Güneydoğu Asya halkları tek bir ulus değildi. Vietnamlılar, Kamboyalılar ve Laoslular bu bölgede bulunuyorlardı. Ama Güneydoğu Asya'da emperyalizme karşı savaşmak için bir zamanlar tek bir partinin ilan edildiği ve yine bir çok dayanışma cephelerinin kurulduğunu hepimiz hatırlarız. Ne yazık ki bizler şimdiden kadar bunu yaratamadık.

Şunu unutmayalım ki, Filistin Devriminin derinlikleri, belkide kurtarılmış Kürtistan dağlarında olabilir.

Emperyalistler bugün Ortadoğu'da adı Filistin Devrimi olan esas halkdan işe başlamışlardır. Fakat biz şimdiden şunu söyleyelim ki, eğer faaliyetlerine Filistin Devriminden başlamışlarsa, Kurt arkadaşlarımızın devrimci mücadeleşine vurmadan buna son veremeyeceklerdir. Yani bölgedeki egemenliğine HAYIR diyen bir güç oldukça emperyalizm bu faaliyetlerine devam edecektir. Buradan hareketle biz, emperyalizmin bölgemize ait siyasetinin düşmanlık, yayılmacı, baskıcı kısaca tüm özelliklerle ortacağın ait ve acımasız olan her türlü sömürgeci biçimini geri getiren sömürgecilik siyaseti olduğu inancındayız. Bugün Amerika askerleri Sina'nın geri kalan 1/3'üne inmektedirler. Neden? "Çevik Kuvvetler" bizim deyimizle karanlık müdahale güçleri kime mezar kazmaktadır? Elbette ki bu mezar bizler, sizler ve bölgedeki sosyalist, bağıschlä, ilerici, kurtuluşçu tüm güçler üzerinde yeniden egemenliğini kurabilmek için kazılmaktadır. Bu bakış açısından hareketle Ortadoğu'daki tüm ilerici-devrimci güçlerin vakit geçirmeksizsin dayanışma içine girmeleri ve kenetlenmeleri gerekligiğini söylüyor ve onları buna davet ediyoruz. Bizler, ön mevkilerimizde siyonizme karşı silahlara, silahlımızla birleşen onlarca Kurt mücadeleci arkadaşı görmekten, onların bu ittifaki kanlarıyla cismileştirmelerinden gerçekten kıvanç ve gurur duyuyoruz.

Tabii ki bu ittifak, halâ uzak görüşlü, önder devrimci örgütler arasında adeta hapsolmuş gibidir. Eğer kavga salt emperyalistler, siyonistler ve gerici güçler ile Filistinliler arasında kahrsısa, yeni doğan bebekten mezara gi-

Devamı : 14'te

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:
Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr. 12 82 805 BLZ: 370 700 60
Postscheck-Amt Köln Konto Nr. 2690 16-507 BLZ: 370 100 50

Hollanda	2.50 fl
Fransa	5.00 ff
Belçika	35.00 bfr
İsviçre	2.00 sfr
Avusturya	15.00 s
Danimarka	6.50 dkr
İsveç	5.00 skr
Norveç	5.00 nkr
Yunanistan	50.00 Dr
İngiltere	0.50 £